

Århundredets Festival

3.-12. marts 2017

EUROPA 1950-2000

Bertel Nygaard,
lektor i historie, Aarhus Universitet

EUROPA 1950-2000

Fredag 3/3 til søndag 12/3 2017

Folkeuniversitetet præsenterer for sjette år i træk Århundredets Festival. På tværs af regionens scener præsenterer festivalen forskere, kunstnere, forfattere og musikere side om side til tankevækkende arrangementer, der sætter historien under lup og nutiden til debat.

Sammen med Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 gentænker vi i år den danske kulturelle identitet, som den formede sig i tidsrummet 1950-2000.

Det var årene, hvor Europa skulle finde sig selv efter verdenskrigens splittelse, og hvor Danmark for alvor udviklede sig til en moderne velfærdsstat. Den teknologiske udvikling tog for alvor fart. PC'er og mobiltelefon er nu blevet hvermandseje og det verdensomspændende internet gør verden mindre.

I løbet af de 50 år sender vi mænd til månen, kvinder i kamp og hippier på ølejr. Ungdomsoprøret slår rod, mens fremmedarbejderne flytter ind og Europas jerntæppe deler både befolkningen og velstanden. Med murens fald i 1989 starter en ny tid for Europa.

Kom med på en rejse gennem et halvt århundrede, når vi sætter fokus på, rock'n'roll, flowerpower, charterturisme, oliekrise, oprustning, atommarch, kold krig, peace, punk og porno.

På tværs af regionens scener præsenterer festivalen forskere, kunstnere, forfattere og musikere side om side til arrangementer, der sætter historien under lup og nutiden til debat. Festivalens arrangementer er sanselige, men altid med viden som den røde tråd.

Glød dig til at opleve The Savage Rose live til åbningsfesten, dans med Master Fatman, eller få baller af stål, når vi inviterer til aerobic med Charlotte Bircow. Du kan også blive klogere på BZ-bevægelsen med forfatter Peter Øvig, tage til strikkesalon med Ane Cortzen eller holde vejret til krimiaften med Elsebeth Egholm.

Rigtig god festival!
Folkeuniversitetet

Noe Munck
Styrelsesformand,
Folkeuniversitetet

Sten Tiedemann
Rektor,
Folkeuniversitetet

Hanne Lundgren
Nielsen, Festivalchef,
Folkeuniversitetet

Sofie Frøkjær Justesen
Kunstnerisk leder,
Århundredets Festival,
Folkeuniversitetet

PRAKTISKE OPLYSNINGER

FESTIVALSEKRETARIAT

Folkeuniversitetet i Aarhus står bag
Århundredets Festival.

Folkeuniversitetet i Aarhus
Inge Lehmanns Gade 10, 5. sal, 8000 Aarhus C
88438000 | info@fuau.dk | fuau.dk
aarhundredetsfestival.dk

FESTIVAL-TEAM

Rektor: Sten Tiedemann

Festivalchef: Hanne Lundgren Nielsen

Kunstnerisk leder: Sofie Frøkjær Justesen

Festivalmedarbejdere: Johanne Greibe Andersen,
Katja Robertsen, Lasse Balleby Corydon Lund,
Marie Kjølhede, Mathilde Hornung-Nissen
og Mette Nyman Kvist

Programmedarbejdere ved Folkeuniversitetet i Aarhus

GRAFIK OG LAYOUT

Layout: OddFischlein og Sofie Frøkjær Justesen

Grafik: Ruth Crone Foster

Forsidefoto: Martin Dam Kristensen

Forsidemodel: Bertel Nygaard

Århundredets Festival er støttet af
Aarhus Kommune, Fonden Aarhus 2017, Aarhus
Universitet og Aarhus Universitets Forskningsfond

INDHOLDSFORTEGNELSE

- s. 02 Forord
- s. 03 Praktiske oplysninger
- s. 04 Årets festivalbog
- s. 06 Program før festivalen
- s. 08 Program fredag 3/3
- s. 12 Program lørdag 4/3
- s. 18 Program søndag 5/3
- s. 24 Artikel – Fremtid
- s. 26 Program mandag 6/3
- s. 32 Artikel – Oprør
- s. 34 Program tirsdag 7/3
- s. 40 Artikel – Abort
- s. 43 Program onsdag 8/3
- s. 50 Artikel – Byggeren
- s. 52 Program torsdag 9/3
- s. 58 Artikel – Forsker
- s. 61 Program fredag 10/3
- s. 66 Program lørdag 11/3
- s. 72 Program søndag 12/3
- s. 78 Program efter festivalen
- s. 92 Kalender
- s. 99 Samarbejdspartnere

AARHUS-2017
EUROPÆISK
KULTURHØVEDSTAD

AARHUS UNIVERSITETS
FORSKNINGSFOND

Folkeuniversitetet

BILLETTER

Billetter til festivalens arrangementer kan købes via
aarhundredetsfestival.dk

Bemærk, at redaktionen af festivalprogrammet
blev afsluttet 10/1. Vi tager forbehold for fejl,
ændringer og aflysninger. Du kan altid tjekke
aarhundredetsfestival.dk for et opdateret program.

NYHEDER

Tilmeld dig Århundredets Festivals nyhedsbrev
på aarhundredetsfestival.dk, og følg os på
Facebook og Instagram.

facebook.com/aarhundredets
@aarhundredets
#åf17

Årets festivalbog

'Danmark i Europa 1950-2000'

Nytårmorgen år 2000 vågner danskerne op til et samfund, der ligner det, de kender. År 2000-nedsmeltningen er en fuser, og dommedag bliver aldrig til virkelighed.

Danskerne forstår sig ellers på katastrofestemning. Årtierne efter Anden Verdenskrig byder på frygt for atomkrig og for, at Den Kolde Krig bliver varm. Det fører til, at Danmark engagerer sig endnu mere internationalt: Norden, EF og EU. Det lille land overskrider egne grænser, slår de store i fodbold i 1992 og sender 30.000 soldater i krig på Balkan.

På hjemmefronten er der velfærd for alle med SU, folkepension og kvinder på arbejdsmarkedet. De unge lader håret gro og gør oprør mod autoriteter, mens porno og p-piller vinder frem. Nye politiske partier sætter nye dagsordener – også om de indvandrere og flygtninge, der finder vej til Danmark. Den personlige computer og computernetværk får folk til at snakke sammen over landegrænser, mens forbrugerne lokalt og globalt bliver bevidste om økologi og bæredygtighed.

I 'Danmark i Europa 1950-2000' udfolder forskere år for år og i 51 temaer Danmarks udvikling i internationalt perspektiv. Fortællingerne fører danskerne ind i det nye årtusinde, hvor hverdagen bringer samvær på Facebook, men også frygt for terrorisme.

Læs et udpluk af artiklerne fra festivalbogen i dette program, og tilmeld dig boglanceringerne, hvor du får et eksemplar af festivalbogen med hjem.

'Danmark i Europa 1950-2000' er en fortsættelse af de to bestsellere 'Danmark bliver moderne 1900-1950' og 'Danmark bliver Danmark – krig, damp og genier i 1800-tallet' og udgives af Aarhus Universitetsforlag i samarbejde med Folkeuniversitetet og med støtte fra Aarhus Universitets Forskningsfond.

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Boglancering Danmark i Europa 1950-2000

Varm op til festivalen, når vi lancerer årets festivalbog, der runder trilogien om Danmarks historie fra 1800 til 2000 af. Hør fire af forfatterne fortælle ud fra deres kapitler, og læs videre i bogen, som du får med hjem.

Bliv klogere på det sidste halve århundrede med bl.a. jordskredsvalg, ungdomsoprør og kold krig, når vi inviterer til en tour de force gennem danmarkshistorien.

Vi ser på det brede politiske billede af Danmark med professor i historie Thorsten Borring Olesen, der slår ned på emner som EF, jordskredsvalg og Maastricht-traktaten. Museumsinspektør Morten Skydsgaard tager os med på rejse i medicinhistorien, ph.d.-studerende i videnskabsstudier Gunver Lystbæk Vestergård går i kødet på p-piller, abort og kvindekamp, mens historiker Søren Hein Rasmussen slutter af med Den Kolde Krigs billeder.

PROGRAM

19.00-19.30: Danmark i Europa 1950-2000

Thorsten Borring Olesen,
professor i historie, Aarhus Universitet

19.30-20.00: Liv og død: Polio, aids og de første reagensglasbørn

Morten Arnika Skydsgaard,
museumsinspektør, Steno Museet

20.30-21.00: P-piller, abort og kvindekamp

Gunver Lystbæk Vestergård, ph.d. i videnskabsstudier og videnskabsjournalist på Weekendavisen

21.00-21.30: Den Kolde Krigs billeder

Søren Hein Rasmussen,
ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

TID: Fredag den 3/2 kl. 19.00-21.30

STED: Bygning 1530, Aarhus Universitet

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe, kage og bog (værdi 100 kr.)

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Program før festivalen

Janne Teller: Intet

Den Jyske Opera fortolker Janne Tellers roman fra 2000, hvor en ung dreng ikke kan finde mening med eksistensen. Hans kammerater gør katastrofale anstrengelser for at overbevise ham om, at han ikke bør give afkald på livet.

TID: Lørdag den 4/2 kl. 19.30-21.30, søndag den 5/2 kl. 15.00-17.00, onsdag den 8/2 kl. 19.30-21.30

STED: Store Sal, Musikhuset Aarhus

PRIS: 150-515 kr.

ARRANGØR: Den Jyske Opera

Music Talk: John Lennon

Da John Lennon blev skudt på gaden i 1980, mistede rockmusikken en af de mest fascinerende og elskede figurer. Vær med, når rockjournalist Espen Strunk inviterer ind i Lennons univers.

TID: Torsdag den 9/2 kl. 16.30-18.00

STED: Store Sal, Dokk1

PRIS: 40 kr., studerende 25 kr.

ARRANGØR: Dokk1

Back to the 90s Party

Come on Barbie let's go party! Kom til årets vildeste 90'er-fest med knæklys, boy band-posters og drinks som 'brandbil' og 'filur'.

TID: Torsdag den 9/2 kl. 20.00-02.00

STED: Studenterhus Aarhus

PRIS: 30 kr. inkl. drink

ARRANGØR: Studenterhus Aarhus

Nye øjne på De Unge Wilde

At være 'ung og vild' på den danske kunstscene handlede om mere end at male. Bliv klogere på, hvad der foregik hos De Unge Wilde, hvad de kunne, ville og gjorde, med museumsinspektør Kamma Overgaard Hansen.

TID: Tirsdag den 21/2 kl. 19.00-21.00

STED: Horsens Kunstmuseum

PRIS: 75 kr. (gratis for medlemmer af museets venner)

ARRANGØR: Horsens Kunstmuseums Venner

Når dyr bliver trælse

I det tyvende århundredes sidste halvdel er der kommet øget fokus både på dyrevelfærd, og på at nogle arter bliver problematiske i det danske samfund.

TID: Tirsdag den 28/2, onsdag den 1/3 kl. 19.00-21.00

STED: Søauditorierne, Aarhus Universitet

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Offentlige foredrag i Naturvidenskab

Vidensbif: Trainspotting 2

Choose your future, choose your friends, choose life. For 20 år siden rullede kultfilmen 'Trainspotting' over lærredet med skotsk accent, stærk billedside og et fængende soundtrack. Se to'eren på premiere-dagen med introduktion af cand.mag. i film og digitale medier Rasmus Frøkjær Justesen.

TID: Torsdag den 2/3 (tidspunkt: se aarhundredetsfestival.dk)

STED: Se aarhundredetsfestival.dk

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Aarhus Stiftstidendes Fond

Aarhus Revisited

Dyk ned i Aarhus' og Europas historie i udstillingen Aarhus Revisited, og kom tæt på 30 markante personligheder fra hele Europa, som besøgte Aarhus i perioden 1950-2000. Udstillingen viser Aarhus' historiske status som europæisk kulturby og inviterer en række store europæiske personligheder hjem til Aarhus og giver dem en plads i solen. Læs om The Who's vilde koncert i Århus-hallen i 1965, dronning Elizabeth den 2. af Storbritanniens besøg i Aarhus i 1979 eller sociolog Anthony Giddens, der med et tilnavn som 'verdens bedste forelæser' besøgte Aarhus Universitet i 1993. Du kan også blive klogere på f.eks. Günter Grass, Rudi Dutschke og Herbjørg Wassmo, eller nyde de store billeder af Marcel Marceau, Nina Hagen og The Rolling Stones.

TID: Torsdag den 2/3 til søndag den 12/3

STED: Store Torv, Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

STØTTET AF: Aarhus Stiftstidendes Fond

Pink Floyd Project

Med fokus på lyd, teknologi og visuelle effekter leverer Pink Floyd Project et autentisk og medrivende show, der på fornemste vis formidler Pink Floyds særlige univers. Under titlen '50 years of Floyd' byder repertoireet på de bedste og mest populære sange fra det store sangkatalog, helt fra begyndelsen i 60'erne og frem til bandets sidste udgivelser i 90'erne. Oplev sange fra legendariske rockalbums som Dark Side of The Moon, Wish You Were Here, og The Wall. Pink Floyd Project har siden 2003 turneret med et musikalsk og visuelt setup. Bandet er kendt for at levere et show med passion, timing og musikalsk overskud, og de går på scenen i stærk opstilling med det helt rigtige udvalg af guitarer, synthesizere, trommer og effekter.

TID: Torsdag den 2/3 kl. 20.00-22.30

STED: Store Sal, Musikhuset Aarhus

PRIS: 200-320 kr.

ARRANGØR: Musikhuset Aarhus

Program fredag 3/3

Mærk 1950'ernes kulturelle vingesus

Med udgangspunkt i forfatterkredsen omkring 1950'ernes mest indflydelsesrige tidsskrift 'Heretica' fortæller litteraturhistoriker Anders Thyrring Andersen om forfatternes kæmpestore kulturpolitiske betydning.

TID: Fredag den 3/3 kl. 10.00-14.30

STED: Mødelokale 1 og 2, Lokalcenter Møllestien

PRIS: 50 kr. inkl. let bespisning

ARRANGØR: Lokalcenter Møllestien og Vor Frue Kirke

På trods – sygdom og sundhed

Udstillingen 'På trods' viser, at man kan skabe på trods af psykisk sårbarhed. Gallo Aktiviteterne er stiftet af psykiater Johannes Nielsen i 1980 og har siden da givet psykisk syge mulighed for at arbejde kreativt.

TID: Hverdage kl. 10.00-16.00

STED: Gallo Huset, Aarhus C

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Gallo Huset

Slægtsforskningscafé

Slægtshistorisk Forening Århus og Lokalarkiverne i Aarhus hjælper dig med at finde dine aner. Medbring fødested, fødeår og navne på dine bedsteforældre.

TID: Fredag den 3/3 til søndag den 12/3. Fredag-søndag kl. 13.00-16.00. Mandag-torsdag kl. 13.00-19.00.

STED: Rampen, Dokki

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Slægtshistorisk Forening Århus og Lokalarkiverne i Aarhus

Brætspilsfestival

Kom til en hel weekend med festival for bræt- og figurspil. Her er nye og gamle spil, Meet-Up Point, et enormt spilbibliotek, konkurrencer og nye spildesign. Og så må man selvfølgelig også tage sine egne favoritter med. En hel afdeling er desuden dedikeret til figurspil i et væld af genrer. Vi holder åbent hele weekenden, og har plads til at du får dine analoge lyster styret.

TID: Fredag-søndag den 3-5/3.

Fredag kl. 17.00-02.00, lørdag kl. 10.00-02.00 og søndag kl. 10.00-17.00.

STED: Kragelundskolen, Højbjerg

PRIS: 35-135 kr.

ARRANGØR: Aarhus Brætspilsfestival

De døde og de levende – med Benn Q. Holm

'De døde og de levende' er en ganske særlig besættelsestidsroman, som især fokuserer på tiden efter 1945. Benn Q. Holm vil med udgangspunkt i hovedpersonerne, en gruppe overlevende modstandsfolk, tale om den svære fred og det misbrug, som mange modstandsfolk endte med. I efterkrigstiden talte man ikke om sine oplevelser i modstandskampen eller i kz-lejrene. Hvorfor? Og kan vi lære noget af efterkrigstiden, så vi selv bliver bedre til at klare nutidens krigstraumer?

TID: Fredag den 3/3 kl. 19.00-20.00

STED: Arnold Busck Boghandel, Ryesgade 3

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Arnold Busck

Beats 'n' Breakfast – godmorgen til 80'erne

Se morgenlyset bryde frem over Aarhus Bugt, og mærk energien strømme ind i kroppen. Få al søvn ud af øjnene, når vi danser solen op til sprøde 80'er-toner fra den danske DJ Master Fatman. Slip kontrollen, og slå dig løs i morgendans. Bagefter byder vi på morgenmad og en rejse gennem 80'ernes musikhistorie med forfatter og rockjournalist Espen Strunk.

TID: Fredag den 3/3 kl. 7.00-9.00

STED: Udsigten og Store Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr., studerende 75 kr. inkl. let morgenmad

ARRANGØR: Folkeuniversitetet
og Performing Arts Platform

Madhistorisk tidsrejse – 1950'erne tur/retur

Kom med på en madhistorisk tidsrejse med stop i hvert årti – fra 1950'erne til i dag. Madhistoriker Bettina Buhl fra Dansk Landbrugsmuseum og kok Per Mandrup går i showkøkkenet hos Aarhus Central Food Market, hvor de tilbereder klassiske serveringer, som tegner et madhistorisk tidsbillede for de sidste syv årtier. Under tilberedningen hører du madhistoriske fortællinger – pudsige og spændende anekdoter som krydderi på de smagsnuancer, vi troede, vi kendte.

TID: Fredag den 3/3 kl. 14.30-17.00

STED: Aarhus Central Food Market

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Aarhus Central Food Market
og Dansk Landbrugsmuseum

Åbningsfest feat. The Savage Rose

For en aften skruer vi tiden tilbage til 1970'erne. Et årti, hvor ungdommen gør oprør, brysterne er bare, og seksualiteten fri. Hvor æteren er fyldt med rock og politiske slagsange, og hash er vejen til åndelig frihed.

Genoplev stemningen fra 70'er-spillestedet Stakladen til flowerpower-åbningsfest. Vi samler alt det bedste fra tiden til en kodyl aften, hvor du er inviteret med på dansegulvet. Den legendariske danske DJ Master Fatman sørger for at sætte stemningen med svedige rytmer, så du kan slå dig løs.

Tag din flotteste batiktrøje på, og vær med, når vi synger slagsange af vores lungers fulde kraft og danser i rundkreds til tidens toner. Opgrader 70'er-looket, og få malet blomster og peace-tegn på kinderne, inden du får taget polaroidbilleder i fotoautomaten.

I Stakladen indtages scenen af det skelsættende danske rockband The Savage Rose med Annisette Koppel i front. Bandet fejrer i år 50-års jubilæum, og de er med deres budskaber om lighed, nærvær og respekt mere aktuelle end nogensinde før.

På aftenen står en perlerække af forskere og eksperter klar med oplæg om alt fra ungdomsoprør til porno.

AFTENENS OPLÆG

Vi vil ikke lave te til revolutionen

Ph.d.-studerende i historie Anne Brædder

Revolutionen rocker

– politiske sange fra ungdomsoprøret

Lektor i historie Bertel Nygaard

Porno og p-piller

Professor i nordisk Bodil Marie S. Thomsen

Bevidsthedsudvidende stoffer

Læge Jeppe Frøkjær Aaen

Musikkultur og festivaler

Museumsinspektør på RAGNAROCK Rasmus Rosenørn

Blomsterbørn og bollerum

Ph.d. i historie Søren Hein Rasmussen

TID: Fredag den 3/3 kl. 19.30-01.00

STED: Studenterhus Aarhus

PRIS: 250 kr., studerende 150 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Program lørdag 4/3

Fjern det gamle skidt

På denne vandring drager vi sammen tilbage til 1950'ernes Aarhus. Centrum var nedslidt, og byrådet planlagde at lave en sekssporet hovedgade fra Rådhuspladsen til Nørreport. Historiker Doron Haahr fra Aarhushistorier tager dig med langs den hovedgade, byen aldrig fik, og undervejs fortæller han om de vilde planer, der ikke blev gennemført.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 10.00-11.30

MØDESTED: Oplyses ved tilmelding

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Aarhushistorier

Rene linjer

Wegner, Jacobsen, Juhl. De klassiske danske designere er blevet kanoniseret og kendte verden over, men hvorfor brød de igennem dengang, og hvorfor er det lige netop dansk design, der lovprises som noget helt særligt? Vær med, når vi sætter fokus på det danske designeventyr sammen med forfatter og designer Thomas Dickson, og bliv klogere på, hvad der hitter lige nu, når vurderingsekspert Peter Tholstrup indtager scenen.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 10.30-12.30

STED: Lille Sal, Dokki,

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Musikken og livet i 60'erne

Musikjournalist og forfatter Per Wium er vokset op i Vejlbjby i 60'erne. Hør ham fortælle om opvæksten, og lyt med, når han krydrer fortællingen med masser af musikeksempler fra 60'erne.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 11.00-13.00

STED: Risskov Bibliotek

PRIS: 60 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Risskov Bibliotek

Balder af stål

Giv den gas til en aerobic-time i bedste Jane Fonda-stil, når vi sammen med Charlotte Bircow skruer tiden tilbage til 80'erne. Charlotte Bircow fortæller om den allerførste aerobic-time i Danmark i 1983, hvor hun selv var med. Siden da har hun produceret et utal af aerobicvideoer og været drivkraft bag fitness-centrenes indtog i Danmark. Kom i dit bedste aerobic-outfit og (gen)oplevel de glade 80'ere på egen krop.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 12.00-13.20

STED: HiFive Fitness, Viborgvej 3

PRIS: 100 kr. inkl. 1 uges træning i HiFive Fitness

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og HiFive Fitness

Åen, der forsvandt – og dukkede op igen

Gå med langs Aarhus Å, og hør om dens betydning og historie. Historiker Doron Haahr fortæller om åens rolle som byens kloak og overdækning af åen i 1930'erne. Som bekendt dukkede åen op igen, og det førte til en markant forandring af Aarhus. På vandringen hører du om ideerne og tankerne bag fritlægnings og reaktionerne på, da Aarhus genopdagede sin å.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 12.30-14.00

MØDESTED: Oplyses ved tilmelding

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Aarhushistorier

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Tanker om fængsler, fanger og arkitektur fra 1950 til nu

Kom med bag tremmer, når vi ser på straffepolitik fra 1950'erne til i dag. Med udgangspunkt i fange nr. S36, Carl August Lorentzen, hans domme, fængselsophold og tanker får du en kalejdoskopisk oplevelse med fem skarpe oplæg på turen rundt i Danmarks første moderne fængsel.

Carl August Lorentzen flygtede fra Statsfængslet i Horsens natten til lillejuleaften 1949 gennem en 18 meter lang tunnel. Han blev fanget og sat tilbage i fængslet 30. december. Hans tilbagevenden til et fængsel, han beskrev som "blodets, svedens og tårernes højborg," skete på et tidspunkt, hvor det danske retssamfund, fængselsvæsenet og forståelsen for, hvad indespærring gør ved det menneskelige sind, var i rivende udvikling.

Hør oplæg ved professor ved Institut for Menneskerettigheder Peter Scharff Smith, forfatter, jurist og tidligere fængselsinspektør Hans Jørgen Engbo, museumsinspektør Anne Katrine Nagel Christensen, overinspektør Maria Briese og kreativ chef for Friis & Moltke, arkitekt Mikkel Wienberg.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 14.00-17.00

STED: Fængselsmuseet, Horsens

PRIS: 150 kr. inkl. forfriskning

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Fængselsmuseet

Sekter – religion eller manipulation

Fascinerende, forførende eller hjernevask? Nye spirituelle grupper, lukkede trossamfund og religiøse sekter. En stærk, karismatisk leder og en åndelig mission – men også manipulation, seksuel krænkelse, indespærring og fysisk magtanvendelse. Sekterne både skræmmer og fascinerer, og derfor er de ofte udsat for kritik og medfører stor turbulens. I 1954 oprettedes den første Scientology-kirke i USA, og i Korea grundlagde Sun Myung Moon den religiøse sekt Moon-bevægelsen. Få et indblik i de lukkede nyreligiøse grupper med lektor i religionsvidenskab Lars Ahlin.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 13.30-15.30

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe og sødt

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Bilhistorie og dækspark

Autogalleriet i Herning er en udstilling med over 130 spændende privatejede veteranbiler, klassiske biler, liebhaverbiler, veteranmotorcykler og andre transportmidler, og udstillingen spænder aldersmæssigt over næsten 100 år med enkelte biler helt tilbage fra 1920'erne. I Autogalleriets lokaler gives der foredrag og rundvisning down memory lane med fokus på biler fra 1950-2000.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 13.30-15.00

STED: Autogalleriet i Herning

PRIS: 50 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Autogalleriet i Herning

Hash, hippier og happenings

Make love not war! Vi rejser tilbage til 60'erne og 70'erne, da de unge fik deres egen mening og ikke var bange for at gøre oprør. Museumsinspektør og historiker Rasmus Rosenørn guider os gennem ungdomsoprøret, og vi ser nærmere på, hvorfra det hele startede, hvordan generationen opfattede sig selv, og hvordan oprøret blev udkæmpet. Hør om tøjstil, musik, rusmidler, kollektiver og meget mere til en eftermiddag i kodylt og klogt selskab.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 15.00-16.30

STED: Caféen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 50 kr. inkl. småkager, gratis for studerende. Tilmelding nødvendig.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Quantum Music 2017

Kom på bølgelængde med atomer og lyd, når Aarhus Sinfonietta og professor i fysik Klaus Mølmer tager dig med på en rejse inspireret af atomernes vilde verden. Hør komponisten Kim Helwegs nye symfoniske værk, som går i dialog med de seneste 30 års enestående forskning i atomers bølgebevægelser.

Starten på det tyvende århundrede bragte med relativitetsteorien og kvantemekanikken store omvæltninger i det naturvidenskabelige verdensbillede. Mens dele af de nye teorier straks kunne eftervises ved observationer og eksperimenter, er det først i den anden halvdel af århundredet fuldt ud lykkedes at undersøge teoriernes yderste konsekvenser og at udnytte dem teknologisk.

En af de mest bemærkelsesværdige konsekvenser af kvanteteorien er det såkaldte Bose-Einstein-kondensat (BEC); en form eller tilstand, som identiske atomer eller molekyler antager, når de køles meget langt ned.

Ved lave energier beskrives atomer som bølger, og når bølgenes udstrækning bliver større end afstandene mellem atomerne, opfører deres individuelle identitet, og de danner en stor kollektiv bølgebevægelse.

I Quantum Music har komponisten Kim Helweg skabt et værk i 15 korte satser, som går i dialog med de fænomener, som fysikerne studerer i deres laboratorier. Klaus Mølmer indleder med et oplæg om de kolde atomers fascinerende opførsel, og bagefter vil Aarhus Sinfonietta uropføre værket.

Vi lover dig en vidensforestilling ud over det sædvanlige, hvor kunst og forskning smelter sammen.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 14.30-16.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Aarhus Sinfonietta

Spis Kundskabens Træ – edible cinema

Velkommen til en unik og spiselig biografoplevelse! Vi viser Nils Malmros' 'Kundskabens Træ' og serverer under filmen en nøje tilrettelagt sanseoplevelse: film-tapas. Prøv den ultimative forening af film og mad, når vi i denne spiselige biograf kombinerer kreative smagskoncepter, der er udviklet specielt til filmens scener. Konceptet er enkelt: Sæt dig til rette i sædet, læn dig tilbage, og gør dig klar til at blive guidet gennem en film- og smagsoplevelse ud over det sædvanlige. Kulturformidler Katharina Thor-dis Raagaard gør os først klogere på konceptet, og hvad vi får ud af at nyde en film med alle sanser. Forstå ungdommens frihed og følelsesliv på en helt ny måde, når smagsløg og dufte pirrer din hukommelse og udvider din forståelse af filmen.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 15.30-18.00

STED: Ry Biograf

PRIS: 180 kr., studerende 90 kr. inkl. film-tapas

ARRANGØR: Folkeuniversitetet, Ry Biograf og Hotel Ry

Spis dig gennem et halvt århundrede

Gå ombord i historien, når vi med fem serveringer spiser os gennem historien. Madhistoriker Dorthe Chakravarty styrer slagets gang og guider os kyn-digt gennem 1950-2000, mens du får serveret ny-fortolkninger af gamle traditionelle retter.

Menu

- Appetizer
- Grød på havre med æbler, fennikel og jordskokker
- Terrine på rødvinsbraiseret spidsbryst med broken gel
- Glaseret sprængt gris med hasselback kartoffel
- Kakao-parfait med dehydreret mazarinkage

TID: Lørdag den 4/3 kl. 18.30-22.00

STED: Auktionshuset, Mejlgade

PRIS: 700 kr. inkl. fem-retters menu med vin og kaffe/te

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

70 års opera

I 2017 fejrer Den Jyske Opera 70-års jubilæum og markerer det med en glamourøs, underholdende og festlig gallaturné for alle operaelskere. Oplev en musikalsk rejse gennem fortid, nutid og fremtid med nogle af de største øjeblikke fra Den Jyske Operas historie og helt nyskrevet musik. Der vil bl.a. være mulighed for at høre uddrag fra den nyskrevne opera Brødre.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 19.00-22.30 (Skive),
tirsdag den 7/3 kl. 19.00-22.00 (Herning),
og onsdag den 8/3 kl. 18.30-22.00 (Aarhus)

STED: Kulturcenter Limfjord Skive,
MCH Herning Kongrescenter og Musikhuset Aarhus

PRIS: 215-515 kr.

ARRANGØR: Den Jyske Opera

Luftens Helte

Kom til dansefest og musikalsk tidsrejse med de allerbedste Disney-klassikere, når de aarhusianske musikere fra Luftens Helte spiller op til dans og glade dage. Det 18-mand store veloplagte orkester Luftens Helte samler de bedste sange fra det originale Disney-univers i perioden 1950-2000, så du kan skråle med på gamle sange i nye og klassiske klæder. Genoplev f.eks. Aristocats, Junglebogen, Pocahontas, Herkules, Tarzan, Den Lille Havfrue og Aladdin. Mærk minderne, og dans historien.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 19.30-22.00

STED: Stakladen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

NJYD Quartet

Hvordan lyder det, når børn født mellem 1950 og 2000 har udviklet sig til komponister? Musikken leger med lyd, koncepter og nostalgiske glimt fra livet. NJYD består af: saxofonist Anja Nedremo, fløjtenist Marie Sønderkov, guitarist Mikkel Egelund og Jonas Weiting på slagtøj.

TID: Lørdag den 4/3 kl. 19.30-21.00

STED: Kammermusiksalen, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musikkonservatorium

Lørdag 4/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Brætspilsfestival

Spillefestival på Kragelundskolen, se s. 8

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Program søndag 5/3

Mor og far boller

Sex, kønsorganer og forplantning var ikke noget at blive rød i kinderne over i 70'erne, hvor seksualoplysningen kom på kernefamiliens bogreoler. Vær med, når vi ser nærmere på bollebøgerne, det bramfri sprog og de afslørende billeder. Vi har inviteret forfatteren Per Holm Knudsen til at dele sine tanker bag bogen 'Sådan får man et barn', og vi afslutter formiddagen med at tage pulsen på seksualoplysende bøger for børn i dag.

TID: Søndag den 5/3 kl. 10.30-12.30

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Da Velfærdsdanmark flyttede ind på Langenæs

Historiker Doron Haahr fra Aarhushistorier tager dig med på vandring i området og fortæller om tankerne bag bebyggelsen Langenæs. Du kommer tæt på dem, der flyttede hertil, og vi hører om den rivende udvikling, Danmark gennemlevede i årtierne efter Anden Verdenskrig.

TID: Søndag den 5/3 kl. 11.00-12.30

MØDESTED: Oplyses ved tilmelding

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Aarhushistorier

Yogaens indtog i Vesten

Hvad er yoga? Og hvad gør den? Yogaen blev for alvor synlig i Europa op gennem 50'erne og 60'erne, hvor man begyndte at interessere sig for det spirituelle. Kom og bliv klogere på den kulturelle udveksling mellem øst og vest, og prøv kræfter med yogaen.

TID: Søndag den 5/3 kl. 11.00-12.30

STED: Yoga og Wellness, Torvegade 14, Randers C

PRIS: 100 kr. inkl. oplæg og en times yogaundervisning

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

På børnehjem – historien om Godhavn

Børnehjemets opgave har siden 1800-tallet været at skabe et hjem, som skulle minde om et helt almindeligt, kærligt hjem med mor, far og børn. Intentionerne var gode, og de blev efterlevet på enkelte børnehjem, men langtfra på alle. I flere tilfælde stod de i grel kontrast til en hverdag med hårdt arbejde, manglende privatliv og ensidig kost. Og i de værste tilfælde oplevede børnene ydmygelser, fik lussinger og blev udsat for vanrøgt. Kom med bag de lukkede døre på Danmarks børnehjem med to forskere og en tidligere beboer fra Godhavn.

TID: Søndag den 5/3 kl. 11.00-13.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Søndag i Paradis: Grease

Velkommen til alle Pink Ladies og T-Birds. Den amerikanske film Grease blev en verdensomspændende succes, da den fik premiere i 1978. Museumsinspektør Rasmus Rosenørn introducerer filmen og fortæller om baggrunden for den store succes, den opnåede både i 1970'erne og i tiden efter.

TID: Søndag den 5/3 kl. 11.00-14.30

STED: Sal A, Øst for Paradis

PRIS: 150 kr. inkl. brunch

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Øst for Paradis

Terror i bunkeren

List med ned i en af Aarhus' 311 bunkere, og hør om terrorisme fra 1950 til i dag med lektor i statskundskab Carsten Bagge Laustsen. I 1970'erne og 1980'erne skyllede en bølge af terror ind over Europa med f.eks. Irlands IRA og Rote Armee Fraktions aktioner i det daværende Vesttyskland.

TID: Søndag den 5/3 kl. 13.00-13.45 og kl. 15.00-15.45

MØDESTED: Ivar Huitfeldts Gade/Ndr. Ringgade

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Mord i Europa

Uopklarede kriminalsager har altid skabt fascination, myter og konspirationsteorier. Nogle sager bliver aldrig opklarede, men stiller flere spørgsmål end svar og skaber stor frustration, utryghed og afmagt hos de efterladte og i vores samfund generelt. Denne eftermiddag kan du komme helt tæt på de fascinerende kriminalsager, når Frederik Strand, museumsleder på Politimuseet, tager os med på en gruppevækkende rejse gennem de mest gådefulde uopklarede kriminalsager i Danmark og Europa med særligt blik på perioden 1950-2000.

TID: Søndag den 5/3 kl. 13.30-15.15

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Terror in the Bunker

9/11 is a date most people can relate to. On this day, New York City was struck by a terrorist attack that led to a massive focus on terror today. However, terrorism is not a new phenomenon. The 1970s and 1980s brought a wave of terror to Europe. Join us in the bunker as professor of political science Carsten Bagge Laustsen unfolds the history of terror.

TIME: Sunday 5/3 from 2:00-2:45 pm

PLACE: Ivar Huitfeldts Gade/Ndr. Ringgade

PRICE: 100 kr.

ORGANIZER: Folkeuniversitetet

Kartofler, kartofler, kartofler

Bag mange velkendte lærreder af Carl-Henning Pedersen og Else Alfelt er der et hav af bagsider, der udgør en unik samling af hidtil skjulte malerier. Museumsleder Lotte Korshøj inviterer på omvisning i udstillingen PÅ BAGSIDEN.

TID: Søndag den 5/3 kl. 14.00-15.00

STED: Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum, Herning

PRIS: Gratis, når der er betalt entré til museet

ARRANGØR: Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

I kan ikke slå os ihjel

Kom med tilbage til 1970'ernes unge, håbede og kampberedte venstrefløj. Det var dengang, kvindekamp var klassekamp, og da merværdi, udbytning og fremmedgørelse var noget, man sang om. Sammen med multi-instrumentalisten Jacob Venndt opfører historiker Bertel Nygaard originale arrangementer af guldorn fra periodens allerrødeste sangskat, knyttet sammen til en enhed af historisk indsigt og oplevelse.

TID: Søndag den 5/3 kl. 14.00-16.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Køn, queer og kunst

Få et historisk blik på kønskorrektioner og queer, når vi ser nærmere på kønnets betydning for den aarhusianske kunstner Ovartacis liv og kunst. Læge og professor i sexologi Christian Graugaard udruller kønsskifteoperationens historie, inden forfatter Lars Morell tager over og fortsætter historien om den fascinerende kunstner Ovartaci, der efter længere tids ønske blev kønsskifteopereret i 1957. I hele 56 år var Ovartaci indlagt på Psykiatrisk Hospital i Risskov og skabte her helt enestående kunst.

TID: Søndag den 5/3 kl. 14.00-16.00

STED: Festsalen, Museum Ovartaci

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Museum Ovartaci

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Hippier og græsrodde

Vi skal til genhør med ungdomsoprøret. Fortæl om din tur til Femø, dit liv i kollektiv eller dine eksperimenter med politisk aktivisme. 1960'erne og 1970'erne var eksperimenternes tid. Måske har du selv været med, været ung og eksperimenterende, eller du har en mor eller bedstemor, der var med. Hvis du har en personlig historie, der tager udgangspunkt i tiden, er du velkommen til at melde dig til at fortælle en historie eller til at møde op og høre en historie.

TID: Søndag den 5/3 kl. 14.00-16.00

STED: Kabinettet, Teater Katapult, Godsbanen

PRIS: Gratis. Bare mød op!

Tilmelding til at fortælle historie på: info@katapult.dk

ARRANGØR: Teater Katapult, Lytteriet i Kabinettet

Dansk kormusik 1950-2000

Kor72 sætter spot på dansk kormusik 1950-2000. Koncerten byder bl.a. på musik af Jørgen Jersild, Bernhard Lewkovitch, Niels la Cour og Svend S. Schultz, og den er afslutning på en workshop i den landsdækkende kor-organisation Kor72. Jysk Akademisk Kor fra Aarhus danner grundstamme i stævnekoret og synger også selv i løbet af koncerten.

TID: Søndag den 5/3 kl. 16.00-17.00

STED: Skt. Markus Kirke

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Kor72

Musikgudstjeneste med sange af Leonard Cohen

Leonard Cohen var en af vor tids største sangskrivere, og hans sange er blevet en del af vores fælles kultur. Sanger Karsten Holm og pianist Christian Spillelose fremfører den poetiske koncertfortælling 'Cohen i kirken', der tager dig med på en rejse gennem Leonard Cohens sangunivers. Hanne Marie Houkjær er præst ved denne gudstjeneste og læser tekster fra Det Gamle Testamente.

TID: Søndag den 5/3 kl. 16.00-17.00

STED: Risskov Kirke

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Risskov Kirke

Bussafari gennem fem årtier

Tag plads i bussen, ÅF1950-2000, og kør med på en tidsrejse gennem fem årtier præget af store forandringer, af fede tider, frygt og en masse festlig fritid. Turen tager dig fysisk med rundt til steder, der leder tankerne tilbage til årene 1950-2000 og på forskellig vis afspejler historier og tendenser fra tiden. Bussen gør selvfølgelig også stop ved nogle af Aarhus-historiens åsteder. Journalist Lotte Printz fra Liv i Historien er din stewardesse og gennemgående guide ombord. Men du kan trygt forvente, at døren undervejs går op, og nye passagerer stiger på for at servere et par historier. Er din indre sensor indstillet på at tage ind i andre tidszoner, er det bare at sætte dig til rette og spænde den imaginære sikkerhedssele. Så kører bussen!

TID: Søndag den 5/3 kl. 13.00-15.30

STED: Bussen kører fra og slutter ved Ceres Park og Arena

PRIS: 150 kr. inkl. snack

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Liv i Historien

Medlidenhedsdrab og medicinske dilemmaer

Teknologisk udvikling rejser konstant nye etiske dilemmaer, når medicinske fremskridt introduceres med lynets hast. Få et indblik i starten på en tankegang og en udvikling, hvor et idealsamfund skulle begrænse antallet af udviklingshæmmede, sindslidende og handicappede. Gennem tiden har det ført til ægteskabslove, sterilisation og abort – og i sidste ende overvejelser om medlidenhedsdrab og aktiv dødshjælp. Psykiatrichistoriker Jesper Vaczy Kragh åbner op for, hvordan historien kan spores i nutidens menneskesyn, mens tidligere medlem af Det Ethiske Råd Klavs Brinkholm dykker ned i videnskabsetiske og medicinske temaer, der fortsat er aktuelle i dag som bl.a. abort, aktiv dødshjælp og screeninger.

TID: Søndag den 5/3 kl. 15.30-18.00

STED: Auditorium A, Aarhus Universitetshospital

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Meteoritter, månelanding og marsmænd

We come in peace! Op gennem 50'erne og 60'erne steg interessen for det ydre rum markant. Hvad kunne disse meteoritter, der faldt og falder ned i folks baghave fortælle om verdensrummet? UFO-foreninger blev oprettet, og der blev foretaget og indmeldt et hav af UFO-observationer, som på mange måder var udtryk for en blanding af fascination og frygt for liv andre steder end på Jorden. I samme ombæring så man også en stigende interesse i populærkulturen for at forvalte denne fascination af det uvisse. Seniorforsker i informationsteknologi og langvarigt medlem af Skandinavisk Ufo Information Toke Haunstrup Christensen, ekstern lektor i litteraturhistorie Poul Bjerregaard og geolog Henning Haack gør os klogere på meteoritter, månelanding og marsmænd. Til de sultne sjæle og i verdensrummets ånd deles der marsbarer ud til arrangementet.

TID: Søndag den 5/3 kl. 16.00-18.00

STED: Dome of Visions, Pier 2, Aarhus Havn

PRIS: 60 kr., studerende 30 kr. inkl. marsbar

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

De sårbare børn

Den, man tugter, elsker man – og dog? Det tyvende århundrede er blevet kaldt 'barnets århundrede', fordi der opstår en ny forståelse af, hvordan et barn adskiller sig udviklingsmæssigt fra en voksen. Men inden man begyndte at tale om det sårbare barn, blev børn i flere tilfælde opfattet som medskyldige i pædofili, og man talte sågar om voksenlokkere, hvor barnet lokkede den voksne til seksuelt samkvem. I forlængelse af det ændrede børnesyn begyndte man også at diskutere, om det var gavnligt, at lussinger og spanskrør var en del af skolevæsenet og børneopdragelsen. Lektor i psykologi Karen Munk og ph.d. i historie Astrid Elkjær ser nærmere på barnesynet siden 1950.

TID: Søndag den 5/3 kl. 19.00-20.45

STED: Viby Bibliotek

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Koncert med Simon Lyngre – livet i 80'ernes Grønland

Musiker Simon Lyngre fortæller om sin barndom i Aluitsoq i Sydgrønland, hvor fire generationer af hans fars familie er fra. Her levede han frit, sov til han vågnede og passede får. Hør, hvordan det har formet hans liv og selvforståelse i ord og musik.

TID: Søndag den 5/3 kl. 16.00-18.00

STED: Det Grønlandske Hus

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Det Grønlandske Hus

Meditation, stilhed og wellness

I perioden 1950-2000 blev Vesten bekendt med meditation, og det kom til at forandre vores forhold til krop og sind, vores forhold til os selv og hinanden og til stress og selvrealisering. Vi sætter fokus på åndedrættet og skruer helt op for nærværet, når vi i Badeanstalten guides gennem forskellige meditations- og stilhedsovelser på gulvet, i boblebadet, dampbadet og saunaen.

TID: Søndag den 5/3 kl. 16.30-21.30

STED: Badeanstalten Spanien

PRIS: 325 kr. inkl. sandwich

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Badeanstalten Spanien

Tidsrejse med euforiserende stoffer

Kom med på en rejse, der starter i 50'ernes voksende udvalg af euforiserende stoffer. I et sanseligt univers bevæger vi os gennem den historiske udvikling og tidernes forandrede holdninger til stoffer og psyko-farmaka. Psykiatrhistoriker Jesper Vaczy Kragh og professor i socialvidenskabelig rusmiddelforskning Torsten Kolind fortæller gennem seks speedforedrag om stoffer og medicinske behandlinger – ét for hvert årti fra 50'erne til 00'erne. Kom og bliv klogere på både fortidens, nutidens og fremtidens brug og forbrug af euforiserende stoffer og medicin.

TID: Søndag den 5/3 kl. 19.00-21.00

STED: Dome of Visions, Pier 2, Aarhus Havn

PRIS: 60 kr., studerende 30 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Dansk kammermusik fra det tyvende århundrede

Kom med, når de talentfulde studerende fra Det Jyske Musikkonservatorium spiller værker fra anden halvdel af det tyvende århundrede. Hør blandt andet solo- og kammermusikalske værker af Per Nørgård og Ib Nørholm.

TID: Søndag den 5/3 kl. 19.30-21.00

STED: Kammermusiksalen, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musikkonservatorium

Retro, vintage og dansk design i Classic House

Elsker du også dansk design? Lasse Franck og Sofie Frøkjær Justesen, der driver vintagebutikken Classic House, tager dig med på en rejse gennem dansk design. Parret har de seneste år medvirket i DR's tv-programmer Skattejægerne og Antikduellen, og på den baggrund deler de deres bud på, hvorfor dansk design er så populært. Glæd dig til en aften med fokus på kvalitet og dansk design, der bare holder.

TID: Søndag den 5/3 kl. 19.30-21.00

STED: Vintagebutikken Classic House, Randers

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Classic House

Søndag 5/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Brætspilsfestival

Spillefestival på Kragelundskolen, se s. 8

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Artikel fra årets festivalbog

Fremtid

PETER YDING BRUNBECH

Videnscenterchef,
Nationalt Videnscenter for Historie- og Kulturarvsformidling

Nytårsdag 1950 blev læsere af *Dagbladet Politiken* konfronteret med alvorlige spørgsmål efter nattens nytårsfest: "Tanker ved halv-hundredeåret: Hvor gaar vor vej – afspænding eller krig!" stod der med store typer på forsiden. Tankerne kom fra den britiske filosof Bertrand Russell (1872-1970), der fandt det sandsynligt, at der ville ske forfærdende katastrofer i de næste 20 år. Måske endog en ny verdenskrig, som måtte forekomme en endnu mere frygtelig mulighed, efter at det i efteråret 1949 blev rapporteret, at Sovjetunionen havde prøvesprængt sin første atombombe.

Selvom Anden Verdenskrig kun lå få år tilbage, og frygten for en ny verdenskrig med atomvåben var udbredt, betragtede mange atombomben med en vis nysgerrighed og teknologifascination. Omkring 1950 kunne man godt give sine børn en amerikansk "atomkanon" i julegave, uden at man behøvede føle sig som dårlige forældre. // Polfoto

Kafferationeringen blev først ophævet i 1952, men Richs fortsatte med at producere det cikoriebaserede erstatningsprodukt frem til 1983. // Arbejdermuseet

I januar 1950 var det endnu udbredt i Danmark at tilsætte kaffen et skvæt kaffeerstatning, da besættelsestidens rationering ikke var ophævet. Og en dansker, der drikker erstatningskaffe, mens han læser om mulig atomkrig i avisen, kan ses som et symbol på året 1950, der netop var et år, hvor verden stod på tærsklen mellem den umiddelbare efterkrigstid og Den Kolde Krig.

Den Kolde Krig kom til at præge perioden 1950-2000 mere end nogen anden begivenhed, og den fik indflydelse på stort set alle niveauer af samfundslivet i Danmark, Europa og resten af verden. Men det var naturligvis stadig fremtid i 1950, hvor ingen vidste, at konflikten skulle forblive 'kold' og ikke føre til en ny storkrig, og hvor hele modsætningsforholdet mellem Øst og Vest endnu var i gang med at finde sin form.

Men en række begivenheder omkring 1950 bidrog til at give Den Kolde Krig form. I samme år som Sovjetunionens atomprøvesprængning (1949) blev Tyskland formelt delt op i et Østtyskland og et Vesttyskland. Det var en opdeling, der skulle komme til at vare 41 år, og som blev et symbol på den nye bipolarere verdensorden. 1949 var også året, hvor en række vestlige lande med USA i spidsen dannede det nordatlantiske forsvarsforbund, der senere i Danmark blev kendt som NATO.

Danmark var blandt de stiftende medlemmer af NATO og signalerede dermed, at landet havde opgivet årti-ers neutralitetspolitik og valgt side. Et valg, der allerede i løbet af 1950 kunne virke faretruende, da krigen i Korea brød ud og viste, at dansk sikkerhedspolitik nu kunne blive påvirket direkte af begivenheder på den anden side af kloden.

Gennem radio og aviser havde de fleste danskere en langt større adgang til nyheder om den brydningstid, verden befandt sig i, end det havde været tilfældet blot få årtier før. Men for mange var det givet de hjemlige problemer, der optog sindet.

En meningsmåling i 1950 viste, at 53 % af danskerne støttede det nye NATO-medlemskab. Men 26 % var imod, og resten i tvivl. Her demonstration på Slotspladsen foran Christiansborg.

// Walther Månsson / Scanpix

Danmark var på ingen måder et fattigt land i 1950, men risiko for fattigdom var stadig en reel trussel, de fleste blev nødt til at tage alvorligt. Arbejdsløsheden var lav i forhold til krisen i 1930'erne, men ingen vidste med sikkerhed, om krisetiderne ville vende tilbage, sådan som det var sket efter Første Verdenskrig. For mange familier var mandens løn stadig den eneste

indtægtskilde, og selvom muligheden for arbejdsløshedsunderstøttelse gav et vist sikkerhedsnet, lå både de mange sociale velfærdsordninger og kvindernes brede indtog på arbejdsmarkedet endnu et par årtier ude i fremtiden.

Det skulle blive årtier, der politisk set blev præget af Socialdemokratiet og økonomisk af et internationalt og dansk opsving af hidtil uset omfang. Men det var stadig svært at få øje på i 1950, hvor den socialdemokratiske statsminister Hans Hedtoft (1903-1955) kæmpede med økonomiske problemer som følge af lav valuta-indtjening og den internationale økonomiske ustabilitet på grund af Koreakrigen, der også satte fokus på behovet for nye udgifter til militæret.

Den socialdemokratiske regering overlevede kortvarigt et folketingsvalg i 1950, men kun godt en måned senere trådte regeringen tilbage og overlod magten til en VK-regering ledet af Erik Eriksen (1902-1972). Den umiddelbare årsag var krav om ophævelsen af de sidste af besættelsestidens rationeringer og restriktioner, hvilket igen viste, hvordan Danmark også økonomisk stod på tærsklen mellem verdenskrigen og Den Kolde Krig.

Mød forskerne

Du kan møde forfatteren til artiklen, historiker Peter Yding Brunbech, til 'Jordskredsvalget og Glistrup', hvor han sammen med Mogens Glistrups datter, historiker Anne-Marie Glistrup, går i kødet på jordskredsvalget. Se side 55.

Få årets festivalbog med alle 51 artikler til boglanceringerne. Se side 5.

Program mandag 6/3

Morgensang i domkirken

Sangkraft Aarhus inviterer til morgensang i Aarhus Domkirke. Fire morgener synges fire danske sange og salmer, som alle udspringer af festivalens tema: 1950-2000 – det hele under ledelse af dirigent Helle Høyer Vedel.

TID: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag den 6-9/3 kl. 9.15-10.00 (obs: ikke onsdag)

STED: Aarhus Domkirke

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Sangkraft Aarhus

Vidensbrunch: Anbragt i historien

Få stillet både nysgerrigheden og appetitten til vidensbrunch med historiker Jesper Vaczy Kragh, når Folkeuniversitetets rektor Sten Tiedemann har inviteret ham på scenen til en samtale om dansk psykiatrihistorie. Tidligere var psykiatriske hospitaler, åndssvageforsorgens anstalter og børnehjem meget lukkede verdener, som på godt og ondt var opholdssteder for de mennesker, der ikke kunne rummes i det danske normalsamfund. Beretningerne om de anbragtes historier er en skyggeside af Danmarks historie, for Danmark var et foregangsland, når det drejede sig om vidtgående indgreb over for udsatte grupper.

TID: Mandag den 6/3 kl. 10.00-12.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 175 kr. inkl. brunch og kaffe/te ad libitum

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Bøger, der gjorde indtryk

Oplev fem årtiers skønlitteratur på fem dage. Bibliotekerne anbefaler og læser op fra deres yndlingsbøger fra perioden 1950-2000, mens du kan nyde en kop kaffe eller te.

TID: Mandag-fredag den 6-10/3. Mandag, onsdag og fredag kl. 10.30-11.00. Tirsdag og torsdag kl. 15.00-15.30.

STED: Hovedbiblioteket i Viborg

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Viborg Bibliotekerne

Filosofibar

50 år, 5 dage, 5 filosoffer – hold fyraften på Studenterhuset og få sparket gang i tænkningen med den traditionsrige filosofibar.

TID: Mandag-fredag den 6-10/3 kl. 15.00-16.00

STED: Caféen, Studenterhus Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

1970'ernes Aarhus

Stadsarkivar Søren Bitsch Christensen åbner Lokalhistorisk Samlings udstilling om Tranbjerg i 70'erne med et foredrag om Aarhus. Hele marts kan du se udstillingen med sjove historier og fakta om, hvordan Tranbjerg og borgerne så ud i 1970'erne.

TID: Mandag den 6/3 kl. 15.00-16.00

STED: Tranbjerg Bibliotek

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Tranbjerg Bibliotek

Turisme

Festivalens fem hverdage byder på fem fyraftensforedrag om Danmark i Europa 1950-2000, hvor du gratis kan få serveret et emne fra årets festivalbog. Dagens tema er turisme.

TID: Mandag den 6/3 kl. 16.00-17.00

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Fyraftenskoncert med orgel

Kom til sen eftermiddagskoncert med organister fra Det Jyske Musikonservatorium. Programmet viser den store variation i musikken i slutningen af det tyvende århundrede – fra musik, som er let og behagelig at lytte til, til musik i den helt anden ende af spektret.

TID: Mandag den 6/3 kl. 17.00-19.30

STED: Musikkonservatoriet, lokale 232, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musikonservatorium

Det hvide snit

Få indblik i den foruroligende og fascinerende historie om mirakelbehandlingen det hvide snit, som, på trods af den store udbredelse i Danmark, viste sig at være en fatal fejltagelse.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

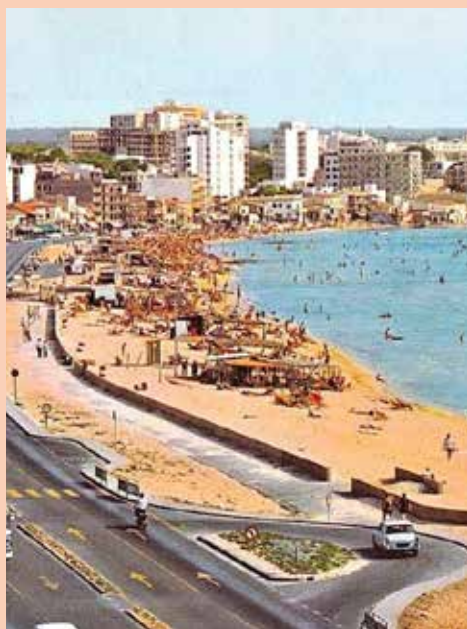
STED: Auditoriet, Psykiatrisk Hospital

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Museum Ovartaci

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Grisefest og sangria

Charterferiernes grisefester havde deres storhedstid i 1970'erne. Denne aften inviterer vi traditionen til Aarhus med charterinspireret mad og sangria. Det var Simon Spies, der på Gran Canaria fik færtten af det, som for mange står for indbegrebet af charterferien: grisefesten. I busser blev turister i hobevis kørt ud på landet og trakteret med helstegt pøtteri og masser af vin. Stemningen var løssluppen, og her kunne man drikke, spise og være promiskuøs uden at skulle stå til regnskab for den almindelige hverdagsregnekost. Århundredets Festival byder velkommen til charterdestinationen Sct. Oluf. Her vil adjunkt Ida Marie Visbech fortælle om dansk turisme efter 1950, hvor det pludselig blev den almindelige befolkning, der drog afsted på charterferie mod 'Det løsslupne paradis'.

TID: Mandag den 6/3 kl. 18.30-20.30

STED: Sct. Oluf

PRIS: 350 kr. inkl. hovedret, dessert, vin og sangria

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Sct. Oluf

The Cuba-Russia Cocktail explained with Cocktails

The Freedom Island Cocktail: take two parts rum, one part vodka. Add a liberal sprinkling of sugar, stir well with missiles and agitate internationally. The Cuban Revolution still in many ways defines the second half of the Twentieth Century. It divided the world in two, caused humanity to come to the brink of nuclear war, pioneered healthcare, and was a beacon for many countries struggling to find a path to independence and overcome colonial legacies. Now, much of our perceptions of Cuba are still informed by stereotypes formed during the Cold War, and are based around the idea of Cuba as a Soviet satellite. Isabel Story and Sjamme Van de Voort both hold a PhD in Hispanic and Latin American Studies from The University of Nottingham. They will set the story straight with cocktails.

TIME: Monday 6/3 from 7:00-9:00 pm

PLACE: The Café, Studenterhus Aarhus

PRICE: 100 kr., students 50 kr. incl. a cuba libre

ORGANIZER: Folkeuniversitetet

Opdagelsen af DNA og den moderne fosterdiagnostik

I 1953 løste de to videnskabsmænd Watson og Crick gåden om DNA-strukturen, og efter opdagelsen eksploderede studierne af genernes sammenhæng med vores sundhed og sygdom. Det har givet mulighed for at diagnosticere fostre med alvorlige sygdomme som f.eks. Downs Syndrom. Men med den mulighed opstår valget og fravalget af alvorligt syge fostre også. Hvordan tackler man det dilemma? Denne aften sætter vi fokus på de store videnskabelige opdagelser i molekylærbiologien fra 1950 og frem. Få overblikket over de store opdagelser, og hør om metoder og dilemmaer.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

STED: Naturhistorisk Museum Aarhus

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Video Killed the Radio Star

Du husker sikkert Michael Jackson og hans diskodansende zombiehær i musikvideoen til 'Thriller' fra 1982? Bliv klogere på MTV's indflydelse, og hvilken betydning internettet og digitaliseringen har fået på musikvideoen i nyere tid, når musikvideoforsker Mathias Bonde Korsgaard kaster et blik på musikvideoens historie både før, under og efter MTV med udsyn til nogle af musikvideohistoriens æstetiske højdepunkter.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Berlinmur, Bowie og beton-nostalgi

På hvilken måde omformede Berlinmuren hverdagslivet for berlinerne? Kom på en tur til det hippe, vibrerende og (n)ostalgiske Berlin. Vi kommer i stemning med en klassisk berlinersnack og bliver klogere med tre skarpe oplæg om hverdagslivet under Muren, Ostalgie og Bowies Berlin. Til sidst tager sangerinde Ane Monsrud os med på musikalsk tour de force i Bowies Berliner-trilogi.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe og berlinersnack

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Post A Letter

I en tid med wallposts, whatsapp, smartphones og sms'er kan man godt glemme glæden ved at finde et håndskrevet brev i postkassen. Brevet symboliserer tid og fordybelse fra afsenderen, og hvem vil ikke gerne have tid? Post A Letter har lækkert brevpapir og kuverter med til alle, og frimærkerne er sponsoreret af Post Danmark, så du kan lade det skrevne ord og din gode fortælling gå over i historien.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

STED: Café Smagløs, Klostertorvet

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Post A Letter

Merete Pryds Helle: Folkets skønhed

Mød forfatteren Merete Pryds Helle i samtale med journalist Maria Larsen om bl.a. kvindeliv, historie, fiktion og autofiktion. Merete Pryds Helle udgav i 2016 romanen 'Folkets skønhed', som nu står som et hovedværk i et omfattende forfatterskab. Romanen fortæller med udgangspunkt i forfatterens mors livsforløb en families historie i tre generationer og tegner et skarpt portræt af Danmark midt i det tyvende århundrede. Fra det fattige Langeland til Københavns forstæder giver hun stemme til en generation af kvinder, der blev i hjemmet.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

STED: Herning Bibliotekerne

PRIS: 100 kr., studerende 70 kr.

inkl. kaffe/te og småkager

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Herning Bibliotekerne

Fortællinger i domkirken – værdier i forandring

I de seneste 70 år er de etiske og værdimæssige problemstillinger, vi som samfund står over for, blevet mere komplekse end nogensinde før. Denne aften i domkirken fortæller historiker Bertel Nygaard om efterkrigstidens retningsgivende fremtidsforestillinger, højskoleforstander og fhv. medlem af Det Etiske Råd Jørgen Carlsen går tæt på aktuelle etiske problemstillinger, og litteraturhistoriker Mads Rosendahl Thomsen springer ud i en ikke så fjern fremtid, hvor de etiske problemstillinger kun har vokset sig større.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.30

STED: Aarhus Domkirke

PRIS: 150 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Livet, døden og kærligheden – med Steffen Brandt

At livet gør ondt, kan ingen tv-lytter være i tvivl om. Det gode liv er fuldt af glæde og forundring, men også af sorg, tab og smerte, og det afspejler sig i det tekstunivers, der har været lydsporet til en hel generations liv. Vi har inviteret cand.theol. Jesper Houggaard Larsen, som er forfatter til en ny bog om Steffen Brandt og hans tekster, til at interviewe rockpoeten Steffen Brandt på scenen i Stakladen til en snak om livet, døden og kærligheden. Tag med på et eksklusivt ridt gennem lyrik og livsklogskab, hvor vi allerede her kan afsløre: Det er godt nok at være nærmest lykkelig, og kærligheden overvinder alt.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.00

STED: Stakladen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Den fulde Rapport – Danmark som pornoland

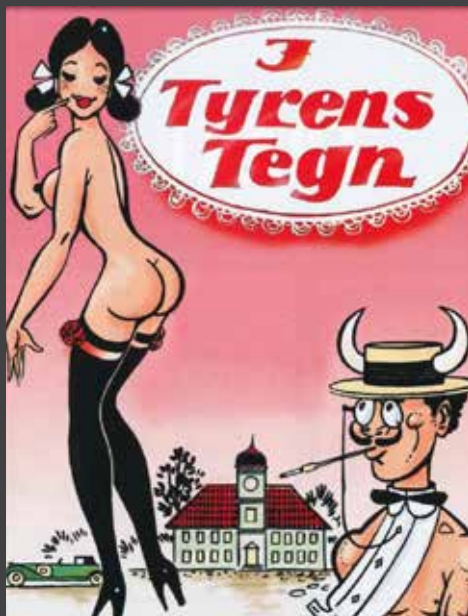
I 1969 blev billedpornografien frigivet i Danmark, og porno blev hurtigt en kæmpe eksportvare. Allerede året efter frigivelsen kunne danskerne gå i biografen og se folkekære skuespillere dyrke sex i sengekantsfilmene. I 1972 så Ugens Rapport dagens lys, og med et oplag på knap 200.000 eksemplarer om ugen bragte bladet med en blanding af reportager, billedserier og afklædte piger pornografien helt ind i danskernes dagligstuer. Vær med, når vi denne aften viser frække klip og giver dig den fulde rapport om Danmark som pornoland med oplæg af journalist Søren Anker Madsen og historikerne Morten Thing og Søren Hein Rasmussen.

TID: Mandag den 6/3 kl. 20.00-21.45

STED: Øst for Paradis

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Mød Grønland og grønlanderne – med nye øjne

De har haft et mildest talt blakket ry. Grønlanderne i Danmark. Men kunne det tænkes, at der er en anden side af historien? Trods rigsfællesskabet, hvor meget ved vi så egentlig om dem, om det grønlandske folk i det hele taget og om forholdet mellem Danmark og Grønland? Kom inden for i Det Grønlandske Hus, få testet din Grønlandsviden i en quiz, og mød nogle af de grønlandere, der ikke passer ind i fordommene! De giver glimt af Grønland og 'nukiga', som betyder min styrke, fortæller om, hvad der har præget dem, og hvordan deres baggrund påvirker forholdet til danskerne og et liv i Danmark. Blandt fortællerne er Simon Lyng (født 1980), hvis grønlandske opvækst synes meget langt væk fra det liv, han i dag lever som singer-songwriter bosiddende på den amerikanske vestkyst.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.00-21.30

STED: Det Grønlandske Hus

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Liv i Historien

Sangaften med Lars Thodberg Bertelsen og solist-studerende

Kom til sangaften om den moderne lied, hvor der fremføres sange fra anden halvdel af det tyvende århundrede. Docent Lars Thodberg Bertelsen synger Per Nørgård, og studerende fra solistklassen medvirker i sange af Ruders, Britten og Berio. Programmet byder bl.a. på Poul Ruders: 'Songs of Pestilence' (1974), Benjamin Britten: 'Phaedra' (1975) og Luciano Berio: 'Sequenza III for female voice' (1966).

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.30-21.00

STED: Kammermusiksalen, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musikonservatorium

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Fra små ensembler til big bands

Ny original musik af komponiststuderende ved Det Jyske Musikonservatorium. Værkerne er inspireret af jazzmusikken i anden halvdel af det tyvende århundrede og er skrevet til forskellige konstellationer; fra små ensembler til big bands.

TID: Mandag den 6/3 kl. 19.30-21.00

STED: Lille Sal, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musikonservatorium

Mandag 6/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

På trods

Udstilling i Gallo Huset, se s. 8

Artikel fra årets festivalbog

Oprør

BODIL MARIE STAVNING THOMSEN

Professor MSO i Nordisk sprog og litteratur
Aarhus Universitet

Året 1968 ændrede kulturer, omgangsformer og en lang række samfundsinstitutioner i hele den vestlige verden. Der er et før 1968 og et efter 1968. Selv yngre generationer vil straks associere til studenter- og ungdomsoprør, generations- og kulturkamp, rødstrømper og kollektiver, rockfestivaler og kunst-happenings, langt hår og spraglet tøj samt til eksperimenter med hash og hårde stoffer. Her næsten 50 år efter kan man spørge, hvad der gjorde 68-oprøret til en kulturforandrende kraft i hele Europa.

Svaret findes ikke i personlige beretninger, da oplevelser og erfaringer er markant forskellige. De afhænger af, om man studerede ved Københavns eller Aarhus Universitet, om man var aktiv i Thy-lejren eller på Christiania, om man var kvinde eller mand, barn eller voksen, kunstner eller havnearbejder. Og

Legen med kønsroller og -identiteter udspillede sig i festlige, ofte karnevalistiske former som her i Månefiskeren på Christiania i 1979.
// Susanne Mertz/Scanpix

I de senere år er der udkommet en række erindringsbøger, dokumentarer og film om alternative bo- og adfærdsformer. Her en situation fra Thomas Vinterbergs Kollektivet (2016). // Ola Kjelbye/Scanpix

alligevel peger alle beretninger i samme retning: 1968 var som en rivende strøm, der ændrede alt!

1968 trækker tråde tilbage til den europæiske mellemkrigstids eksperimenterende avantgarder, til efterkrigskulturens teknologisk betingede vækst, til Den Kolde Krig og til kernefamilieisolerings i nye forbrugsmønstre i 1950'erne.

Året peger også frem til den aktuelle globale virkelighed, hvor nationalkulturens grænser er under udvikling. Mange peger på de ikke-voldelige atommarcher (1960-1968) og demonstrationerne (1964-1975) mod Vietnamkrigen som forudsætninger. Begge havde internationale rødder og havde talsmænd blandt internationale kunstnere og intellektuelle, ligesom begge begivenheder kom ind i stuerne via TV, så også den knap så politiserede dansker måtte tage stilling.

1968-billeder fra mordet på borgerrettighedsforkæmperen Martin Luther King (1929-1968), foråret i Prag og massakren i Mexico City var blandt de internationale nyheder, der sås på TV-skærmene. Nyhedernes hastige spredning bidrog således væsentligt til, at en række begivenheder omkring årstallet 1968 blev kulturforandrende i en lang række vesteuropæiske lande samtidig.

I kvindebevægelsens første år mødtes kvinder på Femø, hvor mænd blev forment adgang. Men børnene, der dengang stadig var kvindernes ansvar, kom med på lejr som her i 1972. // Sisse Jærner / Scanpix

Den danske kulturradikalisme udvidedes politisk med en ny venstrefløj, der solidariserede sig med kunstnere og intellektuelle i Europa og USA. Bevægelsen var dog mere forankret i aktioner, musik og læsning af revolutionære tekster end i lokale levevilkår. De fleste institutioner, som bevægelsen gjorde oprør imod, eksisterer endnu, men kulturen er grundlæggende forandret.

Mange institutioner stod for fald. Mest omtalt var opgøret med professorvældet på universiteterne, der i Danmark begyndte med besættelsen af Psykologisk Institut på Københavns Universitet. Studenterdemonstrationer gav studerende indflydelse i universitetets styrende organer.

En anden happening fandt sted den 6. juli 1970 på Kulturministeriets trappe, hvor en blanding af kulturradikale og kollektivistiske slog sig ned for at protestere imod, at støtten til teatergruppen Secret Service blev trukket tilbage, hvis gruppen fortsat ville ryge hash i gruppens lokaler. En tredje meget omtalt begivenhed var Bjørn Nørgaard (1947-) og Lene Adler Petersens (1944-) rituelle slagting af en hest og en performance med et kors på en snedækket mark på Sjælland i 1970. Hesteofringen markerede, at Vietnamkrigens ofre fik mindre opmærksomhed end dyr. De 112 syltetøjsglas med hestens parterede dele i formalin findes i dag på kunstmuseet AROS i Aarhus.

På hverdagsplan skabte 1968 en generationskløft mellem unge og deres forældres borgerlige livsstil og jagt på statussymboler. De unges mode unddrog sig Paris' indflydelse, ligesom hippierne undveg industrikapitalismens arbejdstider. Festivaler, kunsthappenings og kollektiver fokuserede på det fælles frem for på individuel forbrugerrisme. Med kvindebevægelsens parole "det private er politisk" kom den strukturelle tvang for kvinder og børn i ægteskab og familieliv også på dagsordenen. Seksuelle eksperimenter banede vej for, at også homoseksuelles vilkår diskuteredes. Det hele gik hånd i hånd med, at kvinder uddannede sig og fik arbejde uden for hjemmet, så tidssvarende pasningstilbud måtte udvikles.

Antipsykiatriens opfattelse af, at det var samfundet snarere end individet, der var sygt, var også en del af bevægelsen. Det billede passer fint på den antiautoritære 1968-bevægelse, hvor grænserne for det normale udvidedes lige så hurtigt som spredningen af nyhederne og rockmusikken.

Mød forskerne

Mød forfatteren til artiklen, professor i nordisk Bodil Marie Stavning Thomsen, til åbningsfesten, hvor hun fortæller om porno og p-piller. Se side 11.

Få årets festivalbog med alle 51 artikler til boglanceringerne. Se side 5.

Program

tirsdag 7/3

Pornografi og kvindekroppen

Kvindens kroppe har altid været genstand for undersøgende og kritiske blikke. Men hvordan har kvindekroppen positioneret sig historisk?

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 11.00-12.00

STED: Kvindemuseet

PRIS: 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kvindemuseet

Rundvisning i 1974

Kom på rundvisning med museumsinspektør Allan Leth Frandsen i Den Gamle By 1974-område med bl.a. jazzbar, knallertværksted, frisør, børnehave og radio- og tv-forhandler.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 14.00-15.00

STED: Den Gamle By

PRIS: 30 kr., når entréen til museet er betalt

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Den Gamle By

Mod brugerinddragelse – udviklingen i psykiatrien

Siden 1950 er der sket en kolossal udvikling i behandlingen af psykiske sygdomme. Bl.a. revolutionerede den antipsykotiske medicin mulighederne for sindslidende, og udviklingen peger mod mere brugerinddragelse.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 15.00-17.00

STED: Gallo Huset

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Galleri Gallo

Atomsmarch

Festivalens fem hverdage byder på fem fyraftensforedrag om Danmark i Europa 1950-2000, hvor du gratis kan få serveret et emne fra årets festivalbog. Dagens emne er atomsmarch.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 16.00-17.00

STED: Lille Sal, Dokka

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Aarhus Universitet – fra Forskerpark til Nobelpark

I 1950'erne tog udviklingen af Aarhus Universitet for alvor fart frem til i dag, hvor universitetet er blevet landets største med 45.000 studerende. Kom på opdagelse i bygningernes historie, arkitektur og udsmykning i det tyvende århundredes sidste halvdel.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 16.00-18.00

MØDESTED: Oplyses ved tilmelding

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Psykopater i hverdagen

Hverdagspsykopaten er oftest en mand, der umiddelbart fremtræder psykisk sund med god øjenkontakt og charme. Men han handler altid efter det, der tjener sit eget behov for magt og beundring. Kender du én – måske fra dit arbejdsliv? Kom med tilbage i psykiatrihistorien og hør, hvordan vi har behandlet og set på psykopaten gennem tiden med lektor i psykiatrihistorie Jesper Vaczy Kragh. Bagefter dykker vi sammen med psykolog og forfatter til bogen 'Forklædt – pæne psykopater og deres ofre' Irene Rønn Lind ned i psykopatiske træk. Før i tiden var man psykopat, men i dag hedder diagnosen dyssocial personlighedsforstyrrelse og kan være meget vanskelig at diagnosticere og udrede.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 15.30-18.00

STED: Auditoriet, Psykiatrisk Hospital

PRIS: 100 kr. inkl. entré til museet

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Museum Ovartaci

Naturen – ødelæggelse og bevarelse

I perioden 1950-2000 får vi for alvor øjnene op for de dramatiske ændringer, som menneskets aktiviteter har betydet for natur og miljø. Vi bliver opmærksomme på plastikforurening, kvælstofudledning, miljøgifte, truede dyrearter, krybskytteri, levesteders forsvinden, vildere vejr, smeltende indlandsis og stigende vandstand i verdenshavene. Denne dag sætter vi fokus på natur og politik i anden halvdel af det tyvende århundrede. Vi kommer omkring oprettelsen af WWF (Verdensnaturfonden) i 1960'erne, og hvorfor natur og miljø spiller en stadig større rolle på den politiske dagsorden. Bagefter ser vi på, hvordan vi arbejder med naturbevarelse i ind- og udland, når vi dykker ned i rewilding af den danske natur og arbejdet med zoologiske haver, der bevarer natur og dyrearter flere tusinde kilometer fra deres oprindelige levesteder.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 15.30-18.00

STED: Randers Regnskov

PRIS: 100 kr. inkl. entré til Randers Regnskov

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Randers Regnskov

Europa rundt på 80 minutter

Europa har været på en lang rejse siden afslutningen på Anden Verdenskrig. I 2017 er udfordringerne i Europa til at få øje på. Storbritannien er på vej ud af EU, nationalismen spirer, arbejdsløsheden er fortsat høj i Sydeuropa, og en løsning på flygtningekrisen har lange udsigter.

"Wir schaffen das!" sagde den tyske kansler Angela Merkel i 2015 om flygtningesituationen i Europa. Merkels ord har mødt stor kritik, og hun har sidenhen distanceret sig fra dem. Troen på europæiske løsninger synes afløst af enegang og grænsebomme.

Hvor slem er situationen lige nu? Er der lyspunkter? Og er Europa en stormagt eller et museum i fremtiden?

Kom til en aften med foredrag, samtale og perspektiv fra forskellige steder i Europa, når professor i historie Thorsten Borring Olesen fra Aarhus Universitet og DR's Sanne Gram Fadel giver os 80 minutters analyse af kontinentets tilstand.

Foredraget er det første arrangement i Folkeuniversitetets nye apolitiske, non-profit og medlemsbase-rede forening – Europa NU. Foreningen har fokus på formidling af forskning inden for europæisk politik, kultur, historie og geografi. De 150 kr., arrangementet koster, giver et års medlemskab af foreningen. Som medlem får du adgang til foreningens arrangementer og tilbud og rabatter på udvalgte arrangementer ved Folkeuniversitetet i Aalborg, Aarhus, Herning, Kolding, Odense og Emdrup.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.30-21.05

STED: Auditorium E, Bygning 1530, Aarhus Universitet

PRIS: 150 kr.

inkl. medlemskab af foreningen Europa NU

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Gellerup genfortalt – gode boliger og ghetto tur/retur

Gellerupparken er bygget i sluttresserne mod bolignød og med store visioner for det gode liv. Men pludselig en dag var de gode boliger forvandlet til en ghetto. I dag bor der omkring 80 nationaliteter i Gellerupparkens 1.776 lejemål. Få et gensyn med eller oplev Gellerupparken fra grunden, når vi giver ordet til beboerne gennem tiden. Arrangementet kombinerer bydelsvandring, beboerbesøg, oplæg og samtaler og byder desuden på små smagsprøver fra Gellerups multikulturelle køkkener.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 16.30-19.00

STED: E & P Huset, Dortesvej 37 b, 8220 Brabrand

PRIS: 150 kr. inkl. multikulturel platte

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Liv i Historien

K.E. Løgstrup – ”Vi er hinandens verden”

Der er en verden til forskel på 'hin anden' og 'hinanden'. Og det er netop den verden, Løgstrup udforsker i sit hovedværk 'Den etiske fordring' fra 1956. Bliv klogere på Løgstrups tænkning med lektor i teologi David Bugge.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 17.00-18.15

STED: Risskov Kirke

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Risskov Kirke

Opsmøgede ærmer og fransk gourmet

Madhistoriker Dorthe Chakravarty er inviteret med i køkkenet og vil i løbet af aftenen gøre dig klogere. Glæd dig til en aften, hvor både hænder, hoved og smagssansen bliver udfordret.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 17.00-21.30

STED: Katrinebjergskolen

PRIS: 300 kr. inkl. to-retters menu

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Madvær

Skide godt, Egon!

Den danske filmskat er en alsidig størrelse, men der er ingen tvivl om, at mange af os bliver nostalgiske og nikker genkendende til film som Olsen Banden, De Røde Heste, Pelle Erobreren, Charles' Tante og mange flere. Mange af filmene er en vigtig del af den danske kulturarv, med historier om modige sømænd, om planer og bankrøverier, med karakterer som Egon, Benny og Keld, Lille-Per og Onkel Anders samt den altid charmerende kvindebedårer Sigismund Sülzheim. Denne aften sætter vi dansk filmskat på menuen, hvor du kan glæde dig til kreative indslag undervejs. Kasper Bent Rasmussen, redaktør ved Nordisk Film, vil fortælle om Nordisk Films historie 1950-2000 og guide os igennem den danske filmskat i perioden.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 18.30-21.30

STED: Raadhuus Kafeen, Sønder Allé 3

PRIS: 400 kr.

inkl. tre-retters folkelig menu med snaps, øl og kaffe

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tillid – og matematikken bag vores viden om tillid

Få et indblik i de sidste årtiers forskning i tillid, og hør, hvordan 'hård' matematik bruges til at forstå, hvordan et blødt fænomen som tillid påvirker samfundet og vores liv.

TID: Tirsdag og onsdag den 7-8/3 kl. 19.00-21.00

STED: Søauditorierne, Aarhus Universitet

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Offentlige foredrag i Naturvidenskab, Aarhus Universitet

Merete Pryds Helle: Folkets skønhed

Mød forfatteren Merete Pryds Helle i samtale med chefredaktør for Litteratursiden Lise Vandborg om bl.a. kvindeliv, historie, fiktion og autofiktion med udgangspunkt i romanen 'Folkets skønhed'. Fra det fattige Langeland til Københavns forstæder giver Pryds Helle stemme til en generation af kvinder, der blev i hjemmene.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.00-21.00

STED: Lille Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr., studerende 70 kr.

ARRANGØR: Aarhus Kommunes Biblioteker

Beverly Hills – serien, der formede en generation

Vær med, når vi dedikerer en hel aften til kulturinstitutionen 'Beverly Hills 90210', der formede en hel generation af unge.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.00-21.00

STED: Store Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Aarhus i årtier

I anledning af udgivelsen af bogen 'Aarhus i årtier: 1950'erne' fortæller stadsarkivar Søren Bitsch Christensen om formidling og forskning i byens historie. Foredraget er en tidsrejse, der vil føre tilhørerne gennem Aarhus' historie med udgangspunkt i 1950'erne.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.00-21.00

STED: Nobelsalen, Aarhus Universitet

PRIS: 25 kr. (gratis for Historias medlemmer)

ARRANGØR: Historia – Aarhus' historiske foredragsforening

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Spot på tekstilindustrien i Midtjylland

Hør om perioden 1950-2000, hvor Ikasts tekstilindustri for alvor fik fat i det midtjyske område. Vi ser på byens udvikling og Ikast-virksomheden Belika, når museumsinspektør Kristine Holm-Jensen fra Textilforum og Niels Ole Vestergaard Poulsen, tidligere Belika-ejer og formand for Textilindustrien, står klar til at give et historisk vue over perioden.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.00-22.00

STED: Ikast Bibliotek

PRIS: 50 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Ikast-Brande Kommune

Hvad er en grønlander?

Med nedslag i eksempler fra periodens børne- og ungdomslitteratur kan du høre, hvordan skiftende opfattelser af Grønland er kommet til udtryk. I den tidlige periode tegnedes billedet af dansksprogede bøger om det fjerne land i nord, og et yndet motiv er fortællinger om børn, der rejser mellem Danmark og Grønland. I hjemmestyreperioden oplevede sagnet om Kassasuk en renæssance og slog sin særlige betydning fast. Nutidens yngre grønlandske forfattere bevæger sig hjemmevant på både lokale og globale arenaer.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.00-22.00

STED: Det Grønlandske Hus

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Det Grønlandske Hus

Sange fra 1950-2000

Koncert med sange fra 1950 til 2000 fortolket af både klassiske og rytmiske sangere, garneret med historiske anekdoter fra perioden.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.30-20.30

STED: Lille Sal, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musik konservatorium

Galleri 66 – en historie om nyere dansk litteratur

I sin bog 'Galleri 66' skriver litteraturprofessor Anne-Marie Mai en alternativ litteraturhistorie, der udspringer af året 1966 og beretter om det litterære landskab i Danmark fra dengang til nu.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.30-21.00

STED: Løve's Bog- og VinCafé

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Sovjet: Den lukkede verden

Sovjetsystemet var længe en relativ succes med økonomisk vækst, teknologisk formåen, militær magt og legitimitet i befolkningen, men det evnede ikke at opretholde sig selv. Bliv klogere på sovjetisk ideologi og propaganda imod Amerikas Forenede Stater, og hør om stalinismen, tårbrud og reformforsøg under Khrusjtjov, sovjetisk tradition og fornyelse og meget mere om det store lands turbulente historie.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.30-21.00

STED: Caféen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Gensyn med Lars Ole, 5c

Se eller gense Nils Malmros' filmklassiker 'Lars Ole, 5c' fra 1973, og få et blik bag filmen og Aarhus som filmby i 70'erne. Efter filmen kommer du bag om dens tilblivelse, når vi i de bløde biografæder inviterer til en eksklusiv samtale mellem filmens instruktør Nils Malmros og Søren Hein Rasmussen, der i dag er historiker, men som barn gjorde skuespillerkarriere som Lars Ole i filmen. Samtalen modereres af lektor i film- og medievidenskab Jakob Isak Nielsen.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 19.30-22.00

STED: Øst for Paradis

PRIS: 150 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

National Kubrick Dag

Stanley Kubrick er én af filmhistoriens mest markante instruktører, der skabte en lang række mesterværker, heriblandt 'Rumrejsen år 2001', 'Clockwork Orange' og 'Ondskabens Hotel'. National Kubrick Dag er del af et år, hvor Kubricks mesterlige filmunivers er anledningen til en festival med en række landsdækkende begivenheder. Festivalprogrammet inviterer alle til særlige filmvisninger, koncerter, undervisning, Insta-walks, debatter og meget mere, når Kubrick bringes ud i landets biografer, biblioteker og koncertsale.

TID: Tirsdag den 7/3 kl. 20.00-22.30

STED: BIO Huset Galten, Bio Mors, Cinema3 Skive, Malling Bio og Øst for Paradis

PRIS: Priser følger

ARRANGØR: Kubrick Festival 2017

Tirsdag 7/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Morgensang i domkirken

Fællessang i domkirken, se s. 26

På trods

Udstilling i Gallo Huset, se s. 8

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Bøger, der gjorde indtryk

Oplæsning på Hovedbiblioteket Viborg, se s. 26

Filosofibar

Foredrag i Studenterhuset, se s. 26

70 års opera

Opera i Herning Kongrescenter, se s. 17

Artikel fra årets festivalbog

Abort

GUNVER LYSTBÆK VESTERGÅRD

Videnskabsjournalist og ph.d. i videnskabsstudier

I 1975, to år efter at aborten blev fri, valgte næsten 28.000 danske kvinder at afbryde deres graviditet. Det var rekord, men trods profetier om det modsatte er tallet kun faldet siden. I hele århundredet har moderskabet været en kamplads, hvor religiøse kræfter har forsøgt at kontrollere det, mens socialistiske kvindedeforkæmpere ville vriste det fri.

Der var masser af demonstrationer, inden Danmark i 1973 fik fri abort. Her er en demonstration fra 1973 arrangeret af rødstrømper og Dansk Kvindesamfund. // Casper Thorsøe/Scanpix

Indtil 1930'erne var utroskab, abort og oplysning om prævention forbudt ved lov. Ikke blot i Danmark, men i det meste af verden. Drab på fostre blev straffet med døden før 1866 og med op til otte års straffearbejde indtil 1930. Kondomer og pessarer var opfundet, men det var forbudt at reklamere for dem. Ifølge kristendommen, jødedommen og islam var sex udelukkende et frugtbarhedsritual, og moderskabet var kvindens skæbne.

Prævention var derfor Djævelens værk. I 1800-tallet mente flere læger desuden, at kvinder ikke havde nogen sexdrift, og hvis de havde, var det udtryk for en sindsforstyrrelse. Det krævede derfor et opgør med religiøse og medicinske dogmer, før kvinden kunne få selvbestemmelse over sin livmoder.

Især arbejderbevægelsens fokus på de fattige mødres vilkår førte til et normscred i begyndelsen af 1900-tallet. Den amerikanske sygeplejerske Margaret Sanger (1879-1966) så, hvordan graviditeter sled kvinderne ihjel i New Yorks slum, og som en af de første i verden indledte hun en kamp for retten til fødselskontrol. I Danmark var seksuel frigørelse en mærkesag for syndiklisten Christian Christensen (1882-1960), der i 1911 udgav bogen Arbejderne og børneflokkene. Senere var det personer som lægen Jonathan Høegh von Leunbach (1884-1955) og forfatteren Maria Kirstine Dorothea Jensen (1876-1957), bedre kendt som Thit Jensen, der førte an. Forsamlingshusene var fulde til Thit Jensens foredrag i 1920'erne, men en biskop kaldte hende et skadedyr. I Brønderslev blev hun stenet ud, og andre steder råbte folk "svin" efter hende.

Barske historier om purunge piger, der forblødte efter mødet med en kvaksalver på et køkkenbord, gjorde dog abort til et socialt emne og ikke et ligestillingspørgsmål. Politikerne måtte handle. I Danmark blev en svangerskabskommission nedsat i 1936, og i 1937 kom den første abortlov. Nu kunne en kvinde "få sit svangerskab afbrudt", hvis der var fare for hendes liv, ved voldtægt og blodskam, eller hvis der var risiko for, at barnet ville få en alvorlig arvelig sygdom. Lignende love blev vedtaget i Polen, Tyrkiet, Sverige, Island og Mexico.

Foreningen Retten Til Liv afslørede i 1999 en mindesten, der skulle sætte fokus på de 500.000 aborter, der var blevet foretaget i Danmark i 25 år: 1973-1998. // Erik Jepsen/Scanpix

I 1960'erne ulmede ungdomsoprøret og kvindekampen. Margaret Sangers vision om et oralt præventionsmiddel til kvinder blev til virkelighed med frigivelsen af p-pillen på det amerikanske marked i 1960. Medicinalfirmaet Searle markedsførte den godt nok som et middel mod uregelmæssige menstruationer, men med infertilitet som en bivirkning. Pillens popularitet gjorde ledelsen paf. I 1966 blev p-pillen godkendt i Danmark.

Graviditetsangsten sad dog stadig i kvinderne, for aborten var ikke fri. I Danmark var lovgivningen blevet revideret i 1956 og igen i 1970, men det stoppede ikke de illegale aborter. I resten af den vestlige verden blev lovgivningerne også blødt op, mens de fleste kommunistiske lande allerede havde fri abort.

Blandt andet på grund af billedpornografiens frigivelse i 1969 blev sex mere og mere anskuet som nydelse i stedet for blot at være en forplantningsakt.

Folkestemningen til fordel for fri abort var ved at vende. I 1934 indsamlede Kvindernes Oplysningsforbund 15.000 underskrifter for at afskaffe straffen for fosterfordrivelse, men de blev overgået af kristne kvinders indsamling af 173.000 underskrifter for at bevare loven. I 1969 var befolkningen ifølge Gallup delt i to lige store lejre, og i dag går 90 % af danskerne ind for fri abort.

I begyndelsen af 1970'erne kom rødstrømperne til, og efter ellers at have været imod fri abort vendte stemningen også i landets ældste kvindeorganisation: Dansk Kvindesamfund. Efterhånden var kun Kristeligt Folkeparti og fløje i Venstre og Det Konservative Folkeparti imod. I 1973 blev aborten fri.

Debatten om abort begyndte som en fattigdomsproblematik, men er i dag i den vestlige verden blevet en medicinsk diskussion. Stigende viden om genetiske sygdomme giver dilemmaer om, hvorvidt en abort er bedre end et uværdigt og måske smertefuldt liv. Kampen om ejerskabet over forplantningen er langtfra slut.

Mød forskerne

Mød forfatteren til artiklen, videnskabsjournalist og ph.d. i videnskabsstudier Gunver Lystbæk Vestergård, til lanceringen af årets festivalbog. Her holder hun oplæg om 'p-piller, abort og kvindekamp', og så får du bogen med alle 51 artikler med hjem. Se side 5.

Vidensbrunch: Pop og politik

Glimmer, glitter og glamour. Kitsch, vindmaskiner og højt hår. Det Europæiske Melodi Grand Prix forstås ofte som en harmløs hyldest til den ufarlige popmusik og den dårlige smag. Men konkurrencen har altid været et politisk rum, hvor vi til tonerne af mere eller mindre uforglemmelige schlagere og danseviser får indblik i, hvad der rører sig i Europa, og hvordan europæerne har det med hinanden. Få stillet både nysgerrigheden og appetitten til vidensbrunch, når Folkeuniversitetets rektor Sten Tiedemann inviterer lektor i Europastudier Lisanne Wilken til en samtale om forholdet mellem pop og politik i Det Europæiske Melodi Grand Prix.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 10.00-12.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 175 kr. inkl. brunch og kaffe/te ad libitum

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Sorg og glæde med Nils Malmros

Alle mennesker vil på et tidspunkt i livet opleve sorg. På trods af at døden er én af de store begivenheder, vi alle har til fælles, er det den begivenhed, vi taler mindst om og har allersværest ved at forholde os til. I Nils Malmros' film 'Sorg og glæde' fra 2013, oplever hovedpersonen Johannes en stor sorg – hans kone Signe har i en psykose dræbt deres ni måneder gamle datter. Smerten er ubærlig! Få en bedre forståelse for sorg og trøst, når sorgforsker Mai-Britt Guldin og filminstruktør Nils Malmros tager livtag med nogle af livets helt store udfordringer. Nils Malmros fortæller om filmen 'Sorg og glæde' og viser filmklip undervejs.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 15.30-18.00

STED: Auditoriet, Psykiatrisk Hospital

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr. inkl. entré til museet

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Museum Ovartaci

Program onsdag 8/3

Ingen klassekamp uden kvindekamp

Kom og hør Astrid Elkjær Sørensen fortælle den fantastiske historie om 1970'ernes rødstrømper og deres kamp for omstyrtelsen af kapitalismen og patriarkatet. En historie med spændende elementer såsom lilla bleer, fri abort, kollektiver og ligeløn – alt sammen fint illustreret med et væld af fotografier af nøgne hippier. Det kan kun blive morsomt, og samtidig lærer du lidt om, hvordan den moderne feminisme og Skandinaviens høje grad af ligestilling kom til verden. Herunder kommer vi også ind på, hvilken betydning rødstrømperne har haft for nutidens ligestilling.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 11.00-12.00

STED: Kvindemuseet

PRIS: 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kvindemuseet

International Kvindedag

Den 8. marts finder vi vores indre hippie frem og dyrker 70'ernes fællesskab, frihed og lyst, og tager livtag med debatten om ligestilling for alle – i et nutidigt perspektiv. Dagen byder på oplæg, musik og debat i byrådssalen, workshop og 70'er-stemning som optakt til et moderne ligestillingsoptog/-demonstration gennem byen, hvor vi synger sange, råber slagord og har en fest!

TID: Onsdag den 8/3 kl. 12.00-18.00

STED: Kvindemuseet

PRIS: 20 kr. pr. event

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kvindemuseet

Kræft

Festivalens fem hverdage byder på fem fyraftensforedrag om Danmark i Europa 1950-2000, hvor du gratis kan få serveret et emne fra årets festivalbog. Dagens emne er kræft.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 16.00-17.00

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Drømmen om det gode boligliv

Fra 1950'erne vandt den almene sektor for alvor frem, og nye boligområder skød op rundt om i Danmark. Med de nye boligområder blev der tænkt nye og store tanker om det gode boligliv. Kom til Vulkanen, et af Aarhus' helt nye ungdomsboligbyggerier/kollegier på Aarhus Havn, og bliv klogere på visionerne for de almene boligområder. Professor Mogens Morgen fra Arkitektskolen Aarhus er ekspert i det almene byggeri og vil fortælle om de (ofte) murede etageboliger, mens arkitekt og partner i SLETH, Søren Leth, vil fortælle om de kvaliteter, man så i 1960-70'ernes store betonbyggerier. Endelig ser direktør i boligforeningen Ringgården, Palle Jørgensen, på fremtidens boligudfordringer. Stadsarkitekt Stephen Willacy modererer samtalen.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 16.30-18.00

STED: Vulkanen, Aarhus Ø

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: BL - Danmarks Almene Boliger

The River of Aarhus

Historian Doron Haahr, Aarhushistorier, will recount about the turbulent history of the river of Aarhus – and we will understand how the city center developed into the cozy, urban place it is today.

TIME: Wednesday 8/3 from 2:00-3:30 pm

MEETING POINT: Stated upon registration

PRICE: 100 kr.

ORGANIZER: Folkeuniversitetet and Aarhushistorier

Johannes Sløk – det absurde teater og Jesu forkyndelse

I sin tidligste barndom blev Johannes Sløk stillet over for det afgørende problem: at mennesket ikke uden videre passer ind i verden. Foredraget ved sognepræst Hanne Marie Houkjær giver i en let tilgængelig form en præsentation af det absurde teaters betydning for Sløks tænkning set i relation til Jesu forkyndelse.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 17.00-18.00

STED: Risskov Kirke

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Risskov Kirke

På Kunsthal Aarhus: En rigtig dansk familie

Kunstprojektet 'En rigtig dansk familie' forsøger at finde frem til, hvordan den danske familie ser ud anno 2017. Men hvad er en rigtig dansk familie egentlig? Og hvem er med i familien? Denne aften giver Mikkel Bogh, direktør for Statens Museum for Kunst, samfundsforsker Jens Bonke og forfatter Trisse Gejl deres syn på sagen fra hvert deres ståsted.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 18.00-20.35

STED: Kunsthal Aarhus

PRIS: 200 kr., studerende 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet, Kunsthal Aarhus og Statens Museum for Kunst

Videbegær og hvide snit

Træd med ind i et dragende kapitel af medicinhistorien, hvor et nyt menneskesyn, debatter og rivende udvikling prægede synet på krop og sind. Tidens dynamiske opfattelse af psyke og sygdom udmøntede sig bl.a. i kampe om frisind og homoseksualitet i 1960'ernes Danmark. Bliv klogere, når museumsinspektør Morten Arnika Skydsgaard, lektor i psykiatrihistorie Jesper Vaczy Kragh og lektor i historie Peter Edelberg giver et tilbageblik på menneske og medicin, og hvordan lægevidenskaben er progressiv og lykkes med mange fremskridt – men ikke alle.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 18.30-21.00

STED: Auditorium A, Aarhus Universitetshospital, Skejby

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Krigens uskyldige ofre

Vietnamesiske børn løber på en landevej, store flyvemaskiner fylder himmelrummet over Europa, og civile mennesker flygter fra etnisk udrensning i Bosnien.

Efter 1950 flyttede krigen ind i de trygge rammer bag hjemmets fire vægge. Danskerne kunne følge med i krig og krigsforbrydelser i de nye medier. Den Kolde Krig var faretruende tæt på at bryde ud, og flygtninge fra Bosnien med både fysiske og psykiske ar på kroppen søgte asyl op gennem 1990'erne.

Men hvordan inddrages vi i krigen, selvom den udkæmpes mange tusinde kilometer væk? Hvorfor forsvinder de traumatiserende billeder fra tv-skærmen ikke, når vi lukker øjnene? Og hvordan klarer civile de psykiske lidelser, som bliver ved med at passere revy om natten?

To historikere, en psykolog og en bosnisk flygtning står klar til at berette om krigens uskyldige ofre, når vi inviterer til en alvorlig aften, hvor du kan blive klogere på en frygtelig side af historien efter år 1950. DR-journalist Sanne Gram Fadel er aftenens vært.

Program

19.00-19.30: Krig i stjerne

Historiker Søren Hein Rasmussen

19.30-20.00: Seksuel vold i konfliktzoner

Stud.soc. i international sikkerhed og folkeret
Sofie Rose

20.15-20.45: PTSD og traume

Psykolog Gert Barslund

20.45-21.15: Øjenvidneberetning fra krig

Sadie Kajtazi

21.15-20.30: Opførelse af Sadie Kajtazis digte

Sangerinde Inga Caroline Thommessen

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.30

STED: Store Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr. inkl. kaffe og sødt

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Øjeblikke med Bo Lidegaard

Vær med, når historiker og tidligere chefredaktør på Politiken Bo Lidegaard giver et historisk vue over Danmark under Den Kolde Krig. Gennem fotografier får du serveret små og store begivenheder, der tilsammen udgjorde den store historie, der forandrede Danmark og lagde grunden til den tid og det samfund, vi kender i dag. Den storpolitiske historie krydres med et væld af stemningsfulde billeder fra et broget dansk hverdagsliv, som indeholder alt fra nudistlejre til gogo-dans.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.00

STED: Stakladen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Dyreforsøg – et nødvendigt onde?

Under Anden Verdenskrig døde tusindvis af mennesker i koncentrationslejrene som følge af de nazistiske lægers grusomme og invaliderende medicinske forsøg. Efter krigen blev lovene om medicinske forsøg på mennesker strammet. Men forskerne havde stadig brug for at teste nye metoder og ny medicin. Her opstår dilemmaet: Er det okay, at dyr skal lide, for at mennesker skal undgå gener? Eller er den forskning, som kommer ud af dyreforsøgene, af så vigtig betydning for menneskelige sygdomme, at det kan retfærdiggøres at bruge forsøgsdyr? Vi sætter denne aften fokus på dyreforsøg og starter ud med en introduktion til brugen af dyr i medicinske forsøg fra professor i zoofysiologi Tobias Wang. Derefter har vi inviteret tre forskere til at debatterer de omstridte dyreforsøg.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.00

STED: Naturhistorisk Museum Aarhus

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tove Ditlevsens liv og forfatterskab

Tove Ditlevsen er en af de mest læste og populære forfattere. Vi ser nærmere på et forfatterskab, der rummer psykologiske portrætter af hverdagsmennesker, arbejderbørn og kvinder med tidstypiske og eviggyldige konflikter. Vi krydrer aftenen med digtoplæsninger.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.00

STED: Risskov Bibliotek

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Risskov Bibliotek

Kvindernes kamp gennem et århundrede

Få indblik i kvindernes kamp for ligestilling i det tyvende århundrede. Historikerne Hanne Mortensen og Dorthe Chakravarty trækker linjer fra kvinders stemmeret i 1915 og frem til i dag. Hør om borgerlige kvinders kamp for selverhverv og husmoderrollen, om rødstrømper, kvindelejlere og om den nye bølge af feminister, der deler budskaber på sociale medier.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.30

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Brusende kjoler og boblende champagne

Smukke kjoler, kvindeliv og kropsidealer er på menuen, når butikken Vintage Divine åbner dørene til salonaften. Dyk ned i periodens looks, som stadig inspirerer modedesignere i dag, når cand.mag. i etnologi Frederikke Heick pakker tasken med kjoler, brystholdere og miniskørter og tager os med på en stilhistorisk rejse.

TID: Onsdag og torsdag den 8-9/3 kl. 19.00-22.00

STED: Vintage Divine

PRIS: 200 kr. inkl. bobler

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Vintage Divine

Salonaften – kvinder og kjoler

Hop i kjolerne piger, og kom til kaffe- og tesalon. Se 1900-tallets tøj på levende modeller til tidens toner krydret med små lokale filmklip og modebilleder fra den store verden. Museumsinspektør på Textilforum Kristine Holm-Jensen tager os med på en stilhistorisk rejse.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-22.00

STED: Kulturhuset Den Gamle Biograf, Engesvang

PRIS: 75 kr. inkl. kaffe og te

ARRANGØR: Kulturens Venner

Women only

Velkommen til en aften i kvindens tegn. Denne aften sætter vi spot på Kvindebevægelsens historie og ser på forskellige aspekter af feminisme gennem tiden. Efter velkomstdrinken vises Mette Knudsens film 'Vejen er lang – Kvindebevægelsens historie', museumsleder Merete Ipsen ser på de forskellige generationer af feminisme og kobler til i dag, inden politisk debatør Nikita Klæstrup holder oplæg om at være borgerlig fjerdegenerationsfeminist anno 2017.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-22.30

STED: Kvindemuseet

PRIS: 150 kr. inkl. velkomstdrink, 300 kr. inkl. velkomstdrink og middag

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kvindemuseet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Punkpoesi, aids-epidemi og BZ'eri

Kom med ned i mørket, når vi genopliver 80'ernes karakteristiske og rebelske punkmiljø i kælderens under Åby Bibliotek. Vi serverer korte forelæsninger om noget af det, der prægede tiden og miljøet: den energiske og oprørske 80'er-poesi, udbredelsen af den ukendte og livstruende sygdom aids, som blev kendt under øgenavnet 'bøssepest', og den fremadstormende BZ-bevægelse. Undervejs i aftenen vækker vi de ikoniske 80'er-lyrikere Michael Strunges og F.P. Jacobs poesi til live gennem nærværende digtoplæsninger.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.30-21.00

STED: Åby Bibliotek

PRIS: 75 kr. inkl. en kold øl

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Lokalbibliotekerne i Aarhus

DIEM Solistkoncert

To soliststuderende fra den elektroniske uddannelse DIEM ved Det Jyske Musikkonservatorium spiller egne værker og fortæller undervejs; blandt andet om traditionen fra det tyvende århundrede med at inddrage konkrete lyde og lydgivere i musik og lydkunst. Oplev blandt andet tre elektroakustiske kompositioner for laptop og kaffetragt, med en barista som udøvende kunstner. Medvirkende: Alex Mørch og Merlyn Perez-Silva.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 20.00-21.30

STED: Kammermusiksalen, Musikhuset Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Det Jyske Musikkonservatorium

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Grønlandsk Trommedans fra 1950-2000

Pauline Motzfeldt Lumholt er en oplevelse af de helt store. Hun er født i Grønland og kom som ganske ung pige til Danmark, hvor hun blev uddannet lærer. Bliv klogere på trommesangstraditionen, og hør grønlandske og klassisk-europæiske sange.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 20.15-21.30

STED: Det Grønlandske Hus

PRIS: 25 kr.

ARRANGØR: Det Grønlandske Hus

Onsdag 8/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

På trods

Udstilling i Gallo Huset, se s. 8

Bøger, der gjorde indtryk

Oplæsning på Hovedbiblioteket Viborg, se s. 26

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Filosofibar

Foredrag i Studenterhuset, se s. 26

70 års opera

Opera i Musikhuset Aarhus, se s. 17

Tillid – og matematikken bag

Foredrag i Søauditorierne, se s. 37

Forstadsfortællinger – livet bag ligusterhækken

Den er Velfærdsdanmarks foretrukne livsform. Et liv, der engang var en uopnåelig drøm for flertallet. Alligevel har forstaden igennem tiden kæmpet en Davids kamp mod de mere spraglede sider af historien. Paradoksalt nok havde parcelhusbyggeriet, som er fundamentet i forstadslandskabet, sin storhedstid i 70'erne samtidig med blomsterbørnene og bollerummene. Og dem, der foretrak forstaden med parcelhus og privatliv, kaldte man for 'ligusterfascister'. Nu giver journalist Lotte Printz ligusterfascisterne ordet. Vi har banket på i et forstadshjem, og du er inviteret med ind bag ligusterhækken. Hør om forstaden som fænomen og få fortællinger om og fra dem, der bor eller er vokset op som de fleste danskere, siden velfærden gjorde sit indtog. I løbet af aftenen kradsler vi måske lidt i forstadsfacaden og byder på en forfriskning.

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.00

STED: Linåtoften 26A, 7451 Sunds

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Liv i Historien

Det er u-hyg-ge-ligt!

Har du set Lars von Triers prisvindende tv-serie 'Riget', så husker du uden tvivl den angstfremkaldende ambulancesirene, der hver aften nærmer sig Rigshospitalet, de gryede overvågningskameralignende indstillinger og de underligt alvidende opvaskere i kælderen under hospitalet. Lars von Trier har i 'Riget' skabt et mesterværk af uhygge, der kryber ind under huden, og serien har vundet adskillige priser; herunder fire Bodilpriser og seks Robertpriser. Men hvad er det, der gør 'Riget' så uhyggelig? Kom med indenfor på det gamle kommunehospital fra 1893 på Nørrebrogade, når professor i nordisk sprog og litteratur Bodil Marie Stavnning Thomsen vil gøre os klogere på seriens kompositoriske elementer og virkemidler. "Og forresten, skulle De drages af Riget igen og ønske påny at bruge lidt tid sammen med os, så beder jeg Dem; vær vel beredt på at tage det gode – med det onde."

TID: Onsdag den 8/3 kl. 19.00-21.00

STED: Auditorium, Aarhus Universitetshospital, Nørrebrogade

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Artikel fra årets festivalbog

Byggeren

BERTEL NYGAARD

Lektor i moderne historie, Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet

Som rasende hanelefanter dundrede to bulldozere ind på legepladsen. Forbi hundreder af kampklædte politibetjente tårnede de med fuld fart ind i først den overdækkede scene, så det meterhøje legetårn. De bløde aktivistkroppe oven på trækonstruktionerne måtte springe for livet mellem flyvende planker og bjælker. Der var nye regler for leg på Byggeren den dag.

Politiet tog utraditionelle metoder i brug for at rydde Byggeren. // Tage Nielsen/Scanpix

Det var den 29. april 1980, Københavns Kommune for alvor satte magt bag sine vedtagelser om at rydde den beboerkonstruerede byggelegeplads på hjørnet af Stengade og Baggesensgade på det indre Nørrebro. Det udløste gadekampe, man ikke havde set magen til, siden den tyske besættelsesmagt havde forladt landet. Aktivisterne havde prædikeret ikkevold og civil ulydighed, men nu fløj æg, sten og flasker gennem luften. Bybusser blev standset og piftet, så trafikken gik i stå. Der blev bygget barrikader. Og polititkipler gennemtævede demonstranter og forbipasserende.

Solstråler og børneleg i Den Sorte Firkant. Lokale beboeraktivister opførte Byggeren i juni 1973. // Erik Hagens: Sommer i den sorte firkant – maleri fra 1975. Arbejdermuseet

Efter fire dage blev Nørrebro i praksis sat i undtagelsestilstand. Politiets højtalervogne messede: "Vi vil ikke acceptere lovløse tilstande i byen. Og vi vil ikke lægge fingrene imellem. Vi kan ikke garantere Deres sikkerhed, og vi vil ikke acceptere, at De samler Dem. Opløb vil blive splittet med magt."

Uenighed om en legeplads fører sjældent så vidt. Men bag denne kamp lå vidt forskellige opfattelser af demokrati, ret og ejerskab til byen. Myndighederne kunne påkalde sig både det repræsentative demokratis institutioner og hensynet til folkesundheden, når de gennemtvang centralt fastlagte planer for byfornyelse. Der skulle ryddes ud i de måske kønne, men ofte usunde og brandfarlige boligkarreer, som driftige entreprenører i 1800-tallet havde opført til arbejderne.

Et af de slemme områder var netop kvarteret omkring Blågårds Plads – kaldet Den Sorte Firkant, vistnok fordi Anker Heegaards Jernstøberi i midten af det hele havde sodet området til. Fra 1960'erne lod kommunen de forfaldne rønner og baghuse styrte for at opbygge et moderniseret Nørrebro frit for slum og med betydeligt færre indbyggere. Alene i Den Sorte Firkant planlagde kommunen i løbet af 15 år at halvere beboertallet fra de omtrent 16.000 mennesker, som boede der i 1969.

Beboeraktivisterne talte derimod for en mere nænsom modernisering, bygget på lokal selvorganisering, på hensynet til beboernes egne ønsker og på demokrati 'fra neden'. Firkantens Byggelegeplads – Byggeren – var et led i dette projekt. En junisøndag i 1973 holdt aktivistnetværket Nørrebros Beboeraktion sommerfest på en byggetomt. Byggematerialer blev kørt til, og man opførte et sted, hvor børnene selv kunne udforme rammerne om deres leg og liv. Kommunen viste sig først imødekommende. I 1974 blev stedet endda anerkendt som midlertidig kommunal børneinstitution – med den klausul, at det skulle ryddes, så snart nybyggeriet skulle begynde.

Nørrebro kom i undtagelsestilstand. Volden blev hårdere og mere vilkårlig. // Gregers Nielsen/BAM/Scanpix

Da den nye kommunale helhedsplan for Nørrebro endelig var klar i slutningen af årtiet, og kommunen kørte sit nedbrydningsmateriel i stilling, var dialogen imidlertid løbet tør. "Demokratiet er ikke baseret på dørklokkebesøg," fnøs den socialdemokratiske socialborgmester Pelle Jarmer (1936-) i december 1979, da en lokal underskriftindsamling viste overvældende støtte til Byggerens bevarelse. Knippeltæsk og blokadegreb stod næppe heller centralt i hans demokratiopfattelse. Men nogle måneder senere kunne det pludselig godt se sådan ud.

1970'ernes beboeraktioner havde med deres spragledede udtryk bejlet til sympati og lokal forankring. Byggerens aktivister havde længe held med at følge samme vej. Men efter de store voldelige sammenstød syntes tilbagevejen spærret. 1980'ernes konfrontationer mellem politi og en ny generation af BZ'ere var voldelige fra begyndelsen. Dermed lånte de også nye opfattelser og aktionsformer fra jævnaldrende boligaktivister i Hamburg, Berlin, Amsterdam og andre europæiske storbyer. Politiets pistolskud ind i mængden af stenkastende Nørrebrodemonstranter den 18. maj 1993 og den militæriske rydning af Ungdomshuset på Jagtvej i 2007 blev milepæle på den vej, som de brølende bulldozere banede i Den Sorte Firkant.

Mød forskerne

Mød forfatteren til artiklen, lektor i historie Bertel Nygaard, til vidensbrunchen 'Revolution!', se s. 61, eller når han spiller og synger til 'I kan ikke slå os ihjel', se side 20.

Få årets festivalbog med alle 51 artikler til boglanceringen. Se side 5.

Program

torsdag 9/3

Fødselsanstalten i Aarhus

Fødselsanstalten spillede en vigtig rolle som fødested for især ugifte og ubemidlede kvinder. Museumsleder Merete Ipsen fortæller om fødselsanstalten sammen med sognepræst Lone Hindø, som deler sin personlige oplevelse med at sætte et barn i verden på anstalten.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 11.00-12.00

STED: Kvindemuseet

PRIS: 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kvindemuseet

Psykiatriske diagnoser og etik

Filosof Jørgen Husted holder foredrag om de etiske udfordringer, der har meldt sig i kølvandet på nyere behandlingsmuligheder.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 15.00-17.00

STED: Gallo Huset

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Gallo Huset

Rundt i Smykkeskrinet

Få en rundvisning i den omfattende, nye udstilling med over 1.000 danske smykker fra hele det tyvende århundrede.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 14.00-15.00

STED: Den Gamle By

PRIS: 30 kr., når entréen til museet er betalt. Tilmelding nødvendig.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Den Gamle By

Intelligente cocktails: Amerikanisering

Smag dig igennem lækende cocktails, mens du hører om drikkenes vandring over Atlanten – fra Europa til USA og tilbage igen. Hvordan opstod cocktails? Hvornår kom cocktailen til Europa? Og ikke mindst: Hvad sker der, når mad og drikke vandrer rundt i verden? Vi garanterer en eftermiddag, hvor du bliver klogere for hver drink.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 15.00-17.30

STED: St. Pauls Apothek

PRIS: 350 kr. inkl. fem cocktails

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og St. Pauls Apothek

Aarhus' arkitektur før årtusindeskiftet

Kom på vandring gennem den aarhusianske arkitektur i 1900-tallets slutning, når Anne Margrethe Ladekjær guider fra Frederiksbjergs bymiljø til havnefronten ved Mindet. Vi kommer bl.a. forbi Sydhavnen og slutter med en dramatisk historie og fugleperspektiv over 'byen ved bugten'.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 16.00-18.00

MØDESTED: Oplyses ved tilmelding

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Økologi og bæredygtighed

Festivalens fem hverdage byder på fem fyraftensforedrag om Danmark i Europa 1950-2000, hvor du gratis kan få serveret et emne fra årets festivalbog. Dagens tema er økologi.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 16.00-17.00

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

P.G. Lindhardt – hvad så efter 'det evige liv'?

50'ernes opgør med udødelighedstro fik store konsekvenser; både for den teologiske og folkelige kristendom. Letkøbte og selvgode forventninger blev brudt ned, men lukkede også op for en individualisme, som gjorde evigheden til en privatsag. Kan man reformulere 'det evige liv' i dag knap 70 år senere – uden at svække brodden fra dengang? Foredraget holdes af teolog Mogens Lindhardt, som er lektor og søn af P.G. Lindhardt.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 17.00-18.00

STED: Risskov Kirke

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Risskov Kirke

JORN + MUNCH

Edvard Munchs absolutte hovedværker vises i Silkeborg for første gang, når Museum Jorn slår dørene op til udstillingen JORN + MUNCH. Det er et topmøde mellem to af Nordens største kunstnere og en sjælden mulighed for direkte at sammenligne deres værker. Tag til Silkeborg og besøg Museum Jorn, der siden 1982 har haft til huse i den smukke museumsbygning ved Gudenåen, og bliv klogere på Jorn og Munch, når museumsinspektør Karen Friis viser rundt.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 17.00-18.00.

Udstillingen kan ses frem til 28/5

STED: Museum Jorn, Silkeborg

PRIS: 30 kr., når der er betalt entré til museet

ARRANGØR: Museum Jorn

Halfdans søn fortæller – barndom i en kunstnerfamilie

Tom Nagel Rasmussen er vokset op i et usædvanligt kunstnerhjem. Han er søn af Ester Nagel og Halfdan Rasmussen – og bror til Iben Nagel Rasmussen, der var kæreste med Eik Skaløe fra Steppulvene. Denne aften underholder Tom Nagel Rasmussen med muntere og mærkelige fortællinger fra sin opvækst, men også med musik og beretninger fra teatermiljøet i 1970'erne og 1980'erne.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 18.00-20.30

STED: Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum, Herning

PRIS: 150 kr. inkl. lidt let at spise
(Klub Cobra-medlemmer 100 kr.)

ARRANGØR: Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

Spis dig gennem tre årtier

Gå ombord i historien, når vi med en tre-retters menu spiser os igennem madhistorien fra 1970'erne til 1990'erne. Højskolen Skærgården har fundet de gamle 'Karolines Kogebøger' frem, tryllet med opskrifterne og serverer retter fra de tre årtier. Mellem retterne er der oplæg ved madhistoriker Dorte Chakravarty og fællessang fra højskolesangbogen. 'Karolines Kogebøger', der udsendes for første gang i 1972, kommer til at sætte et tydeligt præg på madkulturen. De er siden blevet kaldt for madlavningens svar på højskolesangbogen. Kom til en aften i fællesskabets, fællesspisningens og fællessangens navn.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 18.00-21.00

STED: Højskolen Skærgården, Herning

PRIS: 200 kr. inkl. tre-retters menu samt kaffe/te.
Drikkevarer kan tilkøbes på aftenen. Tilmelding senest 3/3.

ARRANGØR: Højskolen Skærgården, Herning

Men Only

Mandehistorier, mandeforskning, kulturhistorie, teater og madlavning. Denne aften byder på en totaloplevelse for alle sanser, som forener underholdning og mandehørm med indsigt og anledning til debat om mænds rolle i et ligestillet samfund. Få fingrene i bolledejen, og tal ud om livet som mand. Der er oplæg ved psykolog Thomas Friis Søgaard, Hattekompaniet fremfører teater, og du skal nyde en lækker middag og meget mere.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 18.00-22.00

STED: Kvindemuseet

PRIS: 270 kr. inkl. middag og velkomstdrink

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kvindemuseet

Den moderne herregård

Ph.d. i historie Mikael Frausing fortæller om herregårdenes udvikling fra 1950 til i dag; hvor mange herregårde har udvidet driften og suppleret det traditionelle land- og skovbrug med nye indtægtskilder, mens andre er omdannet til helt nye formål. Herregårdsejerne Anne Sophie Gamborg, Møllerup Gods, og Svend Brodersen, Gram Slot, fortæller konkret om deres succes med at drive et gods i dag med mange forskellige aktiviteter og indtægtskilder.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 18.30-21.30

STED: Gammel Estrup – Herregårdsmuseet

PRIS: 150 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Gammel Estrup – Herregårdsmuseet

Vilde vibrationer

Du bliver blind. Du bliver sindssyg. Du får flade bryster. Onani blev tidligere opfattet som en farlig aktivitet, som bredte sig epidemisk blandt unge, hæmmede kropsudviklingen og gav alvorlige sygdomme. Vær med, når vi denne aften sætter fokus på onaniens kultur- og medicinhistorie med museumsinspektør på Steno Museet Morten Arnika Skydsgaard, der giver et historisk blik på onani, og sexolog og parterapeut Pernille Kronborg, der tager temperaturen på onani i dag.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 19.00-21.00

STED: Selskabslokalet, Café Gemmestedet

PRIS: 125 kr. inkl. et glas vin/øl

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Sproget i spændetrøje

Er det nu, vi 'gives it free'? Skoler og medier har i flere hundrede år brugt københavnsk som rettesnor for rigtigt og forkert dansk; uden at skelne klart mellem skrift og tale. Skriftsproget er 300 år gammelt, og det håndhæves grundigt af blandt andre Dansk Sprognævn og DR, som især i perioden 1950-2000 lykkedes med at normere og kontrollere det danske talesprog. I dag er vi måske ved at være klar til at tage pænt imod fornyelser som "bedte", "holdte" og "forpligtige" – for slet ikke at tale om "wallah", "lol" og "perker"...

TID: Torsdag den 9/3 kl. 19.00-21.00

STED: Lille Sal, Dokka

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Da Sex and the City ændrede verden

Lyden af klukkende stiletter, smagen af den bittersøde cosmopolitan, velfriserede mænd i jakkesæt, dyre designerforretninger på Fifth Avenue og fire fabulous kvinder. Den amerikanske tv-serie 'Sex and the City' tog i slut-halvfemserne verden med storm, og den har været med til at guide kvinder til en tilværelse som smukke, selvstændige, stærke, seksuelle og ikke mindst singler! Med udgangspunkt i sin bog 'Da Sex and the City ændrede verden' vil forfatter og kulturskribent Iben Albinus fortælle historien om serien, der ændrede verden, skabte et kulturelt ikon i Carrie Bradshaw og rykkede ved måden at skabe serier på.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 19.00-21.00

STED: LYNfabrikken

PRIS: 150 kr. inkl. cosmopolitan

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Jordskredsvalget og Glistrup

Historiker Peter Yding Brunbech fortæller om den politiske situation i Danmark i starten af 1970'erne og fører os gennem jordskredsvalget og dets politiske konsekvenser. Anne-Marie Glistrup er cand. mag. i historie og dansk og står bag bogen 'Fra Bornholm til Folketinget' om Mogens Glistrup. Og så er hun Mogens Gistrups ældste datter. Bliv kloge på den kontroversielle folkefører og politiker, men også på Glistrup som far og privatperson, og få et helt særligt indblik i jordskredsvalget og den vigtigste person bag. Alt sammen mens du nyder et marcipanbrød i bedste Glistrup-stil.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 17.00-19.00

STED: Receptionslokalet, Aarhus Rådhus

PRIS: 50 kr. inkl. marcipanbrød

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Syg seksualitet

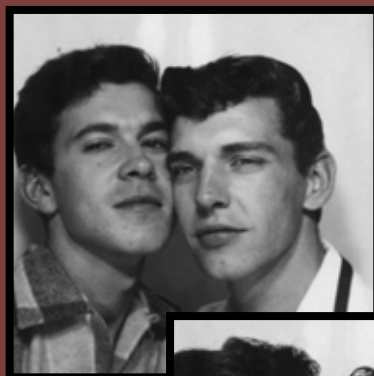
Både samfundets opfattelse af homoseksuelle og de homoseksuelles opfattelse af sig selv har været præget af forestillinger om, hvad homoseksualitet egentlig er. En synd, en sygdom, en anti-borgerlig modstandsform eller en særlig seksuel smag? I dette foredrag fører Peter Edelberg os gennem de homoseksuelles omtumlede historie i Danmark og retter fokus mod det frisind, der har gjort Danmark til et land med lige rettigheder og stort set uden homofobi. Peter Edelberg viser dog også, hvordan de såkaldte homoseksuelle ikke er de samme, som de var før i tiden.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 19.00-20.45

STED: Auditoriet, Psykiatrisk Hospital

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Museum Ovartaci

Jazz is not dead

Oplev en cocktail af jazzmusik tilsat den nyeste historieforskning. Med en unik blanding af musik fra Aarhus Jazz Orchestra, et af Europas førende bigbands, og korte forskeroplæg fra museumsinspektør Rasmus Rosenørn, kommer du med på en rejse tilbage i historien.

Med vanlig sans for ironi fangede den anerkendte og eksperimenterende komponist Frank Zappa 1970'ernes musikalske univers i sætningen "Jazz is not dead. It just smells funny".

Jazzen var på dette tidspunkt forlængst anerkendt som en kunstform, der både omfavnede mainstream og en vildtvoksende underskov af eksperimenterede subgenrer.

Mistede jazzen sin vitalitet, da den blev til kunst, eller lå redningen i eksperimenter og nye fusioner med rock og pop?

Aarhus Jazz Orchestra, som blev dannet i slutningen af 1970'erne, fortolker denne aften tidens store klassikere. Du får historien om jazzen som kulturel dynamo i en tid, hvor Aarhus var international jazz-metropol, store jazzstjerner indtog scenen, og unge talenter så dagens lys.

Glæd dig til flotte fortolkninger af tidens største og vigtigste jazzmusikere, og bliv klogere på den tid, musikken blev skrevet i og om.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 20.00-22.00

STED: Aulaen, Aarhus Universitet, Nordre Ringgade 4

PRIS: 150 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Aarhus Jazz Orchestra

Tarantino – en levende kultfigur

Han fusionerer popkultur og æstetik med brutal vold, skaber unikke universer, er politisk ukorrekt og har sin helt enestående storytelling, som hyldes af fans verden over. Småforbrydere, dialoger om fodmassage, McDonald's og dyre milkshakes glider over lærredet, og de vilde voldsscener kombineres gerne med en humoristisk tone, som han formår at få frem under selv den mest brutale stemning. Den amerikanske filminstruktør Quentin Tarantino er kendt for sin originalitet, men har skabt sine film af klicheer fra genrefilm og fyldt dem med skæve personligheder, småforbrydere og hævntørstige krigere. Bliv klogere på Tarantinos fantastiske filmkundskaber, følg hans udvikling, og tag med på opdagelse i to af hovedværkerne: Reservoir Dogs og Pulp Fiction.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 19.00-21.00

STED: Store Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr. inkl. milkshake

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Balkan – et politisk og kulturelt kludetæppe

Balkan-halvøen er en region, der i dén grad har præget Europa i det tyvende århundrede. Ikke mindst i 1990'erne, hvor Sovjetunionens sammenbrud og krige i Jugoslavien fundamentalt ændrede regionen. Begivenhederne involverede også Danmark som en del af FN's fredsbevarende styrker i Bosnien og NATO's indsats i Kosovo samt som modtager af 20.000 flygtninge fra Bosnien. Hør lektor i historie Christian Axboe Nielsen fortælle om Balkans både fascinerende, tragiske og tumultariske historie i perioden efter 1989. Og få perspektiv på regionens nuværende tilstand, kultur og samfund ved cand.mag. og rejseleder Irene Hellvik. Undervejs synger det aarhusianske kvindekor Sedjanka bulgarske folkesange, og der serveres vin i pausen. Efter arrangementet vil der være mulighed for at få en smagsprøve på specialiteter fra regionen og høre om rejser til Balkan med Viktors Farmor.

TID: Torsdag den 9/3 kl. 19.00-21.00

STED: Caféen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 80 kr., studerende 40 kr. inkl. et glas vin

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Viktors Farmor

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Torsdag 9/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Morgensang i domkirken

Fællessang i domkirken, se s. 26

På trods

Udstilling i Gallo Huset, se s. 8

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Bøger, der gjorde indtryk

Oplæsning på Hovedbiblioteket Viborg, se s. 26

Filosofibar

Foredrag i Studenterhuset, se s. 26

Brusende kjoler og boblende champagne

Salon i Vintage Divine, se s. 47

Artikel fra årets festivalbog

Forsker

MORTEN A. SKYDSGAARD

Medicinhistoriker og museumsinspektør, Steno Museet,
Science Museerne, Aarhus Universitet

Det lå ikke i kortene, at tømmerhandlerens søn fra Lemvig skulle være universitetsforsker. Det var også et fåtal, som kendte til Jens Christian Skou (1918-), da han gik på pension i 1987 efter 40 års forskning og undervisning ved Aarhus Universitet. Ti år senere kom den skelsættende telefonopringning fra Det Kongelige Videnskabsakademi i Stockholm. Akademiet tildelte ham den ypperste af alle videnskabelige priser: Nobelprisen. Skou blev pludselig en nationalhelt, der skrev autografer, når han gik en tur i Aarhus. Forklaringen var, at Skou havde opdaget en fundamental byggesten i organismens celler, et grundprincip i den levende organisme, og derfor skulle han hædres.

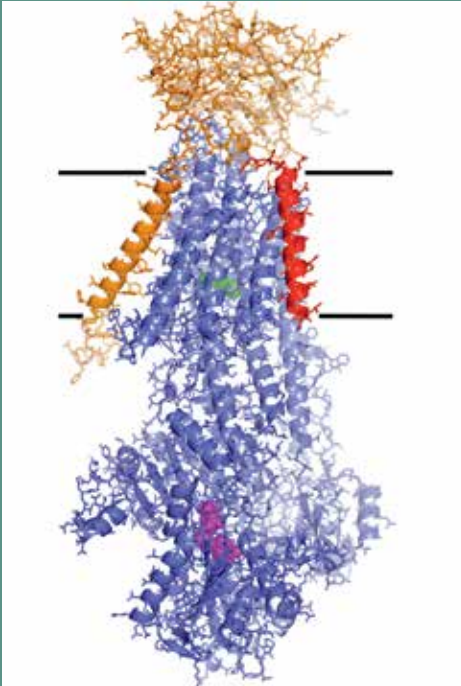
I 1944 begyndte Skou sin karriere som læge på Hjørring Sygehus og drømte om at blive kirurg. I 1947 blev han ansat som videnskabelig medarbejder på Fysiologisk Institut på Aarhus Universitet, fordi det krævede en doktordisputats at blive overlæge i kirurgi. "Det videnskabelige miljø var meget pauvert," erindrer Skou. Skous disputatsarbejde drejede sig om, hvordan bedøvelsesmidler virker på en nerve, fx når der lægges en blokade. Det var en relevant kirurgisk problemstilling, som Skou valgte at udforske på et helt grundlæggende niveau – dvs. han undrede sig over, hvordan bedøvelsesmidlet virkede kemisk på nerverne.

Skou besluttede sig herefter for at vælge forskerkarrieren, og et ophold ved Woods Hole, USA, i 1953 blev skelsættende. Her mødte Skou over hundrede forskere fra hele verden, overværede eksperimenter og deltog i interessante seminarer. Skou begyndte at få et internationalt netværk, som var med til at bryde den faglige isolation på det lille institut i Aarhus.

På det righoldige bibliotek i Woods Hole læste Skou om et enzym i nervecellens membran, som var blevet opdaget seks år tidligere, og som ingen havde interesseret sig for. Det førte til, at Skou begyndte at eksperimentere med det mystiske enzym, da han kom hjem til Aarhus. Han fandt ud af, at det kunne isoleres fra strandkrabber, som han fik i leverancer på 200 krabber pr. uge fra en fisker syd for Aarhus. Hele instituttet lugtede i årevis af de over 20.000 krabber, som Skou forbrugte i 1950'erne. Først blev

Prisuddelingen hvor den svenske kong Carl Gustaf den 16. (1946-) overrakte Nobelprisen til Skou. // Anders Wiklund/Scanpix

Her ses den komplekse struktur af natrium-kaliumpumpen, hvis atomare struktur forskere ved Aarhus Universitet kortlagde i 2007. // Poul Nissen, DANDRITE and PUMPKin, Aarhus Universitet

de slået ihjel i kogende vand, hvorefter krabbernes otte ben blev hevet af og den sytrådstynde nerve-tråd trukket ud af hvert ben med en pincet. Det var Skous forsøgsmateriale.

Skous epokegørende opdagelse drejede sig om, hvordan det kan være, at alle dyreceller er elektrisk ladede. Han fandt et transportmolekyle, som sidder i cellens ydre membran og fungerer som et slags 'batteri', dvs. det fragter elektriske ladninger over cellemembranen. 20 % af den energi, som vi spiser, bruges af dette molekyle. Da Skou fremkom med sine ideer om et transportmolekyle, mente flere topforskere, at Skous forslag var noget vrøvl. Et enzym kunne ikke være et transportmolekyle.

Efterhånden stod det dog klart, at Skous opdagelse var helt grundlæggende for cellens funktion og vores forståelse af livet. I dag er forskningen i cellernes transportmolekyler et stort internationalt forskningsområde, og transportmolekylerne spiller en

væsentlig rolle for sygdomme og deres behandling i den menneskelige organisme.

Skous forskning og anerkendelse har haft stor betydning for dansk forskning og ikke mindst Aarhus Universitet. Han var en hovedperson i udviklingen af membranforskning ved universitetet, som i dag huser flere anerkendte forskergrupper, der viderefører Skous pionérarbejde. Skous hæder var også en anerkendelse af forskningsmiljøet på Aarhus Universitet, som fik sin første Nobelprismodtager. Det har stor betydning, når et universitet i Europas periferi skal tiltrække udenlandske forskere, rejse forskningsmidler og etablere internationale samarbejder.

Universitetet har styrket sit brand og har udnyttet hæderen til at navngive både en "Jens Christian Skous Vej" og en "Nobelparken" på campus. Men Skous videnskabelige pris er ikke mindst en anerkendelse af, at grundforskning er et møjsommeligt arbejde, som udvikles over årtier, og som ikke altid er umiddelbart nyttigt. Prisen er på mange måder antitesen til tidligere forskningsminister Helge Sanders (1950-) motto: "Fra forskning til faktura". Skou formulerede det i sine erindringer 'Om heldige valg' (2013): "I grundforskning kan ingen på forhånd sige, om det område, man arbejder i, eller de resultater, man opnår, er relevante for noget."

Mød forskerne

Mød forfatteren til artiklen, museumsinspektør Morten Skydsgaard, til lanceringen af årets festivalbog, hvor han holder oplæg om 'Polio, Aids og de første reagensglasbørn'. Du får også bogen med alle 51 artikler med hjem. Se side 5.

Du kan også møde Morten Skydsgaard til arrangementet 'Vilde vibrationer' om onaniens kulturhistorie. Se side 54.

Danmark i krig: Udenrigspolitik i 1990'erne

Med 'Operation Bøllebanks' voldsomme beskyddninger af serbiske stillinger i 1994 er danske styrker for første gang i mange år involveret i egentlige kamp-handlinger. Konfrontationen var udtryk for en ny aktivistisk tilgang i dansk udenrigspolitik.

Grundstenen blev lagt, da Folketinget i 1990 besluttede, at korvetten 'Olfert Fischer' skulle deltage i Golfkrigen. Danske styrker har sidenhen deltaget i krigene i det tidligere Jugoslavien, i Irak og Afghanistan, ved Afrikas Horn og i Libyen. Væbnet magt er blevet hverdag i dansk udenrigspolitik.

Hvordan var udsigten fra Udenrigsministeriet på Asiatisk Plads i kølvandet på murens fald og Sovjetunionens sammenbrud? Hvorfor blev Danmark aktivistisk? Og hvilken retning er vi på vej i?

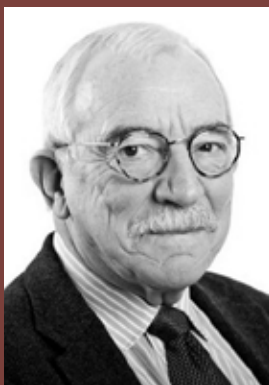
Mød periodens to danske udenrigsministre Uffe Ellemann-Jensen (1982-1993) og Niels Helveg Petersen (1993-2000) i samtale med chefredaktør ved Weekendavisen Martin Krasnik om udenrigspolitikens udvikling fra 1990'erne og op til i dag.

TID: Fredag den 10/3 kl. 16.00-18.00

STED: Per Kirkeby Auditoriet, Søauditorierne

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Uffe Ellemann-Jensen,
udenrigsminister 1982-1993

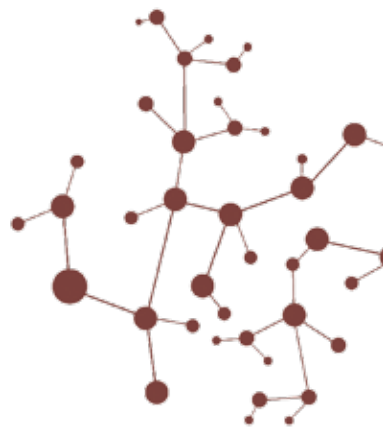
Martin Krasnik,
chefredaktør, Weekendavisen

Niels Helveg Petersen,
udenrigsminister 1993-2000

Program fredag 10/3

Vidensbrunch: Revolution!

Revolutionen – det hastige, gennemgribende brud i samfundets udvikling, de store massers indtræden på historiens scene – er blevet erklæret død og borte svimlende ofte. Hver gang er den alligevel vendt tilbage i nye, overraskende former. De arabiske revolutionære i 2011, de østeuropæiske revolutionære i 1989 og den farverige palet af revolutionære verden over omkring 1968 havde vidt forskellige mål, drømme og aktionsformer. Men var revolutionerne i 2011, 1989 og 1968 mere end melankolske efterklange fra engang, da verdens fremtid syntes åben? Eller er der stadig liv i den gamle revolution? Få stillet både nysgerrigheden og appetitten, og hør lektor i historie Bertel Nygaard i en samtale om forskning i revolutioner i både fortid, nutid og fremtid.

TID: Fredag den 10/3 kl. 10.00-12.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 175 kr. inkl. brunch og kaffe/te ad libitum

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Dansk design 1950-2000

Bruun Rasmussen åbner dørene til deres auktionshus på Søren Frichs Vej. Eftermiddagen vil byde på et dobbelt foredrag med Kristian Roland og Peter Tholstrup, som vil fortælle om dansk design med fokus på danske møbler i perioden 1950-1970. Glæd dig til en eftermiddag med danske klassikere og design-nostalgi.

TID: Fredag den 10/3 kl. 15.00-17.00

STED: Bruun Rasmussen Kunstauktioner, Aarhus

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Bruun Rasmussen Kunstauktioner

Intelligente cocktails: Fra køligt til kogende

Du bliver klogere for hver drink, når Hasse Bank Johansen, der har vundet DM i cocktails flere gange, og professor i zoofysiologi Tobias Wang mødes ved bardisken og mixer cocktails og viden om kroppens temperaturer. Smag dig igennem varme og kolde cocktails, når Tobias Wang tager os med på rejse i dyrenes verden. Hvorfor går nogle dyr i dvale, og hvad sker der med kropstemperaturen i de mange måneder, hvor dyret lever uden mad og vand? Hvordan klarer varmblodige dyr sig i kolde omgivelser? Og hvad har det betydet for dansk medicin-historie, at man efter 1950'erne kunne måle temperaturer mere præcist?

TID: Fredag den 10/3 kl. 15.00-17.30

STED: St. Pauls Apothek

PRIS: 350 kr. inkl. fem cocktails

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og St. Pauls Apothek

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Beatlemania

Festivalens fem hverdage byder på fem fyraftensforedrag om Danmark i Europa 1950-2000, hvor du gratis kan få serveret et emne fra årets festivalbog. Dagens tema er 'Beatlemania'.

TID: Fredag den 10/3 kl. 16.00-17.00

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Forstadsfortællinger – livet bag ligusterhækken

Den er Velfærdsdanmarks foretrukne livsform. Et liv, der engang var en uopnåelig drøm for flertallet. Paradoksalt nok havde parcelhusbyggeriet sin storhedstid i 70'erne samtidig med kollektiverne. Og dem, der foretrak forstaden med parcelhus og privatliv, kaldte man for 'ligusterfascister'. Nu får ligusterfascisterne ordet. Vi har banket på i et forstadshjem, og du er inviteret med.

TID: Fredag den 10/3 kl. 16.00-18.00

STED: Guldregnevej 12, 8462 Harlev J

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Liv i Historien

Mærk 1960'ernes kulturelle vingesus

Vær med, når vi ser nærmere på overgangen fra 1950'erne til 1960'erne. Cand.mag. Jørgen Sørensen ser på opbruddet i efterkrigstidens nøjsomheds-samfund i dansk kunst og litteratur. Dernæst er der fællesspisning med traditionel mad og sange.

TID: Fredag den 10/3 kl. 17.00-21.00

STED: Caféen, Lokalcenter Vestervang

PRIS: 50 kr. inkl. mad

ARRANGØR: Lokalcenter Vestervang

Ungdomsoprør i virkeligheden – med Peter Øvig

Peter Øvig Knudsen er kendt for at bore helt ned, hvor det gør ondt, i sine bøger om nyere danmarkshistorie: 'Blekingegadebanden', 'Hippie' og 'BZ'. Disse værker har både vundet anerkendelse og skabt debat. 1950-2000 blev perioden, hvor ungdomskulturen manifesterede sig som en magtfaktor. De to store oprør 'Hippie' og 'BZ' startede idealistisk, men fik en grum bagside. Peter Øvig vil med dette udgangspunkt beskrive det evigt aktuelle emne: enhver idealistisk ungdomskulturs iboende risiko for radikalisering eller fordærv.

TID: Fredag den 10/3 kl. 19.00-20.00

STED: Arnold Busck Boghandel, Ryesgade

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig

ARRANGØR: Arnold Busck Boghandel

Psykedelisk og eksistentiel 60'er-salon

Find din indre beatnik og nouvelle vague-rullekrave frem eller dit miniskørt og store solbriller, og "tune in" på en salon inspireret af eksistentialisme, pop-art og syre, rockmusik og avantgarde. Denne salon vækker ånden fra Andy Warhols The Factory i New York og blomsterbørnenes kreative kræfter i groovy swingin' London i 1960'erne.

TID: Fredag den 10/3 kl. 19.30-23.00

STED: SpLab, Det Jyske Kunstakademi

PRIS: 150 kr. inkl. cocktail og snack

ARRANGØR: Kultursalon Aarhus

Hvordan man ændrer byen

En græsrodsbevægelse er et borgerinitiativ, hvor almindelige mennesker slutter sig sammen om en fælles sag. Via aktioner, interventioner og demonstrationer forsøger græsrodsbevægelserne at få indflydelse på den offentlige debat. På baggrund af deres metoder har de historisk stået i direkte konflikt med det gældende politiske system. Deres aktioner kan dog også benyttes som led i byens udvikling. I disse år undergår Aarhus store forvandlinger i.f.m. udviklingen af byen. I lyset af dette er det nødvendigt med en diskussion om borger- og græsrodsinitiativer. Denne dag vil fokusere på aarhusianske bevægelser, der besatte bygninger eller intervererede i byrummet som led i en samfundsdebat. Medlemmer af tidligere og nuværende græsrodsbevægelser beretter om deres teori og praksis, fortæller, hvad der fungerede, og hvad der ikke gjorde, når vi stiller spørgsmålet: "Hvordan ændrer man byen?". De tidligere græsrodsmedlemmer vil berette om Aarhus' aktivistiske fortid og give inspiration til de nye generationer om, hvordan man kan skabe byudvikling fra bunden.

TID: Fredag den 10/3 kl. 16.00-21.00

STED: Toldbodstorvet i A-huset, Institut for (X)

PRIS: Gratis, men tilmelding nødvendig.

Varmt måltid kan tilkøbes for 70 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet, Institut for (X), Gun School, Bydelskontoret og Ildstedet

OBS: Der kan være koldt i lokalet, så husk varmt tøj.

Fantasy Friday

Fysikkens love sprænges, ildspyende drager indtager himmelrummet, og helte kæmper mod magiske kræfter. Den moderne fantasy-genre indledes med Tolkiens mesterværk 'Ringenes Herre' fra 1954, men op igennem perioden til 2000 ser andre bestsellere dagens lys, og i 1990'erne starter både George R.R. Martin og J.K. Rowling på hver deres successerie. Gå gennem garderobeskabet, og tag med på rejse i et eventyrligt univers, når vi ser nærmere på fantasy som genre for både bøger, film og spil for børn og voksne.

TID: Fredag den 10/3 kl. 19.00-21.30

STED: Store Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

The Snotty Punk Parade – live

Rebelsk attitude, støjende guitarer, vrængende energi, sikkerhedsnåle og skråt-op til det etablerede, borgerlige samfund. Museumsinspektør på Ragnarock Rasmus Rosenørn fortæller alt, hvad der er værd at vide om punkmusik. Vi fortsætter aftenen med et interview med to af Aarhus-punkens legender, Steen Thomsen fra bandet The Zero Point og Johnny Concrete fra bandet Dream Police. Aftenens store finale er en hæsbæsende optræden med The Snotty Punk Parade, et olle-kolle all-star punk-band bestående af folk fra den lokale scene. Sættet består udelukkende af hits og shits fra den aarhusianske scene 1978 og fremefter.

TID: Fredag den 10/3 kl. 19.00-22.00

STED: Caféen, Studentarhus Aarhus

PRIS: 150 kr., studerende 75 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Cross Gender – Queer Party

Kønsidentitet, normkritik og fest. Denne aften byder på dragshow med den fantastiske Selina Sunshine, oplæg og debat ved sexologiprofessor Christian Graugaard og festligt fakkeloptog over Store Torv til Skolegade til afterparty på G-bar – byens mest etablerede homo-bar – som hylder forskellighed, mangfoldighed og retten til at være sig selv.

TID: Fredag den 10/3 kl. 20.00-23.00

STED: Kvindemuseet

PRIS: 150 kr., studerende 100 kr.
inkl. en drink på G-bar

ARRANGØR: Folkeuniversitetet
og Kvindemuseet

Licence to kill – Bond Night

The name is Bond ... James Bond. Den ombejlede kvindebedærer, Agent 007, optræder for første gang i romanen 'Casino Royale' i 1953. Siden da er et utal af bøger, film, tegneserier og videospil med den britiske agent blevet en fast del af populærkulturen. Hop i dit 007-jakkesæt eller din lækreste bondbabe-kjole, og kom tilbage i tiden, når vi denne aften sætter spot på den karismatiske figur James Bond. Lad dig rive med, når Aarhus Universitets Big Band spiller velkendte toner fra filmene, og bliv klogere, når kulturjournalist og bondolog Brian Iskov (Bond-O-Rama.dk) undersøger, hvordan James Bond-franchisen, trods mange udfordringer, har bevaret sin enestående succes i mere end 50 år. Med filmklip og fotos fører han os gennem seriens udvikling i detaljer og viser, hvordan Agent 007 og populærkulturen løbende har påvirket hinanden siden 1962.

TID: Fredag den 10/3 kl. 20.30-22.30

STED: Gyngen, Mejlgade

PRIS: 200 kr., studerende 100 kr. inkl. en martini

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Fredag 10/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Morgensang i domkirken

Fællessang i domkirken, se s. 26

På trods

Udstilling i Gallo Huset, se s. 8

Bøger, der gjorde indtryk

Oplæsning på Hovedbiblioteket Viborg, se s. 26

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Filosofibar

Foredrag i Studenterhuset, se s. 26

Sovekoncert – mindfulness og musik

Læg dig godt til rette, og lad dig flyde med i drømmelydlandske en hel nat. Den elektroniske musiker Karsten Pflum leverer lydsporet til en unik musikalsk rejse i et univers af blide elektroniske klange og lydcollager. Oplev krop og sind absorbere musik på helt nye måder i den svævende tilstand mellem bevidsthed og søvn. Inden du drømmer dig væk, vil overlæge og ph.d. i mindfulness Lone Fjorback indlede nattens oplevelser med et foredrag om mindfulness og stresshåndtering i teori og praksis. I perioden 1950-2000 medførte et stigende tempo i samfundet øget stress og sygdom, og forskningen tog i 80'erne fat på Østens meditationsinspirationer, og det har siden vist sig, at ro og nærvær styrker vores sundhed og livskvalitet. Land på liggeunderlaget, mærk din krop, og vær til stede i rummet. Oplægget om mindfulness vil blive fulgt op af drømmende digtoplæsning af forfatter Lone Hørslev, inden koncerten begynder. Om morgenen serveres der morgenmad, kaffe og te.

TID: Fredag den 10/3 kl. 22.00

- lørdag den 11/3 kl. 8.00

STED: Stakladen, Studenterhus Aarhus

PRIS: 200 kr., studerende 100 kr.
inkl. morgenmad

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Program

lørdag 11/3

Kvindemode og kropsidealer

Kvindekroppen har altid været genstand for modens luner, og kvinder har til alle tider forsøgt at forme deres kroppe, så de levede op til tidens kropsidealer og de kulturelle normer. Denne formiddag sætter museumsinspektør i Den Gamle By Tove Engelhardt Mathiassen fokus på kropsidealer og kvindemode i sidste halvdel af 1900-tallet. En periode, hvor kropsidealet ændrede sig fra timeglasfacon til det androgyne Twiggy-look, over den frigjorte, bh-løse krop til den trænedede fitnesskrop. Efter foredraget kan du besøge udstillingen 'Kære krop, svære krop' og få et indblik i, hvordan omgivelserne påvirker vores opfattelse af kroppen.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 9.30-11.30

STED: Steno Museet, Aarhus Universitet

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Steno Museet

Prutter, pegefinger-pædagogik og politik

Dansk børne-tv er blevet angrebet for mange ting: Kaj og Andreas manglende kønsdele, politisk indoktrinering og kommercielt knæfald. Nyd et interessant og anderledes gensyn med Sonja fra Saxogade, Cirkeline og mange flere, når mediehistoriker Helle Strandgaard Jensen sætter B&U, børne-tv og det generelle syn på børn i perioden 1950-2000 under lup.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 10.30-12.30

STED: Lille Sal, Dokka

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Kerouac: 'Vejene' og the Beat-generation

Med fokus på Jack Kerouacs berømte bog 'On the road' ('Vejene') fra 1957, fortæller cand.mag. Anne Valbjørn Odgaard om beat-generationen, som er forløberen for 1960'ernes ungdomsoprør. Kom og hør om en tid, der emmer af energi, anarkisme, antiborgerlighed og -konformitet, stoffer, jazz, fri sex og dragning mod østlig religion.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 11.00-13.00

STED: Risskov Bibliotek

PRIS: 60 kr.

ARRANGØR: Risskov Bibliotek

Secondhand Bazar

Køb eller sælg noget lækkert secondhand i ægte 70'er-ånd. Gå på jagt i tøj, smykker og sko, eller kig forbi caféen, når du skal nyde dine indkøb (eller mens kæresten shopper).

TID: Lørdag den 11/3 kl. 12.00-15.00

STED: Stakladen, Studentarhus Aarhus

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Studentarhus Aarhus

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

BZ – firsernes ungdomsoprør med forfatter Peter Øvig

En efterårsdag i 1981 besatte en gruppe børn og unge en nedlagt rugbrødsfabrik på Nørrebro i København for at indrette den til ungdomshus. Det blev starten på BZ-bevægelsen, som i de følgende ni år gang på gang tog fusen på politi og myndigheder. BZ-bevægelsen blev for 1980'erne, hvad frihedskæmperne var for 40'erne, hippierne for 60'erne og marxisterne for 70'erne. På baggrund af sin nyeste bog 'BZ. Du har ikke en chance – tag den!' trækker journalist og forfatter Peter Øvig Knudsen tråde tilbage til de tidligere generationers oprør og fortæller den dramatiske historie om ungdomshuset, der i løbet af nogle år udviklede sig til vilde gadekampe i København. Han fortæller også om arbejdet med bogen, der blev udfordret af, at inderkredsen i bevægelsen opfordrede alle BZ'ere til at boykotte bogprojektet.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 10.30-12.30

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Sexy Saturday

Vi kender alle trilogien 'Fifty Shades of Grey' med de saftige beskrivelser af sadomasochistisk sex. Men på trods af den enorme (dog meget blandede) opmærksomhed, trilogien fik, og det store boom i erotisk litteratur er det slet ikke første gang, beskrivelser af sex, liderlighed, kærlighed og kropsvæsker har toppet bestsellerlisten. I 1954 udkom O's historie, hvor hovedpersonen O bliver pisket, bundet og nedgjort. Men op gennem 50'erne, 60'erne og 70'erne blev flere og flere erotiske værker udgivet, som alle blev ved med at forundre og forarge. Selv i de frisindede 70'ere fik beskrivelserne af den kvindelige seksualitet i Erica Jongs debut 'Luft under vingerne' læserne op af stolene. Denne eftermiddag tager vi livtag med erotisk litteratur og ser nærmere på, hvad det er, der bliver ved og ved med at forarge os. Til slut: rødme fremkaldende oplæsning.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 13.30-15.30

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe og ærbare kyskager

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

STØTTET AF: Statens Kunstfond

Frygt i bunkeren

Total stilhed, mørke, skrig, hurtige åndedræt, rolige skridt – og mest af alt uforudsigelighed. Frygten kan komme krybende ind på os og få det til at løbe koldt ned ad ryggen. I første halvdel af det tyvende århundrede hærgede to verdenskrige i Europa, og da alt åndede fred, rejste Den Kolde Krig sig og klemte Europa som en lus mellem to negle. Genoplev stemningen fra Den Kolde Krig, når du lister med ned i én af Aarhus' skjulte bunkere. Vi lover en oplyst eftermiddag i mørket, når lektor i statskundskab Carsten Bagge Laustsen fortæller os om en af de mest basale følelser i mennesket – frygt.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 13.00-13.45 og kl. 15.00-15.45

MØDESTED: Hjørnet af Ivar Huitfeldts Gade/Nrd. Ringgade

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Vandrehistorier i Langenæskirken

Langenæs er en nyere aarhusiansk bydel, der er opstået i efterkrigsårene. I Langenæskirken sættes der i foråret 2017 fokus på 'byen i byen' og dens særpræg. I den tværmædiale forestilling 'Vandrehistorier' behandles bydelens fortællinger kunstnerisk i et nænsomt portræt. Møder mellem bydelens borgere og en gruppe kunstnere skaber grundlag for en litterær og musikalsk formidling af de mangfoldige fortællinger, der findes om Langenæs. Processen munder ud i en helhedskoncert om Langenæs med digte, musik og lydinstallationer. Medvirkende: forfatter Ursula Andkjær Olsen, komponist Eyvind Gulbrandsen samt det klassiske ensemble Lydenskab. Projektet er støttet af Statens Kunstfond, Aarhus Kommune og Dansk Komponistforening.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 13.30-15.00

STED: Langenæskirken

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: Langenæskirken

Sputnik – og det, der fulgte

I 2017 er det 60 år siden, Sovjetunionen tog amerikanerne på sengen og sendte satellitten Sputnik 1 i kredsløb om Jorden – som de første nogensinde! Opsendelsen blev startskuddet til en hæsblesende politisk og teknologisk konflikt mellem USA og Sovjetunionen. Lektor i videnskabsstudier Kristian Hvidtfelt Nielsen sætter rammen og fortæller om rumkapløbets historie. Historiker Søren Hein Rasmussen tager os tilbage til kold krig og rumkapløb i en dansk kontekst, inden Steno Museets inspektør Hans Buhl viser os de store videnskabelige opdagelser og fremskridt, som rumkapløbet førte med sig.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 14.00-16.30

STED: Steno Museet

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Steno Museet

Fear in the Bunker

Absolute silence, darkness, screaming, rapid breathing, calm footsteps – and above all unpredictability. The fear can easily sneak up on us and give us the chills. Relive the atmosphere of the Cold War whilst sneaking down into one of the 311 hidden bunkers in Aarhus. Learn about war and terror on an enlightening afternoon in the quiet darkness, as professor of political science Carsten Bagge Laustsen sheds light on one of the most basic feelings within the human being: Fear.

TIME: Saturday 11/3 from 2:00-2:45 pm

PLACE: The corner of Ivar Huitfeldts Gade/Ndr. Ringgade

PRICE: 100 kr.

ORGANIZER: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Børnesange for voksne ... og deres børn

Duoen Venndt & Nygaard tager dig med på en historisk-musikalsk rejse gennem 60'erne, 70'erne og 80'erne, hvor de populære børnesange aldrig kunne blive for politiske eller socialrealistiske. Multiinstrumentalist Jacob Venndt og historiker Bertel Nygaard børster nogle af datidens største og fineste sange af og blæser saft, kraft og skæve smil i dem med mundharper, guitar, bas og banjo. I får hits som 'Fy, fy, skamme' og 'Henne i parken', som I aldrig har hørt dem før. Og I får lov at dele jeres voksenangst og syng med om den onde diktator i Chile – alt sammen i trygge og sjove omgivelser. Tag børn eller børnebørn med – eller kom bare selv. Der er plads til alle på turen ned ad barndommens gade.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 14.00-15.30

STED: Lille Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr., børn 50 kr. inkl. kaffe og bolle

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Yoga og Østens spiritualitet

Vestlig kultur blev i 1960'erne inspireret af østlig filosofi, mystik og religion. Yoga tilbyder en kobling mellem krop og sind, der har fascineret os og gjort sit indtog i vores kultur og kropsforståelse. Den spirende interesse for Østen og sydøstasiatiske religioner har givet inspiration til ny praktisering af spiritualitet, krop og meditation. Kom med på yogaens rejse ind i vore hjerter og kultur sammen med Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, og hør, hvordan vi har taget denne praksis til os, så den nu udbydes i alle fitnesscentre. Efter oplægget prøver vi kræfter med den fysiske og spirituelle yoga. Niveaue er, så alle kan være med!

TID: Lørdag den 11/3 kl. 14.00-16.00

STED: HiFive Fitness, Viborgvej 3

PRIS: 50 kr. inkl. en uges gratis træning i HiFive Fitness

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og HiFive Fitness

Spice Girls Mania

For en hel generation står Spice Girls som det ultimative billede på 90'ernes barndom. Få genopfrisket lyserøde minder, og bliv klogere på, hvorfor bandet blev så populært, når ekstern lektor i musikvidenskab Elise Ligaard går tæt på fænomenet.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 14.00-16.00

STED: LYNfabrikken

PRIS: 100 kr. inkl. en pepsi

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Sangens historie 1950-2000

Sangen får i sidste halvdel af det tyvende århundrede helt nye roller i samfundet. Hidtil har fællessangen udfyldt sin klassiske funktion som formidler af den fælles forståelse af gud, konge og fædreland, men med ungdomsoprøret kom et opgør med den klassiske fællessang. Den kunstneriske leder af Sangens Hus, Mads Bille, fortæller om perioden og synger hippie-sange og andre sange med det veloplagte publikum.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 15.00-17.00

STED: Den Jyske Sangskole, Herning

PRIS: 80 kr., studerende 50 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet, Sangens Hus og Den Jyske Sangskole

Pellegrini / Binzer / Opsahl

Rock møder klassisk, når Holmboe i Horsens endnu engang indtager KulisseLageret. Den legendariske guitarist Jacob Binzer fra D-A-D sætter tonen sammen med den klassiske cellist Josefine Opsahl og danner rammen om operasangeren Andrea Pellegrinis vokal. Trioen har et dramatisk og melankolsk repertoire med sange fra både den klassiske og rytmiske verden – fra Händel og Purcell til Cohen og Roy Orbison.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 20.00-22.00

STED: Kulisselagret, Horsens

PRIS: 140 kr. i forsalg, 160 kr. i døren

ARRANGØR: Holmboe Klassisk Musikfestival og Kulisselagret

Lørdag 11/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Disco Inferno

Kridt danseskoene, og støv de forbudte trin af, når vi inviterer på en tur down memory lane i diskoens univers!

Værterne Henrik Milling og Nicolai Molbech fra radioprogrammet 'Fonk! Det er lørdag' på DR P4 står bag pulsten på Centralværkstedet til en aften i diskoens tegn.

Hver lørdag danser 600.000 P4-lyttere med, når Milling og Molbech spiller groovy disko og slår danserytmerne an i stuerne. Oplev det live, og få diskoens historie udrullet fra den sprøde start i midt-70'erne til i dag.

Bliv klogere på diskoens kulturhistorie med anekdoter og fortællinger knyttet til tiden og de største klassikere, så du er klar til at indtage dansegulvet under den glimtende diskokugle.

Tag trompetbukserne på, find pailletterne frem, snør plateauskoene, og slut festivalen med stil til den store afslutningsfest.

TID: Lørdag den 11/3 kl. 19.00-00.00

STED: Centralværkstedet

PRIS: 150 kr., studerende 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Program søndag 12/3

Kærs KunstKafé – sku' dét være kunst?

Få en kunsthistorisk tour de force gennem det tyvende århundredes sidste halvdel, når tv-vært og kunsthistoriker Peter Kær og kunsthistoriker Teresa Østergaard Petersen slår dørene op til en helt særlig kunstkafe. Du vil måske få kaffen galt i halsen, for denne formiddag handler det om de kunstnere, som for alvor har irriteret, udfordret og forarget offentligheden. Du kan høre mere om kunstnere som f.eks. Jorn, Kirkeby, Nørgaard, Manzoni og Warhol.

TID: Søndag den 12/3 kl. 10.00-12.00

STED: Caféen, Studentarhus Aarhus

PRIS: 150 kr. inkl. kaffe og croissant

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Ane og aarhusarkitekterne

Aarhus har sin helt egen arkitektoniske tradition. Nogle af landets største tegnestuer stammer fra Aarhus og har sat deres præg ikke kun på byen, men på hele landet. Er der en særlig Aarhus-stil, og hvad gør byen anderledes rent arkitektonisk i forhold til andre danske byer? Hvor skal Aarhus bevæge sig hen i fremtiden – kommer der massevis af højhuse eller helt nye boligområder? Alt dette prøver arkitekt og tv-vært Ane Cortzen at finde svar på i samtale med stadsarkitekt Stephen Willacy.

TID: Søndag den 12/3 kl. 10.00-12.00

STED: Se aarhundredetsfestival.dk

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Drager og drilske drenge

Drager og magi. Det onde mod det gode. Den fantastiske børnelitteratur er fyldt med fantasifulde væsner og forunderlige verdener. Vær med, når vi fortæller børnelitteraturens historie og dykker ekstra langt ned i Astrid Lindgren og Ole Lund Kirkegaards forfatter-skaber. Vi slutter med oplæsning fra historien om Jonathan, Tvebak og den onde drage Katla.

TID: Søndag den 12/3 kl. 10.30-12.30

STED: Lille Sal, Dokk1

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Spice Up Your Life

Kom med, når det gratis og uforpligtende træningsfællesskab SICK i anledning af Århundredets Festival klæder sig ud og skaber god energi fra 90'erne. Kom i dit farverige skrud, nyd fællesskabet, og oplev en hyldelse til 90'er-muSICK.

TID: Søndag den 12/3 kl. 11.00-12.00

STED: Navitas (ved basketballbanen), Aarhus Havn

PRIS: Gratis. Bare mød op!

ARRANGØR: SICK Project

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Kvinden i krimien

Vær med, når vi ser nærmere på de bloddryppende og samfundsrevsende krimier sammen med krimi-ekspert Bo Tao Michaëlis og forfatter til Dicte-serien Elsebeth Egholm. I 1970'erne begyndte krimierne at udtrykke et socialt engagement og kritisere samfundet. Som noget nyt var det kvindelige efterforskere, der i kølvandet på kvindekampen lige så stille begyndte at indtage scenen. Nu kunne en kvinde også opklare blodige mord, samtidig med at hun holdt styr på kærlighed og kogevaske. Krimi-ekspert Bo Tao Michaëlis udruller historien og sætter fokus på 'femikrimien'. Vi inviterer den aarhusianske krimiforfatter Elsebeth Egholm, som blandt andet står bag den populære serie om Dicte, på scenen, hvor hun fortæller om at skrive krimier med stærke kvinder i hovedrollen.

TID: Søndag den 12/3 kl. 10.30-12.30

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

STØTTET AF: Statens Kunstfond

Besøg i kollektivet

Kom med på besøg i et af Danmarks ældste kollektiver. Det blev slumstormet i 1971 og fungerer fortsat den dag i dag som kollektiv. I fem år var huset belejret, inden Aarhus Kommune gav efter og lod beboerne købe det. I 2017, 46 år senere, inviterer beboerne i Kollektivet Anholtsgade 8 indenfor til en dag, hvor vi sammen sætter fokus på fællesskab og livet som kollektivist i inspirerende og autentiske omgivelser. Livstilsæksper Anne Glad fortæller, hvorfor det igen er blevet populært at bo i kollektiv, mens historiker Søren Hein Rasmussen gør dig klogere på Aarhus og Danmark i 1960'erne og 70'erne. Efter en kort pause inviterer Anne Glad først to af kollektivets grundlæggere til en snak om, hvordan kollektivet blev til og om livet som kollektivist i 1970'erne, inden to af nutidens beboere fortæller, hvordan det er at bo i kollektivet i dag.

TID: Søndag den 12/3 kl. 12.00-14.00 og kl. 15.00-17.00

STED: Anholtsgade 8, Aarhus C

PRIS: 100 kr. inkl. en øl/vand

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Spørg om Herning

Herning er en ung købstadsby, som for alvor udviklede sig i årene efter Anden Verdenskrig. Vær med, når vi dykker ned i den lokale historie og ser nærmere på byen i sidste halvdel af det tyvende århundrede. Det er i den periode, tekstilproduktionen for alvor tager fart, Herning-Hallen, der senere bliver til Messecenteret, bygges, højskolen og museerne i Birk indvies, og Herning bliver forbundet med motorvejsnettet. Museumsinspektør Kristine Holm-Jensen og forfatter og lokalhistoriker Kurt H. Jørgensen ridser byens historie op, inden vi inviterer til spørgsmål og debat om Herning dengang og nu.

TID: Søndag den 12/3 kl. 11.30-13.30

STED: Hosebinderlaugets hus, Dalgsgade 45

PRIS: 130 kr. inkl. frokost

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Museum Midtjylland

Frokost i 70'erne

Nyd en klassisk 70'er-frokost i de brun-orange omgivelser på caféen Stuen th., mens du bliver klogere på økologi og på mandens indtog i køkkenet. Økologien blev for alvor udbredt i starten af 70'erne, og i de private hjem begyndte den økologiske mad lige så stille at snige sig ind på middagsbordene. Madforsker Jonatan Leer sætter spot på økologi og andre madbælgelser og kigger nærmere på, om økologi har udviklet sig til en ny klassemarkør, som vi tyer til for at iscenesætte os selv. Efter en omgang bøf med bløde løg og kartofler kigger vi nærmere på den store vækst i mandlige kokke i mediebildet, og Jonatan Leer gør os klogere på manden, der længes tilbage til dengang, en mand var en mand.

TID: Søndag den 12/3 kl. 12.30-15.00

STED: Stuen th., Tordenskjoldsgade 19b

PRIS: 300 kr. inkl. hovedret, øl, kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Stuen th.

Grauballemanden som mediedarling

Det er mere end 60 år siden, at man i Østjylland fandt Danmarks bedst bevarede moselig. Han blev fundet under tørvegravning, der var en del af folkelivet på landet i 1950'erne. Historien om Grauballemanden er derfor både en fortælling om selve moseliget og om Danmark i 1950'erne. Fundet vakte stor begejstring i Danmark, og allerede dagen efter ryddede Grauballemanden avisernes forsider. Museumsinspektør Pauline Asingh fortæller den spændende historie om fundet, der opnåede stor opmærksomhed i befolkningen og skabte interesse for arkæologi og dansk historie.

TID: Søndag den 12/3 kl. 13.00-15.00

STED: Moesgaard Museum

PRIS: 125 kr. inkl. entré til museet

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Fra biologisk racisme til kulturracisme

Hvordan forstår vi arvelighed, genetik og naturlig selektion? Mod slutningen af 1800-tallet begyndte man at interessere sig for 'eugenik' og den dertilhørende arve- og racehygiejne. Ud fra den naturvidenskabelige argumentation bedømte man mennesker på baggrund af udseende og hudfarve, og ledende forskere anså den nordiske 'race' som både overlegen og førende i forhold til andre racer. Eugenikken dannede desuden grundlag for omfattende sterilisationsprogrammer, hvor man i Danmark fortsatte med at sterilisere åndssvage og andre handicappede indtil slutningen af 1960'erne. Men hvordan ændrer man et menneskesyn? Zoofysiolog Tobias Wang og historiker Poul Duedahl står klar til at give et indblik i, hvordan racisme har ændret sig fra tiden før til tiden efter Anden Verdenskrig.

TID: Søndag den 12/3 kl. 13.30-15.30

STED: Lille Sal, Dokki

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe og sødt

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Science Fiction Sunday

Begiv dig med på en tidsrejse fyldt med fortidens fantasifulde fremtidsscenerier, når vi i selskab med tre sf-elskende forskere ser nærmere på, hvordan periodens forfattere og film-skabere har forestillet sig fremtiden. Vi kommer både forbi utopier og det ydre rum – og så slutter vi på behørig vis med Star Wars. Glæd dig til en eftermiddag fuld af science fiction. May the force be with you!

TID: Søndag den 12/3 kl. 13.30-16.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Kunst i Aarhus

Efter Anden Verdenskrig skulle Aarhus være en moderne by. Åen var allerede blevet overdækket i slutningen af 1930'erne, og nu blev de mange ødelagte ejendomme genopført i modernistisk stil. Kunsten begyndte også at blive abstrakt. Efter de mørke år ville mange gerne ud til koncerter, foredrag og udstillinger, og kulturlivet blomstrede i Aarhus-Hallen, Rådhushallen og de mange små atelierer og gallerier, som begyndte at dukke op i Aarhus. Denne byvandring fører os rundt til de steder, hvor Aarhus trin for trin begyndte at blive en moderne kulturby. Idéhistoriker og forfatter Lars Morell, der er aktuell med bogen '200 års kunst i Aarhus', leder vandringer og fortæller undervejs.

TID: Søndag den 12/3 kl. 14.00-15.30

MØDESTED: Mødested oplyses ved tilmelding

PRIS: 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Hjem til Elvis

Elvis Presley blev symbolet på et ungdomsoprør før ungdomsoprøret. Allerede i 1956 blev danskerne præsenteret for dette nye fænomen, der fik teenagerne til at miste besindelsen med sine vilde sange – råbt snarere end sunget, ledsaget af "hjemmelavede, ophidsende danse bag mikrofonen". Og rock'n'roll-feberen kom også til at rase herhjemme. Kulturhistoriker Bertel Nygaard tager hjem til Elvis – i Randers – for at fortælle om musik, dans og længslen efter kropslig frigørelse i 1950'ernes Elvis-fascination. I en minikoncert sammen med multiinstrumentalisten Jacob Venndt genbesøger han nogle af kongens største sange. I pausen er der milkshake, og vi slutter med rundvisning i Elvis Museet ved direktør Henrik Knudsen.

TID: Søndag den 12/3 kl. 13.00-15.30

STED: Memphis Mansion, Randers

PRIS: 150 kr. inkl. milkshake og adgang til museet

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Memphis Mansion

Guldager og Marstrand

Hvordan skildrer man tidsepoker? Hvilken brønd hiver man stoffet op fra? Hvordan rammer man en stil, en mentalitet og en tidsånd? Det og meget mere spørger vi forfatterne Anne Lise Marstrand-Jørgensen og Katrine Marie Guldager om. På festivalens sidste dag, søndag den 12/3, kan du møde de to forfattere, når de går på scenen sammen med litteraturkritiker Klaus Rothstein. Forfattersamtalen tager udgangspunkt i Anne Lise Marstrand-Jørgensens bøger 'Hvad man ikke ved' og 'Hvis sandheden skal frem' og Katrine Marie Guldagers bredt anlagte familiekrønike i seks bind, kaldet Køge-krøniken.

TID: Søndag den 12/3 kl. 14.00-16.00

STED: Studenterhus Aarhus

PRIS: 100 kr., studerende 50 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Strikkesalon med Ane Cortzen

Tag dit strikketøj under armen, og kom til salon hos Kähler Villa Dining, hvor Ane Cortzen har sat fem interessante mennesker i stævne. Over en kop kaffe kan du møde ph.d. i pædagogik og didaktik Marie Koch og idéhistoriker Thomas Palmelund Johansen, som begge har beskæftiget sig med strik, kunsthåndværk og identitet. Poetryslammeren Lasse Nyholm Jensen optræder, og kunstner Stine Leth og dommer fra Den Store Strikkedyst Vithard Villumsen fortæller om den store glæde, men også de mange fordomme, der knytter sig til denne klassiske husmoder-syssel. Strik, hækl, og brodér gerne undervejs – der er dog også adgang for folk, som endnu ikke har sat deres hænder i beskæftigelse.

TID: Søndag den 12/3 kl. 15.00-17.00

STED: Kähler Villa Dining

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Kähler Villa Dining

Turn on, tune in and drop out

Østens mystik og filosofi har i mange år fascineret tænkere, kunstnere og søgende i Vesten. Med 68'ernes hippie- og backpackerkultur blev Østens spiritualitet en del af et oplevelsesunivers med stoffer, musik, store tanker og alternative livsformer. Det spraglede univers er siden blevet tæmmet, så yoga og mindfulness, Dalai Lama og selvudvikling i dag er mainstream populærkultur, som de fleste har et forhold til. Lektor i religionsvidenskab Jørn Borup gør os klogere på østliggørelsen af Vesten med et specielt og kærligt blik på buddhismen. Kom indenfor på Ry Højskole til foredrag, kaffe og kage.

TID: Søndag den 12/3 kl. 14.00-16.00

STED: Ry Højskole

PRIS: 50 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Ry Højskole

Kærs KunstKafé – sku' dét være kunst?

Oplev en kunsthistorisk tour de force gennem det tyvende århundredes sidste halvdel, når tv-vært og kunsthistoriker Peter Kær inviterer kunsthistoriker Teresa Østergaard Petersen på scenen. Denne eftermiddag handler det om skandaleværker, som for alvor har irriteret, udfordret og forarget offentligheden. De inddrager f.eks. værker af danske kunstnere som Jorn, Kirkeby og Nørgaard, men de ser også nærmere på internationale navne som Yves Klein, Manzoni og Warhol. Det er alle kunstnere, som er godt repræsenteret i Herning.

TID: Søndag den 12/3 kl. 14.30-16.30

STED: Biblioteket i Herning, Østergade 8

PRIS: 100 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Sol og Vind – boform og alternativ energi

Kom til kaffe, kage og håndbajer, når livsstilseksperter Anne Glad gæster bofællesskabet 'Sol og Vind' i Beder. De første spadestik til bofællesskabet blev taget i 1976 med idéen om at skabe et godt hjem med naturlig energi. Siden er der blevet bygget egen vindmølle, og i 1980'erne var bofællesskabet hjemsted for Nordeuropas største private solfangeranlæg. Sammen med idéhistoriker og beboer i 'Sol og Vind' Niels Jacobsen ser Anne Glad nærmere på 'Sol og Vind's historie, delekultur, bofællesskabernes udbredelse i Danmark og resten af verden og tager et kig på bofællesskabernes fremtid.

TID: Søndag den 12/3 kl. 19.30-21.00

STED: Sol og Vind, Beder

PRIS: 50 kr. inkl. kaffe, kage og håndbajer

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

Søndag 12/3 kan du også opleve:

Aarhus Revisited

Udstilling på Store Torv, se s. 7

Slægtsforskningscafé

Workshop på Dokk1, se s. 8

Program efter festivalen

Spot på tekstilindustrien i Midtjylland

Museumsinspektør Kristine Holm-Jensen fra Textilforum/Museum Midtjylland vil fortælle om perioden 1950-2000 for Brande, hvor tekstilindustrien for alvor fik fat i det midtjyske område. Hvad gjorde industrien for lokalsamfundet og menneskene? Vi vil også opleve historien om én af Brandes markante tekstilvirksomheder gennem de samme 50 år.

TID: Mandag den 13/3 kl. 19.00-22.00

STED: Brande Bibliotek

PRIS: 50 kr. inkl. kaffe

ARRANGØR: Ikast-Brande Kommune

På Heart: En rigtig dansk familie

Kunstprojektet 'En rigtig dansk familie' er et samarbejde mellem kunstneren Gillian Wearing, Kunsthall Aarhus, Statens Museum for Kunst og DR. I projektet forsøger de at finde frem til, hvordan den danske familie ser ud anno 2017. Efter en lang proces, der følges af DR, udvælges én dansk familie, som foreviges i en 1:1 bronzeskulptur, der stilles op i København. Denne aften giver Mikkel Bogh, direktør for Statens Museum for Kunst, samfundsforsker Jens Bonke og forfatter Dy Plambeck deres syn på sagen fra hver deres ståsted. Og du kan også være med i debatten.

TID: Onsdag den 15/3 kl. 18.00-20.35

STED: Heart, Herning Museum of Contemporary Art

PRIS: 200 kr., studerende 100 kr.

ARRANGØR: Folkeuniversitetet, Kunsthall Aarhus og Statens Museum for Kunst

Music Talk: Patti Smith

Musikforedrag med Espen Strunk om den legendariske sangerinde og forfatter Patti Smith. 69-årige Patti Smith har fået masser af opmærksomhed herhjemme efter erindringsbogen 'Just Kids' (2010), og klichéen om "punkens gudmor" lever i bedste velgående. Men hvad er der egentlig på spil i hendes lyriske og musikalske univers – og hvad er der sket i alle årene mellem den skelsættende debut 'Horses' fra 1975 og de senere års sene, semi-folkelige gennembrud? Litteraturhistoriker og rockjournalist Espen Strunk er din guide ind i Smiths verden ved denne måneds Music Talk.

TID: Torsdag den 16/3 kl. 16.30-18.00

STED: Store Sal, Dokki

PRIS: 40 kr., studerende 25 kr.

ARRANGØR: Aarhus Kommunes Biblioteker

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

Samtalesalon

– nye teser for fremtiden!

Ungdomsoprør, rødstrømper og Blekingegadebanden – perioden 1950-2000 er rig på mennesker, der ville forandre verden.

Med frysende oliekrise, kartoffelkursprægede fattigfirsere og gryende terrorisme er der da også masser af anledninger til nytænkningen.

På den måde minder tiden om en tidligere periode i historien, som har jubilæum i år: Reformationstiden i 1517 var en opbrudstid, der tog os fra middelalder til renæssance, og den var rig på nye bud på og teser om, hvor verden skulle bevæge sig hen.

Der var økonomiske kriser, religionskrige og nye grænser på landkortet – og der var en vred ung munk i Tyskland, der fandt på 95 nye teser om, hvordan livet burde leves.

Heller ikke nutiden er uden sine kriser. Så måske er tiden atter kommet til at tænke over nye måder at indrette os på?

Lad dig inspirere af Luther og andre rebeller, og vær med til at formulere nye teser for verdens fremtid – med inspiration fra retoriker Jesper Troels Pedersen og revolutionshistoriker Bertel Nygaard.

TID: Se aarhundredetsfestival.dk

STED: Testrup Højskole

PRIS: 50 kr. inkl. kaffe og kage

ARRANGØR: Folkeuniversitetet og Testrup Højskole

An ever-changing World

In a time characterised by increasing political radicalisation, huge climate challenges and humanitarian crises the media platform Other Story has emerged as an alternative to the way refugees are usually portrayed in the media. Other Story allows us to delve into a collection of personal stories, bringing the nuances and the more remote voices into focus. The warfare, growth and massive exploitation of resources during the Twentieth Century have in many ways resulted in the crises the world faces today. Join in, as Det Grænseløse Køkken (“The Kitchen without Borders”) invites you to an intimate evening of story-telling and dining together. Since the autumn of 2015 the team behind Other Story has travelled to the border areas of Europe to meet the people that come to Europe as refugees. The stories collected on these journeys form the basis of Other Story.

TIME: Thursday 23/3 from 6.00-9.30 pm

PLACE: Det Grænseløse Køkken, Ebeltoft

PRICE: 100 kr., children 50 kr. incl. dinner

ORGANIZER: Folkeuniversitetet and Det Grænseløse Køkken

danmarkshistorien.dk

Klik dig ind på danmarkshistorien.dk, og bliv klogere på Danmarks historie fra oldtiden til i dag. Gå på opdagelse i et historieleksikon med artikler om emner, personer og begivenheder, og få kronologien på plads med en interaktiv tidslinje. Du kan også se film, læse mytedrab eller teste dig selv og udfordre dine venner i quizzer eller fordybe dig i historiske temaer.

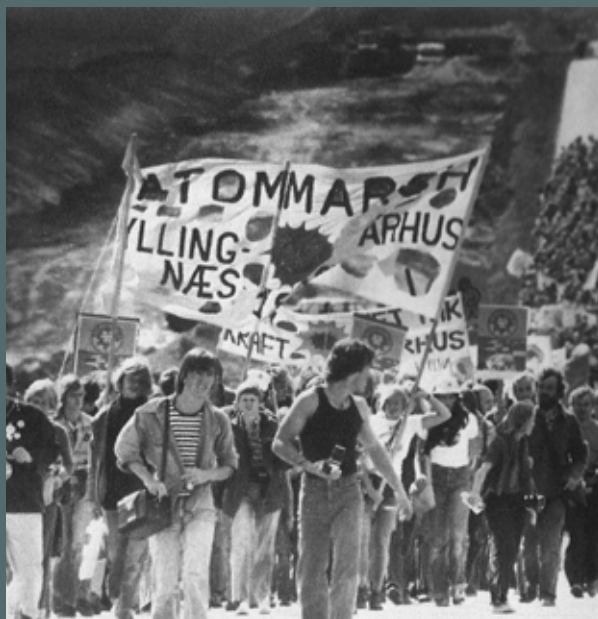
danmarkshistorien.dk drives af Aarhus Universitet, og der kommer nye artikler på løbende, så siden fortsat udbygges.

TID: Altid

STED: danmarkshistorien.dk

PRIS: Gratis

ARRANGØR: danmarkshistorien.dk

Litterære Dage

31. marts – 2. april

Kim Leine

Josefine Klougart

Thomas Boberg

Eva Tind

Jón Atli Jónasson

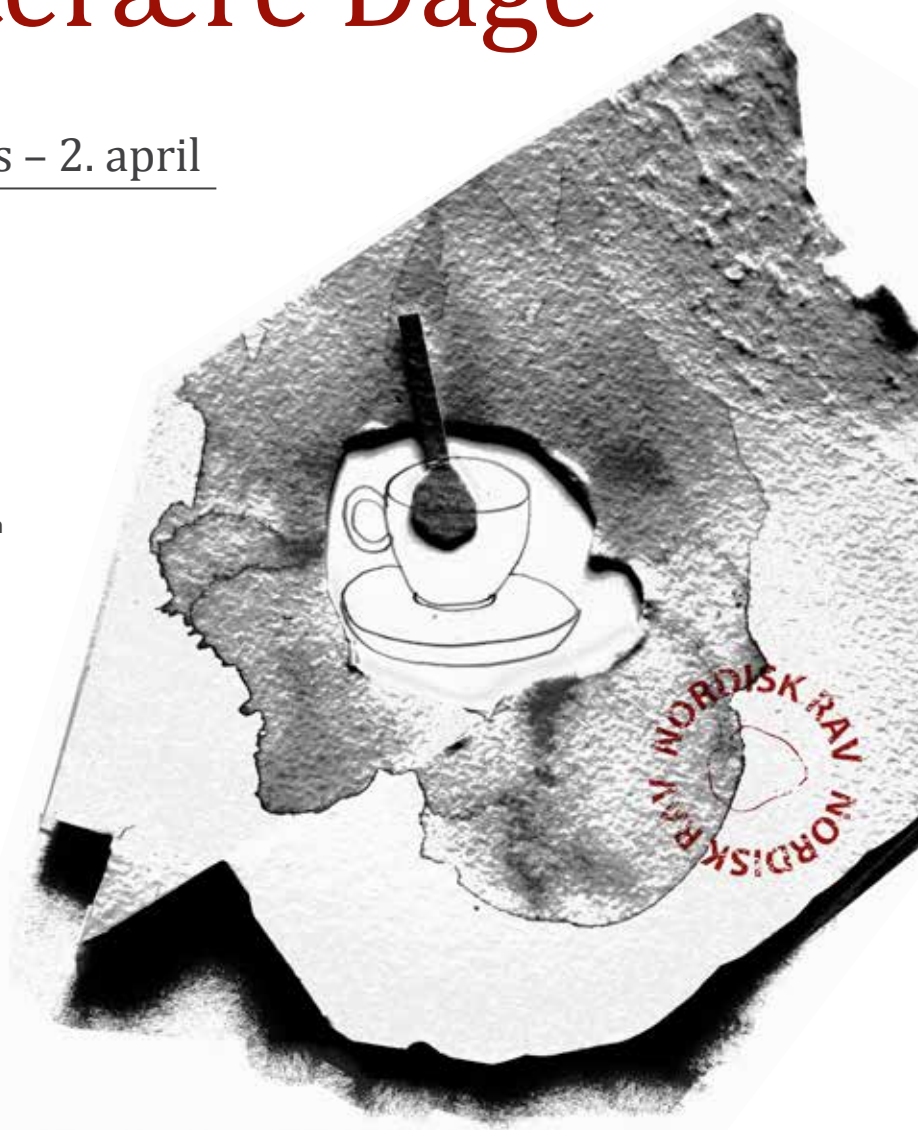
Beate Grimsrud

Trisse Gejl

Carl Jóhan Jensen

Inghill Johansen

– med flere

**Bogreception for Inghill Johansens
'Bungalow' lørdag 1/4 kl. 16.00**

AARHUS
KOMMUNE

FÖRLAGET
SILKEFYRET

STATENS
KUNSTRÅD

Modtryk

Løve's Bog- og VinCafé,
Nørregade 32,
8000 Århus C
www.loeves.dk

Læs mere om arrangementerne på vores hjemmeside og Facebook.

REFORMATIONEN 1517-2017

Den 31. oktober 1517 går en vred ung mand op mod kirken i Wittenberg og sømmer et papir fast på kirkedøren. På papiret står 95 teser, der bliver startskuddet til en af de største omvæltninger i Europas og Danmarks historie: Reformationen.

Martin Luther var mange ting; både munk, universitetsprofessor og ægtemand. Men først og fremmest var han en rebel, der satte ord på sin tids behov for forandringer. Til tesernes 500-års jubilæum stiller Folkeuniversitetet skarpt på, hvad Reformationen har betydet for vores verden af i dag. Vi inviterer til debat om alt fra stat og kirke til køn, individ, økonomi, sprog, medier, familie og meget mere. Og vi sender artikler, foredrag, musik, teater og samtaler på Danmarksturné og slutter året af med vidensfestivalen Rethink Reformation i Aarhus den 31/10 2017.

Bliv inspireret af reformationsmagasinets appetitvækkende forskerartikler, og oplev reformationsforskerne i levende live på Forskerturné eller på de skrå brædder til Forskershow: 'Reformationen Live'. Mød Bjarne Henriksen i rollen som Luther til videnskabsteatret 'Historisk Talkshow med Luther', tag til vidensbrunch i Aarhus Domkirke, og gø Luther kunsten efter som samfundsforandrer til samtale-saloner om nye teser for fremtiden.

TID OG STED: Hele 2017 over hele landet

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

STØTTET AF: A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal

LÆS MERE: reformation.fuau.dk

RETHINK REFORMATION

Éndagsfestival på Bispetorv i Aarhus. Hvis du kunne ændre én ting i verden, hvad skulle det så være? Bliv inspireret af Luther, og gentænk din verden anno 2017. I oktober kulminerer jubilæumsåret i Aarhus med et brag af en éndagsfestival på og omkring Bispetorv. På selve 500-års dagen for Luthers verdensforandrende teser omdanner vi torvet til et sanseligt og engagerende Rethinkværksted, hvor du kan bidrage til gentænkningen af Reformationens teser til verden af i dag. Kom indenfor på laboratoriets scener i domkirken, på katedralskolen og på Aarhus Teater, og oplev reformationen sat i scene på helt nye måder via alt fra teater og foredrag til mad, musik og debat.

TID: Tirsdag den 31/10

STED: På og omkring Bispetorv i Aarhus

ARRANGØR: Folkeuniversitetet, Aarhus Universitet og Aarhus Domkirke

STØTTET AF: Aarhus2017-fonden

LÆS MERE: reformation.fuau.dk/rr2017

Hearts & Minds Festival – MAD

Få serveret videns-vitaminer til både krop og sind, når festivalen Hearts & Minds i september sætter fokus på det gode liv og mad. Festivalen sætter fokus på mad som ernæring, kreativ leg, kulturfænomen og politisk markør. Vi inviterer til højboards, ind i laboratoriet, til lands, til vands og i luften, til klimadebat, til spisning, smask og sanseoverdådige oplevelser. Tag kampen op med sundhedstyranniet, få appetit på livet, og mærk madglæden.

TID: Fredag-søndag den 22-24/9

STED: Aarhus og flere steder i Region Midtjylland

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

STØTTET AF: Nordea-fonden

LÆS MERE: hearts-minds.dk

How Can We Feed The World? – festivalens åbningsfest

Få udfordret både tanker og smagsløg, når Hearts & Minds festivalen skydes i gang med en sanselig og storstilet åbningsfest med fokus på fremtidens fødevarer. Godsbanen omdannes for en aften til et fælles tankelaboratorium og oplevelsesunivers, hvor forskere, kunstnere og madeksperter gentænker maden, mens der serveres musik, teater og innovative måltider med stof til eftertanke. Smag, duft, se, rør, og bliv klogere på alt fra insekter på menuen til laboratorieskabte fødevarer, og mød bl.a. den verdenskendte irske antropolog Richard Jenkins.

TID: Fredag den 22/9 kl. 17.30-23.30

STED: Godsbanen, Aarhus

PRIS: 200 kr., studerende 150 kr. inkl. mad og drikke

ARRANGØR: Folkeuniversitetet

STØTTET AF: Aarhus 2017 og Region Midtjylland

LÆS MERE: hearts-minds.dk

Fortsæt ud i foråret med *Folkeuniversitetet*

Byvandring: Aarhus – formsprog, bygninger og arkitekter

Holdnummer: 1711-211

Dato og tid: 29/3, 4 onsdage. Forelæsning 29/3: kl. 19.30-21.15.
Alle byvandring: kl. 17.00-18.30

Pris: 490 kr., studerende 350 kr. Maks. 25 deltagere

Sted: Se fuau.dk

Underviser: Lars Sand Kirk, arkitekt MAA

Med en forelæsning og tre byvandring kommer du til at se Aarhus og byens arkitektur med nye øjne. Få indblik i byens arkitektoniske udvikling fra 1890 og frem til i dag – både de store linjer og de små, bemærkelsesværdige detaljer og sjove historier. Omdrejningspunktet vil være en række af de mest kendte danske arkitekter, som har tegnet markante bygninger i Aarhus.

Forårsbotanik i Aarhus og omegn

Holdnummer: 1711-323

Dato og tid: 18/4, 8 tirsdage kl. 18.30-21.00

Pris: 1190 kr., studerende 950 kr.

Sted: Se fuau.dk

Underviser: Peter Wind, cand.scient. i biologi, Aarhus Universitet

Vi ser nærmere på den udvikling, mange vilde planter gennemgår i løbet af forårmånederne, og vi oplever de vilde planter i deres naturlige omgivelser. Der lægges vægt på grupper, der blomstrer i det tidlige forår som lilje-, jordrøg-, nellike-, ranunkel- og violfamilien og karsporeplanter. Forløbet giver fortrolighed og sikkerhed i bestemmelse af disse plantegrupper. Der indgår ekskursioner i Aarhus og det omkringliggende Østjylland.

Byvandring: En syg historie! – hospitalerne i Aarhus og deres historie

Holdnummer: 1711-157

Dato og tid: 19/4, 4 onsdage. Forelæsning 19/4: kl. 17.15-19.00.
Alle byvandring: kl. 16.30-18.00

Pris: 490 kr., studerende 350 kr. Maks. 32 deltagere

Sted: Se fuau.dk

Underviser: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

Med en forelæsning og tre ture – bl.a. til det nye supersygehus i Skejby – inviteres du med på en spændende og fascinerende tur igennem 100 års aarhusiansk hospitals-historie. Vi bevæger os fra dengang, hvor Aarhus' eneste hospital rummede 20 sengepladser, til i dag, hvor en hospitalsskyder op i Skejby. Hør om både koleraens hærgen, om indespærrede prostituerede og dårlige hjerter.

Viden med puls: Løbetræning – bedre præstation og øget sundhed

Holdnummer: 1711-435

Dato og tid: lørdag 22/4 kl. 10.00-16.00

Pris: 390 kr., studerende 250 kr. Maks. 30 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, Ny Munkegade 118

Underviser: Simon Lønbro, idrætsfysiolog, postdoc i klinisk medicin, Aarhus Universitet

Howdan forbedrer man effektivt sin løbepræstation? Hvor meget skal der til for at forebygge sygdom? Og kan man løbe for meget? Få inspiration til at få mest ud af din løbetræning. Dagen giver viden om de gavnlige effekter ved løbetræning og mulighed for at afprøve konkrete redskaber til at forbedre egen løbepræstation. Der forventes en moderat grundform (at man kan løbe 5 km).

Efter Århundredets Festival kan du helt bogstaveligt nyde foråret på Folkeuniversitetet. Her starter mange nye forelæsningsrækker, og flere kombinerer viden og gåture i byen eller i skoven. Der er endda mulighed for at snøre løbeskoene eller at springe på cyklen. Eller at tage på vandretur med Kierkegaard.

Byvandring: Aarhus gennem tiderne

Holdnummer: 1711-333

Dato og tid: 25/4, 5 tirsdage kl. 17.00-18.30

Pris: 570 kr., studerende 400 kr. Maks. 35 deltagere

Sted og undervisere: Se fuau.dk

Aarhus er en af landets ældste byer med en historie, der rækker helt tilbage til omkring år 800. På fem byvandring i det centrale Aarhus fortælles der om byens udvikling fra vikingernes Aros til den moderne storby, vi kender i dag. Vi skal se og høre om katedraler og baggårde, købstadens fornemme huse og institutioner og om de gamle købmænds Aarhus.

Byvandring: Det nye Aarhus

Holdnummer: 1711-337

Dato og tid: 26/4, 6 onsdage. Forelæsning 26/4: kl. 17.15-19.00. Alle byvaandring: kl. 16.00-17.30

Pris: 670 kr., studerende 410 kr. Maks. 32 deltagere

Sted og undervisere: Se fuau.dk

I Aarhus er der kommet en helt ny bydel på havnen, et nyt supersygehus i Skejby, og der er blevet lavet en helhedsplan for at forbedre forholdene i Gellerup. Besøg nogle af de mange steder i Aarhus, der lige nu er under forvandling, og hør om de arkitektoniske særpræg. Det nye Aarhus bygges på skuldrene af den gamle by – men hvad er nyt, hvad skal bevares?

Gå dig klog – filosofisk vandretur

Holdnummer: 1711-515

Dato og tid: torsdag 18/5 kl. 16.30-19.00

Pris: 250 kr., studerende 150 kr. Inkl. kaffe og bolle på Skovmøllen. Maks. 25 deltagere

Sted: Foran Skovmøllen

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

For mange filosoffer har vandring i naturen været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Kant, Kierkegaard, Nietzsche og Rousseau har alle vandret for at bevæge tankerne. Få indblik i filosofiens historie på en skovvandring i godt selskab. Hør om, hvordan man bedst tænker og får idéer på farten. Og vær med, når vi filosoferer over, hvor naturen slutter, og kulturen begynder.

Bynaturen i Aarhus

Holdnummer: 1711-324

Dato og tid: søndag 21/5 kl. 13.00-16.00

Mødested: Parkeringspladsen foran Naturhistorisk Museum

Pris: 250 kr., studerende 150 kr. Maks. 25 deltagere

Underviser: Emil Skovgaard Brandtoft, biolog, Naturhistorisk Museum

Spring på cyklen, og kom med på en spændende tur rundt i den aarhusianske bynatur. Vi ser nærmere på, hvem vi deler byen med, og besøger nogle af de mest mangfoldige områder af byen. Vi holder også et vågent øje med himlen, da maj er højsæson for rovfugletrækket. Turen foregår på cykel i et roligt tempo med flere stop undervejs. Deltagere skal selv have cykel med.

**Tilmeld dig
på hjemmesiden
www.fuau.dk**

Kom tæt på kulturen *omkring os*

Besøg dem, der har tegnet Aarhus

Holdnummer: 1711-439

Dato og tid: 18/4, 5 tirsdage kl. 17.15-19.00

Pris: 570 kr., studerende 400 kr. (maks 32 deltagere)

Sted: Se nedenfor

Flere af landets største arkitektfirmaer har hovedsæde i Aarhus, og herfra tegnes der bygninger til kunder i hele verden. Få en rundvisning dér, hvor stregerne slås, og 3D-animationerne skabes, og hør arkitekterne fortælle om deres projekter. Få bl.a. indblik i E+N's restaurering af Godsbanen og Clemensborg, i Schmidt/Hammer/Lassens andel i Aarhus' ambitiøse byplan manifesteret i Dokk1. Hør om Arkitemas islandske opera og 700 boliger på Skanderborg Bakker. Vi slutter af med besøg hos C.F. Møllers tegnestue, der bl.a. står bag Bestseller-bygningen på havnen og Danmarks største hospitalsbyggeri i Skejby.

18/04: Indledningsforelæsning: Arkitektur i Aarhus.

Boris Brorman Jensen, ph.d. i moderne byteori,
Arkitekt MAA, architecture_urbanism_research

Sted: AU, bygning 1530, Ny Munkegade 118

25/04: E+N Arkitektur A/S. Thomas Friis, arkitekt

MAA, partner

Sted: Skt. Clemens Torv 8, 4. sal, Rømerhus

02/05: Schmidt/Hammer/Lassen/Architects. Frederik

Schou Hansen, associate partner, director Aarhus
Office og Commercial Manager

Sted: Hack Kampmanns Plads 10, Pakhus 13

09/05: Arkitema Architects. Thomas Carstens, arkitekt

MAA, seniorpartner

Sted: Frederiksgade 32

16/05: C.F. Møller. Julian Weyer, arkitekt MAA, partner

Sted: Europaplads 2, 11

Forfatteren og forskeren – Carsten Jensen og Lasse Horne Kjøeldgaard

---

Holdnummer: 1711-494

Dato og tid: mandag 24/4 kl. 17.45-19.30

Pris: 150 kr.

Sted: AU, bygning 1530, Ny Munkegade 118

Undervisere: Carsten Jensen, forfatter, og Lasse Horne Kjøeldgaard, professor i litteraturvidenskab, Roskilde Universitet

---

Carsten Jensen slog sig fast som en af de helt store i dansk litteraturhistorie med 'Vi, de druknede'. I 2015 udkom forfatterens andet store bogprojekt, 'Den første sten', der på sine godt 600 siders fiktion skildrer livet hos en deling danske soldater i en militærlejr i Afghanistan. Her oprulles et imponerende galleri af personer, der på hver deres måde forholder sig til den krig, de er dybt involverede i. Derigennem skaber forfatteren et rum, hvor stærke pointer i en kompleks debat om (dansk) krigsdeltagelse kan finde sit udtryk på en reflekteret og indsigtfuld måde. Denne aften taler Carsten Jensen med professor i litteraturvidenskab Lasse Horne Kjøeldgaard om bogen – og det omkring. Hvordan fremstiller man en igangværende krig i en fiktiv roman? Hvilke problematikker er der ved moderne krigsførelse? Og hvorfor er det så svært at krydse et kulturskel?

Bliv betaget og berørt, når vi zoomer helt ind på kulturen. Tag med fra Aarhus til Afghanistan, når Svend Aage Madsen lukker op for den aarhusianske litteratur, eller Carsten Jensen fortæller om sin bog 'Den første sten'. Besøg Aarhus' stjernearkitekter, eller kom tæt på Nordens ypperste kunst.

Udstillingsbesøg: Jorn + Munch

Holdnummer: 1711-330

Dato og tid: torsdag 11/5 kl. 18.00-20.30

Pris: 260 kr., studerende 150 kr. Inkl. entré til museet, oplæg, kaffe i caféen og rundvisning i særudstillingen

Sted: Museum Jorn, Gudenåvej 7-9, 8600 Silkeborg

Underviser: Lucas Haberkorn, museumsinspektør, Museum Jorn

I sommeren 1945 rejste Asger Jorn til Oslo for at se den store mindeudstilling med Edvard Munchs sene værker. Mødet med Munchs kunst har været en vigtig impuls for Jorns maleri, og især Munchs træ- og linoleumssnit kom til at præge Jorns egen grafik fremover. Derudover er begge kunstneres karrierer kendetegnet af lignende emotionelle kriser og kunstneriske kampe. Lucas Haberkorn, der er museumsinspektør på Museum Jorn, fortæller om de mest markante paralleller og forskelle mellem to af Skandinaviens absolut største kunstnere. Herefter byder aftenen på kaffe og omvisning i museets store særudstilling 'Jorn + Munch' med absolutte hovedværker af begge kunstnere.

Vide Verden – Aarhus

Holdnummer: 1721-015

Dato og tid: 4/9, 5 mandage kl. 17.15-19.00

Pris: 560 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

"Et af de slogans, Århus har været glædest for i de senere år, er etiketten VERDENS MINDSTE STORBY. Det er typisk. Det oser af mindreværds kompleks. Hvorfor ikke være VERDENS STØRSTE LANDSBY i stedet, med alt hvad det indebærer. Selv om Århus så måske alligevel ikke lige er verdens allerstørste, men den er det, der skal til: en samlet enhed, der rummer, hvad en by skal have for at være en by. En landsby." (Citat fra introen til 'Vide Verden'). Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i den nyeste bog i den anmelderroste rejsebogsserie fra Aarhus Universitetsforlag 'vide verden'. Opdag Aarhus med fem Aarhus-eksperter og -elskere.

04/09: **Gårdsdagen. Historien i byen.** Søren Bitsch Christensen, stadsarkivar, Aarhus Stadsarkiv

11/09: **Fortællingen. Litteraturen i Aarhus.** Svend Åge Madsen, forfatter

18/09: **Kunsten. De skjulte skatte.** Charlotte Fogh Rasmussen, mag.art og gallerist

25/09: **Lyden i Aarhus.** Jens Folmer Jepsen, cand.phil. i nordisk sprog og litteratur

02/10: **Tidsrejsen. Byen i byen.** Thomas Bloch Ravn, museumsdirektør, Den Gamle By

Tilmeld dig
på hjemmesiden
www.fuau.dk

Vidensbrunch

Lars Østergaard, professor i infektionsmedicin

Holdnummer: 1711-539

Dato og tid: tirsdag 4/4 kl. 10.00-12.00

Pris: 175 kr. inkl. brunchbuffet, kaffe og te

Sted: Dokk1, Store Sal

Med 36 mio. HIV-smittede på verdensplan vil kuren mod HIV være en medicinsk milepæl. Moderne behandling holder i dag sygdommen i skak, men vil det i fremtiden være muligt at fjerne HIV fuldstændig fra kroppen? Få stillet både nysgerrigheden og appetitten, og hør overlæge og professor i infektionsmedicin Lars Østergaard, Aarhus Universitet, fortælle om at finde nye behandlingsformer af alverdens epidemier.

Pia Lauritzen, ph.d. i filosofi

Holdnummer: 1711-538

Dato og tid: onsdag 17/5 kl. 10.00-12.00

Pris: 175 kr. inkl. brunchbuffet, kaffe og te

Sted: Dokk1, Store Sal

Spørgsmål spiller en stor rolle i vores måde at tænke, være og navigere på. I afslappende rammer kan du møde Pia Lauritzen, ph.d. i filosofi, til en samtale om forskningen i det at stille spørgsmål. Hvorfor stiller vi spørgsmål, hvad gør spørgsmål ved vores måde at tænke på, og kræver alle spørgsmål egentlig et svar? Vi spørger Pia Lauritzen – og håber på at få et svar.

Weekend på Sandbjerg Gods

Vores historie – Danmark i det 20. århundrede

Hvordan skal vi forstå vores egen historie – den periode i Danmarks historie, som vi selv har oplevet og har fået fortalt om af vores forældre og bedsteforældre? I weekenden 27-28/1 2018 rykker Folkeuniversitetet traditionen tro ind på Sandbjerg Gods i Sønderjylland, hvor vi skuer ud over Danmark i det 20. århundrede. Over to dage stiller tre veloplagte historikere skarpt på Danmark og danskernes kulturhistorie gennem 100 år krydret med højskolestemning, fællesspisning og sønderjysk kaffebord.

Holdnummer: 1811-001 og 1811-002

Dato: 27-28/1, 1 weekend

Pris: 2100 kr.

Sted: Sandbjerg Gods, Sandbjergvej 102

Undervisere: Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet, Rasmus Rosenørn, museumsinspektør, RAGNAROCK – Museet for pop, rock & ungdomskultur og Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord

Sommer i København

Historie, kunst, kultur og samvær. Kombinér ferie i København med viden på Folkeuniversitetet den 9.-10. august. Over en eller to dage kan du følge forelæsnings og tage med på byvandring og museumsbesøg. Se et udpluk her, og læs mere om sommerforelæsningserne på www.fuau.dk.

Enevældens København

Holdnummer: 1722-037

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag.

I 1660 fik Danmark en ny styreform, og kongen blev hersker med uindskrænket magt over alt og alle. Med en forelæsning og en byvandring kommer vi rundt i enevældens København – og Danmarks historie.

Flow, mindfulness og robusthed

Holdnummer: 1722-058

Underviser: Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

Fordybelse, indre ro og personlig styrke er tilstande, som flere og flere efterspørger i en verden med store krav og højt tempo. For hvordan skaber man disse tilstande i privat- og arbejdslivet?

Verdens ender

Holdnummer: 1722-059

Undervisere: Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet, og Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

Mennesker har til alle tider forsøgt at forklare verdens skabelse og undergang. En astrofysiker og en teolog tager verdens ender under kærlig behandling og ser på mytterne, tid og sprog.

Tre af Shakespeares bedste

Holdnummer: 1722-046

Underviser: Niels Brunse, oversætter af Shakespeare til dansk

I denne heldagsforelæsning sætter vi fokus på William Shakespeare og hans mesterlige værker.

Knæk kunstens kode

Holdnummer: 1722-042

Underviser: Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Kunst kan opleves, men hvordan sætter vi ord på vores indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning? Omdrejningspunktet er de forskellige kunsthistoriske perioder og kunstneres udtryksformer og stilarter.

Stoisk ro i hverdagen

Holdnummer: 1722-057

Underviser: Anders Dræby Sørensen, cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

Livet kører for mange i et højt tempo. Alle potentialer skal udledes, og alle verdenshjørner skal ses. Men tempoet kan blive så højt, at vi mister fokus – og os selv. Stop op med stoicismens livsfilosofi.

Mindfulness og empati i teori og praksis

Holdnummer: 1722-056

Underviser: Jacob Piet Jakobsen, ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet

At være nærværende kan være en stor udfordring i en tid præget af stress, forandring og effektivitet. Men evnen til mindfulness og empati kan trænes. Få indblik i teori og praksis bag.

Pomp, pragt og magt – konge og adel 1450-1900

Holdnummer: 1722-040

Underviser: Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

I dag er de pynt uden magt, men i flere århundreder svingede konger og aristokrater taktstokken i Europa. Vi ser på konger og adel fra renaissancefyrstehuse over enevoldskonger til guillotinen i Paris.

Forelæsninger *hele året rundt*

Historien om Europa

Holdnummer: 1711-246

Dato og tid: 21/3, 6 tirsdage kl. 19.45-21.30

Pris: 630 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, Ny Munkegade 118

Historien om Europa er historien om mægtige civilisationer, der støder sammen og blandes. Fra den græske filosofi over den romerske retsstat og den kristne religion og gennem utallige krige og magtkampe er opstået det Europa, vi kender i dag. Hvad er det, der binder os sammen, og hvad skal der til for at skille os? Seks forskere fortæller om blodige slag, udslettede byer og idéhistoriske nybrud.

- 21/03: **Europa og det europæiske.** Uffe Østergaard, professor i historie, Copenhagen Business School
- 28/03: **Antikkens storrigter.** Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet
- 04/04: **Middelalderen – Europas fødsel.** Kasper Holdgaard Andersen, videnskabelig assistent, danmarkshistorien.dk og Dansk Center for Byhistorie
- 18/04: **Opdagelser, oplysning, reformation og renæssance.** Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 25/04: **Nationalstater og demokrati.** Svend-Erik Skaaning, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 02/05: **Europas nutid og fremtid – multikultur, integration og Brexit.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

Livets største spørgsmål

Holdnummer: 1711-325

Dato og tid: 18/4, 6 tirsdage kl. 19.30-21.15

Pris: 630 kr., studerende 410 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hvad er liv? Hvor sidder bevidstheden? Hvor ender universet? Forelæsningsrækken er en spændende opdagelsesrejse ind i nogle af de mest grundlæggende og universelle temaer i menneskelivet og i verden – temaer med svimlende og ufattelige perspektiver. Få seks naturvidenskabelige forskeres svar på en stribe af de helt store spørgsmål.

- 18/04: **Hvordan opstod universet – og hvornår går det under?** Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 25/04: **Er der liv andre steder i universet?** Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet
- 02/05: **Hvad er tid?** Mogens Dam, lektor i eksperimentel fysik, Københavns Universitet
- 09/05: **Hvordan er mennesket blevet menneske?** Mikkel Heide Schierup, professor i bioinformatik, Aarhus Universitet
- 16/05: **Hvad består vores bevidsthed af?** Albert Gjedde, professor i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 23/05: **Hvad er liv?** Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

Fra Big Bang til Brexit. Vil du et spadestik dybere, så begynder der løbende nye forelæsningsrækker på Folkeuniversitetet, hvor forskere og fagpersoner fortæller om det, de er opslugt af. Her er et lille udpluk af, hvad foråret byder på, men du kan også blive klogere på finansbobler, menneskets oprindelse, verdens syv vidundere, nordisk mytologi, dansk grammatik eller jagte smagen af den perfekte øl. Se mange flere forelæsningsrækker på fuau.dk.

Rule, Britannia! Storbritannien før og efter Brexit

Holdnummer: 1711-352

Dato og tid: 24/4, 5 mandage kl. 19.30-21.15

Pris: 530 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, Ny Munkegade 118

Solen går aldrig ned over det britiske imperium. Sådan hed det, da Storbritannien på sit højeste administrerede en femtedel af verdens befolkning, og imperiet rakte ud i alle klodens afkroge. Briterne har for mange af os stået som et stærkt forenet kongerige, men Brexit har afsløret, at det er splittet.

24/04: Storbritannien i verden fra 1800-tallet til i dag.

Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

01/05: Irland efter Brexit: Ny dynamik i gamle konflikter?

Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

08/05: Engelsk identitet: Imperium, Storbritannien og Europa.

Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

15/05: Et valg mellem to Unioner: Skotland efter Brexit.

Mark Friis Hau, ph.d.-studerende i europastudier, Aarhus Universitet

22/05: Hvorfor Wexit? Wales før og efter Brexit.

Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

Kroppen fra top til tå

Holdnummer: 1711-518

Dato og tid: 20/4, 5 torsdage kl. 17.15-19.00

Pris: 530 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Vi spiser, vi ånder, vi bevæger os, vi lever. Kroppen er fantastisk og kompleks på én gang. Den har udviklet sig i millioner af år, og vi er blevet studeret og endevendt af videnskaben for at forstå de komplekse mekanismer, der gør, at vi ser ud og fungerer, som vi gør. Lær din krop at kende, når vi dykker ned i dens anatomi og ser nærmere på, hvordan den er opbygget og fungerer.

20/04: Kredsløbet. Christian Aalkjær, professor i

biomedicin, Aarhus Universitet

27/04: Bevægeapparatet. Bjarne Møller-Madsen,

klinisk professor i ortopædkirurgi, Aarhus Universitetshospital

04/05: Nervesystemet. Helle H. Damkier, lektor i

anatomi og cellebiologi, Københavns Universitet

11/05: Fordøjelsessystemet. Klaus Krogh, professor i

mave- og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

18/05: Respirationssystemet. Hans Malte, lektor

i zoofysiologi, Aarhus Universitet

**Se hele programmet
på hjemmesiden
www.fuau.dk**

Kalender

Før festivalen

Boglancering, Aarhus

3/2, 19.00-21.30, Aarhus Universitet s. 5

Janne Teller: Intet

Start 4/2, 19.30-21.30, Musikhuset Aarhus, s. 6

Music Talk: John Lennon

9/2, 16.30-18.00, Dokk1, s. 6

Back to the 90s Party

9/2, 20.00-02.00, Studentarhus Aarhus, s. 6

Nye øjne på De Unge Vilde

21/2, 19.00-21.00, Horsens Kunstmuseum, s. 6

Når dyr bliver trælse

Start 28/2, 19.00-21.00, Søauditorierne, s. 6

Vidensbif: Trainspotting 2

2/3, Øst for Paradis, s. 6

Aarhus Revisited

2/3, hele dagen, Store Torv, s. 7

Pink Floyd Project

2/3, 20.00-22.30, Musikhuset Aarhus, s. 7

Fredag 3/3

Aarhus Revisited

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Beats'n'Breakfast – godmorgen til 80'erne

07.00-09.00, Dokk1, s. 9

Mærk 1950'ernes kulturelle vingesus

10.00-14.30, Lokalcenter Møllestien, s. 8

Slægtsforskningscafé

13.00-16.00, Dokk1, s. 8

Madhistorisk tidsrejse – 1950'erne tur/retur

14.30-17.00, Aarhus Central Food Market, s. 9

Brætspilsfestival

17.00-02.00, Kragelundskolen, s. 8

De døde og de levende - med Benn Q. Holm

19.00-20.00, Arnold Busck Boghandel, s. 8

Åbningsfest feat. The Savage Rose

19.30-01, Studentarhus Aarhus, s. 11

Lørdag 4/3

Aarhus Revisited

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Fjern det gamle skidt

10.00-11.30, mødested oplyses ved tilmelding, s. 12

Brætspilsfestival

10.00-02.00, Kragelundskolen, s. 8

Rene linjer

10.30-12.30, Dokk1, s. 12

Musikken og livet i 60'erne

11.00-13.00, Risskov Bibliotek, s. 12

Balder af stål

12.00-13.20, HiFive Fitness, s. 13

Åen, der forsvandt – og dukkede op igen

12.30-14.00, mødested oplyses ved tilmelding, s. 13

Slægtsforskningscafé

13.00-16.00, Dokk1, s. 8

Sekter – religion eller manipulation

13.30-15.30, Dokk1, s. 14

Bilhistorie og dækspark

13.30-15.00, Autogalleriet, s. 14

Rundt om Lorentzen

14.00-17.00, Fængelsmuseet, s. 13

Quantum Music 2017

14.30-16.00, Dokk1, s. 15

Hash, hippier og happenings

15.00-16.30, Studenterhus Aarhus, s. 14

Spis Kundskabens Træ – edible cinema

15.30-18.00, Ry Biograf, s. 16

Spis dig gennem et halvt århundrede

18.30-22.30, Auktionenhuset, s. 16

70 års opera

19.00-22.30, Kulturcenter Limfjord, Skive, s. 17

Luftens Helte

19.30-22.00, Studenterhus Aarhus, s. 17

NJYD Quartet

19.30-21.00, Musikhuset Aarhus, s. 17

Søndag 5/3

Aarhus Revisited

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Brætspilsfestival

10.00-17.00, Kragelundskolen, s. 8

Mor og far boller

10.30-12.30, Dokk1, s. 18

Da Velfærdsdanmark flyttede ind på Langenæs

11.00-12.30, mødested oplyses ved tilmelding, s. 18

Yogaens indtog i Vesten

11.00-12.30, Yoga og Wellness, Randers, s. 18

På børnehjem – historien om Godhavn

11.00-13.00, Dokk1, s. 18

Søndag i Paradis: Grease

11.00-14.30, Øst for Paradis, s. 19

Terror i bunkeren

13.00-13.45, bunker, Ndr. Ringgade, s. 19

Bussafari gennem fem årtier

13.00-15.30, Ceres Park, s. 21

Slægtsforskningscafé

13.00-16.00, Dokk1, s. 8

Mord i Europa

13.30-15.15, Dokk1, s. 19

Terror in the Bunker

14.00-14.45, bunker, Ndr. Ringgade, s. 19

Kartofler, kartofler, kartofler

14.00-15.00, CHPEA Museum, Herning, s. 19

I kan ikke slå os ihjel

14.00-16.00, Dokk1, s. 20

Køn, queer og kunst

14.00-16.00, Museum Ovartaci, s. 20

Hippier og græsrodde

14.00-16.00, Teater Katapult, s. 20

Terror i bunkeren

15.00-15.45, bunker, Ndr. Ringgade, s. 19

Medlidenhedsdrab og medicinske dilemmaer

15.30-18.00, Aarhus Universitetshospital, s. 21

Dansk kormusik 1950-2000

16.00-17.00, Sankt Markus Kirke, s. 20

Musikgudstjeneste med sange af Leonard Cohen

16.00-17.00, Risskov Kirke, s. 20

Meteoritter, månelanding og marsmænd

16.00-18.00, Dome of Visions, s. 22

Koncert med Simon Lyngbe – livet i 80'ernes Grønland

16.00-18.00, Det Grønlandske Hus, s. 23

Meditation, stilhed og wellness

16.30-21.30, Badeanstalten Spanien, s. 23

De sårbare børn

19.00-20.45, Viby Bibliotek, s. 22

Tidsrejse med euforiserende stoffer

19.00-21.00, Dome of Visions, s. 23

Dansk kammermusik fra det tyvende århundrede

19.30-21.00, Musikhuset Aarhus, s. 23

Retro, vintage og dansk design i Classic House

19.30-21.00, Classic House, Randers, s. 23

Mandag 6/3

Aarhus Revisited

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Morgensang i domkirken

9.15-10.00, Aarhus Domkirke, s. 26

På trods – sygdom og sundhed

10.00-16.00, Gallo Huset, s. 8

Vidensbrunch: Anbragt i historien

10.00-12.00, Dokk1, s. 26

Bøger, der gjorde indtryk

10.30-11.00, Viborg Bibliotek, s. 26

Slægtsforskningscafé

13.00-19.00, Dokk1, s. 8

Filosofibar

15.00-16.00, Studenterhus Aarhus, s. 26

1970'ernes Aarhus

15.00-16.00, Tranbjerg Bibliotek, s. 26

Turisme

16.00-17.00, Dokk1, s. 27

Fyraftenskoncert med orgel

17.00-19.30, Musikhuset Aarhus, s. 27

Grisefest og sangria

18.30-20.30, Sct. Oluf, s. 27

Det hvide snit

19.00-21.00, Psykiatrisk Hospital, s. 27

The Cuba-Russia Cocktail explained with Cocktails

19.00-21.00, Studenterhus Aarhus, s. 28

Opdagelsen af DNA og den moderne fosterdiagnostik

19.00-21.00, Naturhistorisk Museum, s. 28

Video Killed the Radio Star

19.00-21.00, Dokk1, s. 29

Berlinmur, Bowiw og beton-nostalgi

19.00-21.00, Dokk1, s. 29

Post A Letter

19.00-21.00, Café Smagløs, s. 29

Merete Pryds Helle: Folkets Skønhed

19.00-21.00, Herning Bibliotek, s. 29

Fortællinger i domkirken

19.00-21.30, Aarhus Domkirke, s. 29

Livet, døden og kærligheden – med Steffen Brandt

19.00-21.00, Studenterhus Aarhus, s. 30

Mød Grønland og grønlænderne – med nye øjne

19.00-21.30, Det Grønlandske Hus, s. 31

Sangaften med Lars Thodberg Bertelsen

19.30-21.00, Musikhuset Aarhus, s. 31

Fra små ensembler til big bands

19.30-21.00, Musikhuset Aarhus, s. 31

Den fulde Rapport – Danmark som pornoland

20.00-21.45, Øst for Paradis, s. 30

Tirsdag 7/3

Aarhus Revisited

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Morgensang i domkirken

9.15-10.00, Aarhus domkirke, s. 26

På trods – sygdom og sundhed

10.00-16.00, Gallo Huset, s. 8

Slægtsforskningscafé

13.00-19.00, Dokk1, s. 8

Rundvisning i 1974

14.00-15.00, Den Gamle By, s. 34

Mod brugerinddragelse – udviklingen i psykiatrien

15.00-17.00, Gallo Huset, s. 34

Bøger, der gjorde indtryk

15.00-15.30, Viborg Bibliotek, s. 26

Filosofibar

15.00-16.00, Studenterhus Aarhus, s. 26

Psykopater i hverdagen

15.30-18.00, Psykiatrisk Hospital, s. 35

Naturen – ødelæggelse og bevarelse

15.30-18.00, Randers Regnskov, s. 35

Atomrør

16.00-17.00, Dokk1, s. 34

Aarhus Universitet – fra Forskerpark til Nobelpark
16.00-18.00, mødested oplyses ved tilmelding, s. 34

Gellerup genfortalt – gode boliger og ghetto tur/retur
16.30-19.00, E & P Huset, s. 37

K.E. Løgstrup – ”Vi er hinandens verden”
17.00-18.15, Risskov Kirke, s. 37

Opsmøgede ærmer og fransk gourmet
17.00-21.30, Katrinebjergskolen, s. 37

Skide godt, Egon!
18.30-21.30, Raadhuus Kafeen, s. 37

Tillid – og matematikken bag vores viden om tillid
19.00-21.00, Søauditorierne, s. 37

70 års opera
19.00-22.00, MCH Messecenter Herning, s. 17

Merete Pryds Helle: Folkets Skønhed
19.00-21.00, Dokk1, s. 38

Beverly Hills – serien der formede en generation
19.00-21.00, Dokk1, s. 38

Aarhus i årtier
19.00-21.00, Nobelsalen, s. 38

Spot på Tekstilindustrien i Midtjylland
19.00-22.00, Ikast Bibliotek, s. 38

Hvad er en grønlander?
19.00-22.00, Det Grønlandske Hus, s. 38

Sange fra 1950-2000
19.30-20.30, Musikhuset Aarhus, s. 38

Galleri 66 - en historie om nyere dansk litteratur
19.30-21.00, Løve's Bog og VinCafé, s. 39

Sovjet: Den lukkede verden
19.30-21.00, Studentarhus Aarhus, s. 39

Gensyn med Lars Ole, 5c
19.30-22.00, Øst for Paradis, s. 39

Europa rundt på 80 minutter
19.30-21.05, Aarhus Universitet, s. 36

National Kubrick Dag
20.00-22.30, Bio Huset Galten, Bio Mors, Cinema3 Skive, Malling Bio og Øst for Paradis, s. 39

Onsdag 8/3

Aarhus Revisited
Hele dagen, Store Torv, s. 7

På trods – sygdom og sundhed
10.00-16.00, Gallo Huset, s. 8

Bøger, der gjorde indtryk
10.30-11.00, Viborg Bibliotek, s. 26

Vidensbrunch: Pop og politik
10.00-12.00, Dokk1, s. 42

Ingen klassekamp uden kvindekamp
11.00-12.00, Kvindemuseet, s. 43

International Kvindedag
12.00-18.00, Kvindemuseet, s. 43

Slægtsforskningscafé
13.00-19.00, Dokk1, s. 8

Filosofibar
15.00-16.00, Studentarhus Aarhus, s. 26

Sorg og glæde med Nils Malmros
15.30-18.00, Psykiatrisk hospital, s. 42

Kræft
16.00-17.00, Dokk1, s. 43

Drømmen om det gode boligliv
16.30-18.00, Vulkanen, s. 43

Johannes Sløk – det absurde teater og Jesu forkyndelse
17.00-18.00, Risskov Kirke, s. 44

På Kunsthal Aarhus: En rigtig dansk familie
18.00-20.35, Kunsthal Aarhus, s. 44

Videbegær og hvide snit
18.30-21.00, Aarhus Universitetshospital, s. 44

Tove Ditlevsens liv og forfatterskab
19.00-21.00, Risskov Bibliotek, s. 47

Krigens uskyldige ofre
19.00-21.30, Dokk1, s. 45

Øjeblikke med Bo Lidegaard
19.00-21.00, Studentarhus Aarhus, s. 46

Dyreforsøg – et nødvendigt onde?
19.00-21.00, Naturhistorisk Museum, s. 46

Kvindernes kamp gennem et århundrede

19.00-21.30, Dokk1, s. 47

Brusende kjoler og boblende champagne

19.00-22.00, Vintage Divine, s. 47

Salonaften – kvinder og kjoler

19.00-22.00, Kulturhus Den Gamle Biograf, s. 47

Women only

19.00-22.30, Kvindemuseet, s. 47

Tillid – og matematikken bag vores viden

19.00-21.00, Sæuditorierne, s. 37

Det er u-hyg-ge-ligt!

19.00-21.00, Aarhus Universitetshospital, s. 49

Forstadsfortællinger – livet bag ligusterhækken

19.00-21.00, Linåtoften 26A, Sunds, s. 49

Punkpoesi, aids-epidemi og BZ'eri

19.30-21.00, Åby Bibliotek, s. 48

DIEM solistkoncert

20.00-21.30, Musikhuset Aarhus, s. 48

Grønlandsk Trommedans fra 1950-2000

20.15-21.30, Det Grønlandske Hus, s. 48

Torsdag 9/3**Aarhus Revisited**

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Morgensang i domkirken

9.15-10.00, Aarhus Domkirke, s. 26

På trods – sygdom og sundhed

10.00-16.00, Gallo Huset, s. 8

Fødselsanstalten i Aarhus

11.00-12.00, Kvindemuseet, s. 52

Slægtsforskningscafé

13.00-19.00, Dokk1, s. 8

Rundt i Smykkeskrinet

14.00-15.00, Den Gamle By, s. 52

Psykiatriske diagnoser og etik

15.00-17.00, Gallo Huset, s. 52

Filosofibar

15.00-16.00, Studenterhus Aarhus, s. 26

Intelligente Cocktails: Amerikanisering

15.00-17.30, St. Pauls Apothek, s. 52

Bøger, der gjorde indtryk

15.00-15.30, Viborg Bibliotek, s. 26

Aarhus' arkitektur før årtusindeskiftet

16.00-18.00, mødested oplyses ved tilmelding, s. 52

Økologi og bæredygtighed

16.00-17.00, Dokk1, s. 53

P.G. Lindhardt – hvad så efter 'det evige liv'?

17.00-18.00, Risskov Kirke, s. 53

JORN + MUNCH

17.00-18.00, Museum Jorn, s. 53

Halfdans søn fortæller – barndom i en kunstnerfamilie

18.00-20.30, CHPEA Museum, Herning, s. 53

Jordskredsvalget og Glistrup

17.00-19.00, Aarhus Rådhus, s. 55

Spis dig gennem tre årtier

18.00-21.00, Højskolen Skærgården, s. 53

Men only

18.00-22.00, Kvindemuseet, s. 54

Den moderne herregård

18.30-21.30, Gammel Estrup – Herregårdsmuseet, s. 54

70 års opera

18.30-22.00, Musikhuset Aarhus, s. 17

Vilde vibrationer

19.00-21.00, Café Gemmestedet, s. 54

Brusende kjoler og boblende champagne

19.00-22.00, Vintage Divine, s. 47

Sproget i spændetrøje

19.00-21.00, Dokk1, s. 54

Da Sex and the City ændrede verden

19.00-21.00, LYNfabrikken, s. 54

Syg seksualitet

19.00-20.45, Psykiatrisk Hospital, s. 55

Tarantino – en levende kultfigur

19.00-21.00, Dokk1, s. 57

Balkan – et politisk og kulturelt kludetæppe

19.00-21.00, Studenterhus Aarhus, s. 57

Jazz is not dead

20.00-22.00, Aulaen, Aarhus Universitet, s. 56

Fredag 10/3**Aarhus Revisited**

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Morgensang i domkirken

9.15-10.00, Aarhus Domkirke, s. 26

På trods – sygdom og sundhed

10.00-16.00, Gallo Huset, s. 8

Bøger, der gjorde indtryk

10.30-11.00, Viborg Bibliotek, s. 26

Vidensbrunch: Revolution!

10.00-12.00, Dokk1, s. 61

Slægtsforskningscafé

13.00-16.00, Dokk1, s. 8

Dansk design 1950-2000

15.00-17.00, Bruun Rasmussens Kunstauktioner, s. 61

Filosofibar

15.00-16.00, Studenterhus Aarhus, s. 26

Intelligente cocktails: Fra køligt til kogende

15.00-17.30, St. Pauls Apothek, s. 61

Hvordan ændrer man byen

16.00-21.00, Institut for (X), s. 63

Beatlemania

16.00-17.00, Dokk1, s. 62

Forstadsfortællinger – livet bag ligusterhækken

16.00-18.00, Guldregnevvej 12, Harlev J, s. 62

Danmark i krig: Udenrigspolitik i 1990'erne

16.00-18.00, Per Kirkeby Auditoriet, s. 60

Mærk 1960'ernes kulturelle vingesus

17.00-21.00, Lokalcenter Vestervang, s. 62

Ungdomsoprør i virkeligheden – med Peter Øvig

19.00-20.00, Arnold Busck Boghandel, s. 62

Fantasy Friday

19.00-21.30, Dokk1, s. 63

The Snotty Punk Parade – LIVE

19.00-22.00, Studenterhus Aarhus, s. 64

Psykedelisk og eksistentiel 60'er-salon

19.30-23.00, Det Jyske Kunstakademi, s. 62

Cross Gender – Queer Party

20.00-23.00, Kvindemuseet, s. 64

Licence to kill – Bond Night

20.30-22.30, Gyngen, s. 65

Sovekoncert – mindfulness og musik

22.00-08.00, Studenterhus Aarhus, s. 65

Lørdag 11/3**Aarhus Revisited**

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Kvindemode og kropsidealer

10.00-12.00, Steno Museet, s. 66

Prutter, pegefinger-pædagogik og politik

10.30-12.30, Dokk1, s. 66

BZ – firsernes ungdomsoprør med forfatter Peter Øvig

10.30-12.30, Dokk1, s. 67

Kerouac: Vejene og the Beat-generation

11.00-13.00, Risskov Bibliotek, s. 66

Secondhand Bazar

12.00-15.00, Studenterhus Aarhus, s. 66

Slægtsforskningscafé

13.00-16.00, Dokk1, s. 8

Frygt i bunker

13.00-13.45, bunker, Ndr. Ringgade, s. 68

Sexy Saturday

13.30-15.30, Dokk1, s. 67

Vandrehistorier i Langenæskirken

13.30-15.00, Langenæskirken, s. 68

Sputnik - og det der fulgte

14.00-16.30, Steno Museet, s. 68

Fear in the Bunker

14.00-14.45, bunker, Nordre Ringgade, s. 68

Børnesange for voksne... og deres børn

14.00-15.30, Dokk1, s. 69

Spice Girls Mania

14.00-16.00, LYNfabrikken, s. 70

Yoga og Østens spiritualitet

14.00-16.00, HiFive Fitness, s. 69

Sangens historie 1950-2000

15.00-17.00, Den Jyske Sangskole, s. 70

Frygt i bunkeren

15.00-15.45, bunker, Ndr. Ringgade, s. 68

Disco Inferno

19.00-00.00, Centralværkstedet, s. 71

Pellegrini / Binzer / Opsahl

20.00-22.00, Kulisselageret, Horsens, s. 70

Søndag 12/3

Aarhus Revisited

Hele dagen, Store Torv, s. 7

Kærs KunstKafé – sku' det være kunst?

10.00-12.00, Studenterhus Aarhus, s. 72

Ane og aarhusarkitekterne

10.00-12.00, sted: se aarhundredetsfestival.dk, s. 72

Drager og drilske drenge

10.30-12.30, Dokk1, s. 72

Kvinden i krimien

10.30-12.30, Dokk1, s. 73

Spice Up Your Life

11.00-12.00, Navitas, s. 72

Spørg om Herning

11.30-13.30, Hosebinderlaugets hus, s. 74

Frokost i 70'erne

12.30-15.00, Stuen th., s. 74

Besøg i kollektivet

12.00-14.00, Anholtsgade 8, s. 73

Grauballemanden som mediedarling

13.00-15.00, Moesgaard Museum, s. 74

Hjem til Elvis

13.00-15.30, Memphis Mansion, Randers, s. 75

Slægtsforskningscafé

13.00-16.00, Dokk1, s. 8

Fra biologisk racisme til kulturracisme

13.30-15.30, Dokk1, s. 74

Science Fiction Sunday

13.30-16.00, Dokk1, s. 75

Kunst I Aarhus

14.00-15.30, mødested oplyses ved tilmelding, s. 75

Gudlager og Marstrand

14.00-16.00, Studenterhus Aarhus, s. 76

The River of Aarhus

14.00-15.30, stated upon registration, s. 77

Turn on, tune in and drop out

14.00-16.00, Ry Højskole, s. 77

Kærs KunstKafé – sku' det være kunst?

14.30-16.30, Biblioteket i Herning, s. 77

Besøg i kollektivet

15.00-17.00, Anholtsgade 8, s. 73

Strikkesalon med Ane Cortzen

15.00-17.00, Kähler Villa Dining, s. 76

Sol og Vind – boform og alternativ energi

19.30-21.00, Sol og Vind, Beder, s. 77

Efter festivalen

Spot på tekstilindustrien i Midtjylland

13/3, 19.00-22.00, Brande Bibliotek, s. 78

På Heart: En rigtig dansk familie

15/3, 18.00-20.35, HEART, s. 78

Music Talk: Patti Smith

16/3, 16.30-18.00, Dokk1, s. 78

An ever-changing World

23/3, 18.00-21.30, Det Grænseløse køkken, s. 80

Samtalesalon

Tid: se aarhundredetsfestival.dk, Testrup Højskole, s. 79

Folkeuniversitetet takker alle samarbejdspartnere

16:9	Ildstedet	Sally likes to dance
Arkitektskolen	Institut for (X)	Sangens Hus
Arnold Busck Boghandel	Klodshans for Viderekomne	Sangkraft Aarhus
AutoGalleriet Herning	Kor72	Sct. Oluf
Badeanstalten Spanien	Kubrick Festival 2017	SICK Project
BL – Danmarks Almene Boliger	Kulisselagret	Skt. Lukas Kirke
Ikast-Brande Bibliotek	Kulturafdeling, Ikast-Brande Kommune	Skt. Markus Kirke
Ikast-Brande Kommune	Kulturcenter Limfjord Skive	Slægtshistorisk Forening
Bruun Rasmussen Kunstauktioner	Kulturens Venner	Sol og Vind
Bydelskontoret	Kultursalon Aarhus	SPOT Festival
Café Gemmestedet	Kunsthall Aarhus	Statens Kunstfond
Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum	Kvindemuseet	Steno Museet
Centralværkstedet	Kähler Villa Dining	St. Pauls Apotheke
Classic House	Langenæskirken	Studenterhus Aarhus
Copenhagen Literary Agency	Life Exhibitions	Stuen th.
Danmarkshistorien.dk	Litteraturklubben	Teater Katapult
Dansk Landbrugsmuseum	Liv i Historien	Testrup Højskole
Den Gamle By	Lokalarkiverne i Aarhus	Tranbjerg Bibliotek
Det Jyske Musikonservatorium	Lokalcenter Møllestien	Turbinehallen
Den Jyske Opera	Lokalcenter Vestervang	Viborg Bibliotekerne
Den Jyske Sangskole	LYNfabrikken	Viby Bibliotek
Det Grænseløse Køkken	Løve's Bog- og VinCafé	Viktors Farmor
Det Grønlandske Hus	Madvær	Vintage Divine
Dokk1	Martin Dam Kristensen	Vor Frue Kirke
Dome of Visions	MCH Herning Kongrescenter	Yoga & Wellness, Randers
Engelbrecht & Co.	MegaNørd	Øst for Paradis
Foxcut Film	Memphis Mansion	Aarhus Stiftstidendes Fond
Fængselsmuseet	Moesgaard Museum	Aarhus Brætpilsfestival
Galleri Gallo	Museum Jørn	Aarhus Central Food Market
Gallo Huset	Museum Midtjylland	Aarhus Domkirke
Gammel Estrup – Herregårdsmuseet	Museum Overtaci	Aarhushistorier
Godsbanen	Musikhuset Aarhus	Aarhus Jazz Orchestra
Guld og Grønne Skove	Naturhistorisk Museum Aarhus	Aarhus Kommune
Gun School	OddFischlein	Aarhus Kommunes Biblioteker
Gyngen	Offentlige foredrag i Naturvidenskab	Aarhus Rådhus
Heart - Herning Museum of Contemporary Art	Performing Arts Platform	Aarhus Sinfonietta
Herning Bibliotekerne	Post A Letter	Aarhus Stadsarkiv
HiFive Fitness	Psykiatrisk Hospital	Aarhus Universitet
Historia – Aarhus' historiske foredragsforening	Randers Regnskov	Aarhus Universitetsforlag
Holmboe	Region Midtjylland	Aarhus Universitets Forskningsfond
Horsens Kunstmuseum	Risskov Bibliotek	Aarhus Universitetshospital
Horsens Kunstmuseums Venner	Risskov Kirke	Aarhus 2017
Hotel Ry	ROSA	Åby Bibliotek
Højskolen Skærgården	Ruth Crone Foster	Århus Onsdag
	Ry Biograf	Århus Stiftstidende
	Ry Højskole	
	Raadhuus Kafeen	

Århundredets Festival: EUROPA 1950-2000

Tag med på rejse i historien, og oplev det halve århundrede, hvor Danmark blev moderne.

Programmets røde tråd er viden med et kulturelt twist. Du kan høre foredrag, komme til koncert, gå til salon eller i teatret, danse til tidens populære toner, se din by på nye måder, tage en bustur til fortiden, sidde til bords med en forsker og spise dig igennem et halvt århundrede eller fordybe dig i udstillinger.

Der er arrangementer til både sanser og intellekt – til mænd og kvinder, til børn og voksne, kort sagt til alle, som gerne vil opleve historiens vingesus.

Programmet indeholder mere end 200 arrangementer, der sætter historien under lup og nutiden til debat.

Velkommen!

Tilmeld dig på
aarhundredetsfestival.dk

